

Gorenjski Glas

PETEK, 3. DECEMBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 96, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Zgodnji začetek smučarske sezone

Na nekaterih gorenjskih smučiščih konec tedna začnajo smučarsko sezono. Za uporabo žičniških naprav je obvezno izpolnjevanje pogoja PCT.

S. K., M. A., A. S., J. P.,
M. R., A. Š.

Kranj – Omejitve za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom na smučiščih bodo, a ne tako stroge kot lani, ko je bilo tudi gibanje omejeno.

»Na javnih prevoznih sredstvih, kamor sodijo tudi žičniške naprave za prevoz oseb v zaprtih kabinah, je za vse potnike obvezna uporaba zaščitne kirurške maske ali maske tipa FFP2. Potniki se morajo izkazati z veljavnim potrdilom PCT in osebnim dokumentom, izjema od pogoja PCT velja le

za osebe, ki so mlajše od 12 let, učence in dijake,« predpisuje zadnji vladni odlok. Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) dodaja, da naj smučarji tudi na blagajnah (kjer že izkažejo pogoj PCT) v čakalnih vrstah uporabljajo obrazno zaščito, ki popolnoma prekriva usta in nos. Upoštevati je treba medosebno razdaljo, kabine nihalk pa redno zračiti.

V primeru, da so vsi sedeži na žičniški napravi zasedeni, NIJZ svetuje uporabo zaščitne maske (izjema so npr. osebe iz skupnega gospodinjstva). NIJZ priporoča tudi, da se uporabniku, ki

zahteva, da se na žičniški napravi pelje sam ali da je ob njem prost sedež, ugodni. Če imajo odprte žičniške naprave zaščitne zasloni, naj bodo ti odprti.

Splošna priporočila in upoštevanje ukrepov, ki jih je sprejela vlada, veljajo tudi za zaposlene. Upravlavec smučišča mora smučarje seznaniti s pravili načina vožnje, ki morajo biti nameščena na vidnih mestih. NIJZ smučarjem svetuje uporabo lastne opreme in pripomočkov (rokavic, čelade, zaščitnih očal, smučarskih čevljev).

► 4. stran

Na Kravcu začnajo novo smučarsko sezono danes, v petek. / Foto: Aleš Senožetnik

Razmere malce boljše

Koordinator za covidne bolniške postelje Robert Carotta, dr. med., upa, da se najslabše projekcije, po katerih bi potrebovali 320 postelj za covidne paciente, ne bodo uresničile.

► 2. stran

Zapuščeni hotel Belcijan dobil nove lastnike

Kupilo ga je podjetje Apart hotel Golica, objekt bodo prenovili, prve goste naj bi sprejel v dveh letih.

► 24. stran

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo več

JELOVICA

PROIZVODNIH DELAVCEV (m/ž)

Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

Priloge: Zgornjesavc Kamničanka jeseniške novice

Podarite magičen illy kavni kotiček

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj, Ljubljanska c. 30 Kranj

ETIS 50 LET

GORENJSKA

Najvišje priznanje Francu Hvastiju

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku v Kranju so slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih priznanj predvajali na spletu in na lokalni televiziji. Najvišje priznanje, naziv častnega občana, je prejel 77-letni Franc Hvastij.

5

KRONIKA

Krivde za poskus uboja ne priznava

Na kranjskem okrožnem sodišču so izvedli predobravnavni narok zoper 40-letnega Joška Šinkovca iz Gorenje vasi, ki mu tožilstvo očita poskus uboja svojega svaka avgusta letos. Obtoženi je krivdo zanimal.

10

CG+

Prevelik, da bi ga dali na stran

V Galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava z naslovom Prešernov kult v socializmu v Kranju. Povod zanjo je bila knjiga zgodovinarja Ivana Smiljanica z naslovom Lovorovi gozdovi in krompir, Prešernov kult v socializmu.

14

CG+

Pogovor je prava pot k človeku

Pater jezuit Jože Roblek, rojen v Bašlju, je večino svojega duhovniškega poklica opravljal kot vzgojitelj mladih, kot svetovalec ljudem v stiski in voditelj duhovnih vaj. Zaupanje in pogovor sta zanj pot do človeka.

15

VREME

Danes popoldne se bo zjasnilo. Jutri bo mrzlo, po dolinah bo megla. V nedeljo bo oblačno s padavinami, večinoma snegom.

1/2 °C

jutri: delno oblačno

9 770352 666025

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglašnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

december 1/21

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najmem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina: _____

Tel.: ____ / ____ - ____ - ____

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ____ / ____ - ____ - ____

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa: _____

Najvišja inflacija v zadnjih trinajstih letih

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Sloveniji je bila novembra na letni ravni 4,6-odstotna inflacija in je bila najvišja v zadnjih trinajstih letih, na evrskem območju je bila 4,9-odstotna, kar je rekord od uvedbe evra.

Po podatkih državnega statističnega urada so bile cene življenjskih potrebščin v Sloveniji novembra letos za 4,6 odstotka višje kot novembra lani, pri tem pa so bile cene blaga višje za 6,2 odstotka, cene storitev pa za 1,5 odstotka. K letni inflaciji so največ prispevali dražji naftni derivati – tekoča goriva so se v enem letu podražila za 33,4 odstotka, dizelsko gorivo za 46,6 odstotka in bencin za 41,5 odstotka, poleg tega pa tudi podražitev toplotne

energije za 55,2 odstotka, avtomobilov za 6,7 odstotka, storitev v restavracijah in hotelih za 6,2 odstotka, oblačil in obutve za 5,3 odstotka ter stanovanjske in gospodinjske opreme za pet odstotkov. Pocenitev je bilo bolj malo, še najbolj so izstopale pocenitve izdelkov in storitev iz skupine komunikacije za 3,5 odstotka.

Na mesečni ravni je bila novembra 0,7-odstotna inflacija. Dizelsko gorivo se je glede na oktober podražilo za 4,8 odstotka, bencin za 3,8, oblačila in obutev za 2,6, toplotna energija in stanovanjske najemnine za 8,2, tobak za 2,6, počitniški paketi za 1,9 in avtomobili za 1,2 odstotka. Kar zadeva pocenitve, se je še najbolj, za 0,6 odstotka, pocenila hrana.

Razmere za odtenek boljše

Cepljenje z vektorskim cepivom Janssen bo mogoče samo še na izrecno osebno pisno zahtevo, je sporočil minister za zdravje Janez Poklukar. Koordinator za covidne bolniške postelje Robert Carotta, dr. med., upa, da se najslabše projekcije, po katerih bi potrebovali 320 postelj za covidne paciente, ne bodo uresničile. S prof. dr. Romanom Jeralo pa smo govorili o novi različici virusa omikron.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Predstojnik območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje Maribor Zoran Simonovič in koordinator komisije, ki je bila imenovana za obravnavo primera smrti dvajsetletnega dekleta po cepljenju z vektorskim cepivom Janssen, je pred dnevi predstavil izsledke komisije, v kateri so bili trije zdravniki (nevrolog, infektolog in internist specialist za žilne bolezni), zdravnica farmakologinja in Simonovič kot predstavnik epidemiološke stroke. Komisija je ugotovila, da pri pacientki ni bilo ugotovljenih predhodnih zdravstvenih stanj, ki bi lahko vplivala na potek težav po cepljenju. »Soglasno smo ocenili, da je bila v tem primeru med cepljenjem s cepivom Janssen in tragičnim zapletom, torej pojavom tega sindroma, zagotovo povezava,« je povedal Simonovič. V imenu članov komisije je izrazil sožalje svojcem in prijateljem preminulega dekleta, sožalje je izrekel tudi minister za zdravje Janez Poklukar. Kot je še dejal minister, bo posvetovalni skupini za cepljenje predlagal, dačasni veljavni protokol cepljenja s cepivom Janssen postane trajen in da se cepljenje s tem cepivom omogoči samo na izrecno zahtevo posameznika, ki jo mora potrditi s svojim podpisom.

Nova različica omikron

Kot je povedal vodja Odseka za sintezo biologijo in imunologijo ljubljanskega Kemijskega inštituta prof. dr. Roman Jerala, novoodkrita različica virusa omikron (v Sloveniji je do včeraj sicer še niso potrdili) vsebuje večje število mutacij, in sicer kar 32 na proteinu S, s katerim se virus pripne na človeško celico. »Za več mutacij so prej ugotovili, da povzročijo, da protitelesa slabše nevtiralizirajo virus, in za nekatere, da omogočajo lažjo okužbo z virusom. Zato znanstveniki predvidevajo, da bo zaščita s cepivi in zaščita prebolevnikov slabša. Za zdaj še nimamo dovolj podatkov, da bi to lahko potrdili. Pomembno je tudi, kakšen je klinični potek bolezni, za kar je še prezgodaj, da bi vedeli,« je včeraj za Gorenjski glas pojasnil Jerala. Kot je še pojasnil, pa je zelo verjetno, da se bo pri cepljenih

Prof. dr. Roman Jerala / Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjskega glasa

kljub vsemu pomembno zmanjšala verjetnost hujšega poteka bolezni, ker ob cepljenju dobimo tudi celično imunost, ki se tudi s temi mutacijami ohranja. »Zanesljivih podatkov še nimamo, iz Izraela sicer sporočajo, da naj bi cepivo ohranilo delno zaščito, za zdaj sporočajo o blažjem poteku bolezni v Južni Afriki, vendar so to le podatki za mlajše paciente, ki imajo običajno blažji potek, so pa sicer redkeje hospitalizirani. Cepiva mRNA že začenjajo prilagajati na to različico. Cepivo bodo pripravili v nekaj dneh, potem pa, če se bo izkazalo, da je to potrebno, bi lahko bila cepiva dostopna v treh mesecih, vendar za začetek v omejeni količini,« je pojasnil Jerala.

V bolnišnicah razmere nekoliko boljše

Po podatkih Covid-19 Sledilnika je bilo včeraj zasedenih 1087 covidnih postelj, od tega je 274 covidnih bolnikov potrebovalo intenzivno terapijo. Preteklo sredo je bilo hospitaliziranih 1168 covidnih bolnikov, od tega 280 v intenzivni terapiji. Žal še vedno vsak dan beležimo statistiko presežnih smrti.

Koordinator za covidne bolniške postelje Robert Carotta je izrazil upanje, da se najslabše projekcije, po katerih bi potrebovali 320 postelj za covidne paciente, ne bodo uresničile. »Padanje okužb nam daje upanje, da vidimo luč na koncu tunela,« je dejal Carotta, ob tem pa poudaril, da kljub temu še vedno stojimo na robu prepada, vsak najmanjši sunek pa nas lahko pahne v globino.

Resnejše upoštevanje pogoja PCT

Povprečje potrjenih okužb s koronavirusom je v zadnjih sedmih dneh padlo

nekaj pod dva tisoč. »Kot vidimo, so začeli skoraj povsod resneje upoštevati pogoj PCT s preverjanjem identitete, tudi v šolah redno testirajo, kar pripomore k nižanju okužb, ki so bile na izredno visokem nivoju in so še vedno zelo visoke. Včasih pade ali zraste nivo okužb iz neznanega razloga, večina je zaradi večjega ali manjšega širjenja v določeni okoljih ali zaradi števila družin v zaprtih prostorih. Nevarno bi bilo, če bi mislili, da smo zdaj že čez ta val, ker se lahko število okužb spet hitro poveča, tudi brez omikrona, kot se je npr. zgodilo v Združenem kraljestvu, kjer številke nihajo in se ne spustijo,« je še povedal prof. dr. Roman Jerala.

Tedenski prirast potrjenih okužb na sto tisoč prebivalcev pa je, po včerajšnjih podatkih Covid-19 Sledilnika, v gorenjski statistični regiji najvišji v občinah Trzič in Preddvor.

V Kranju cepljenje ob sredah in četrtekih

Cepljenje proti covidu-19 v cepilnem centru kranjske vojašnice je decembra ob sredah in četrtekih. Ob sredah cepijo od 9. do 17. ure, dopoldne so na vrsti naročeni na poživitevni odmerki, popoldanski termin pa je namenjen nenaročenim odraslim in otrokom. Kot je pojasnil predstavnik za odnose z javnostmi Zdravstvenega doma (ZD) Kranj Tomaž Bratož, bodo ure srednih popoldanskih terminov odprtega cepljenja tedensko ažurirane na spletni strani ZD Kranj, ker so vsakokrat odvisni od seznama oseb, ki jih bodo dopoldne vabili na poživitevni odmerki. Ob četrtekih cepijo izključno naročene na prvi, drugi in poživitevni odmerki. Še vedno je možno tudi (sočasno)

cepljenje proti sezonski gripi. Če se strategija cepljenja spremeni ali se povpraševanje poveča, bodo prilagodili tudi cepilne dneve.

Obvezno cepljenje?

Nekatere države se odločajo za obvezno cepljenje, ali o tem razmišljajo tudi pri nas, pa je vodja strokovne svetovalne skupine za celjenje pri NIJZ prof. dr. Bojana Beović za Televizijo Slovenija povedala: »Bilo je kar nekaj razmišljanja, trenutno je skupno stališče, da bi verjetno v naših razmerah, kjer je razumevanje cepljenja res slabo, obvezno cepljenje privedlo do še večjega odpora, zato menimo, da je smiselno trenutno vztrajati v situaciji, kakršno imamo, torej če se nekdo ne želi cepiti, potem mora zagotavljati varnost drugim ljudem s tem, da se redno testira.«

En dan, prvi odmerek: cepljenih le 28

V državi se povečuje število cepljenih s poživitevni odmerkom, ki ga je že prejelo blizu tristo tisoč oseb. Delež polno cepljenih po osnovni shemi cepljenja pa ostaja nizek, le 55-odstoten. Za ponazoritev: v enem cepilnem dnevu prejšnjega tedna je bilo v Kranju cepljenih 954 oseb, od tega 804 s tretjim odmerkom in le 28 s prvim odmerkom cepiva.

Poživitevni odmerek svetuje tudi prof. dr. Borut Strukelj z ljubljanske Fakultete za farmacijo, ki je na nedavni novinarski konferenci dejal tudi, da naj bi novo odobreno zdravilo v svetu molnupiravir lahko delovalo tudi pri novi različici koronavirusa omikron.

Vlada je včeraj tehtala nadaljnje ukrepe za obvladovanje razmer, odločitve do zaključka časopisne redakcije še niso bile znane.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Knjigo prejme JANEZ PER iz Mengša.

Mednarodni dan invalidov

Predsednik republike Borut Pahor, predsednik državnega zbora Igor Zorčič in predsednik vlade Janez Janša so v sredo v Kongresnem centru Brdo gostili tradicionalni sprejem za predstavnike invalidskih organizacij ob mednarodnem dnevu invalidov, ki ga zaznamujemo danes.

MAŠA LIKOSAR

Brdo pri Kranju – Ob mednarodnem dnevu invalidov želijo slovenski invalidi spodbuditi širšo družbo k boljšemu razumevanju tem, povezanih z invalidnostjo, temeljnimi pravicami invalidov in vključevanjem invalidov kot enakopravnih in enakovrednih članov, ki dajejo pomemben prispevek k razvoju družbe. Predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Borut Sever je v svojem govoru strnil pregled stanja na področju uresničevanja človekovih pravic in življenja invalidov, kakor tudi zaveze iz Konvencije združenih narodov o pravicah invalidov v Republiki Sloveniji. Letos se lahko pohvalijo z zgodovinskim dosežkom, z vpisom slovenskega znakovnega jezika in jezika gluhoslepih v ustavo. Zaznamovali so sto let organiziranega delovanja slepih in slabovidnih, parašportniki pa so uspešno zastopali Slovenijo na paraolimpijskih igrah v Tokiu. Sprejete so bile tudi določene spremembe zakonodaje, ki so izboljšale vsakdan invalidov.

»Po drugi strani pa ostajajo nekatere ključne zaveze iz Konvencije o pravicah

Predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Borut Sever / Foto: Primož Pičulin

invalidov še vedno neureničene oziroma niso omogočene na enakopraven in enakovreden način, vezane predvsem na dostopnost fizičnega okolja, mobilnosti in prevoza, informacij ter komunikacij, enakost in nediskriminacijo, sodelovanje v političnem in javnem življenju, na obveznost temeljitega posvetovanja z invalidi in druge,« je poudaril Sever; in še: »Diskriminacija invalidov se na žalost še vedno kaže na mnogih področjih, v času covid-19 pa so se razkrile tudi velike

pomanjkljivosti v podpor- nish sistemih, kakor tudi v sistemu zdravstvenega, socialnega varstva in drugje, kjer je treba pospešiti stopke deinstitutionalizacije in vzpostavljanja mreže podpornih storitev, predvsem pa tudi storitev dolgotrajne oskrbe. Ob prioritetah, ki nas čakajo v prihodnjem letu, se je posebej treba posvetiti problemu revščine in nezaposljivosti med invalidi.«

Zbrane je nagovorila tudi predsednica sveta za invalide Mateja Toman, ki je

med drugim dejala, da so bili na področju invalidskega varstva v zadnjih letih v Sloveniji doseženi pozitivni premiki, zlasti na področju spodbujanja socialnega vključevanja in neodvisnega življenja invalidov. Oporočila je na neustrezno urejen položaj Sveta, s čimer mu je onemogočeno, da bi lahko deloval kot neodvisen nadzorni organ za izvajanje konvencije.

Tradicionalno srečanje je po besedah slavnostnega govornika predsednika republike Boruta Pahorja priložnost za skupni premislek o možnostih za izboljšanje položaja invalidov. Med napredki je poudaril zakon o dolgotrajni oskrbi, ki je pred sprejetjem v državnem zboru. »Za invalide je običajno domače okolje pomembnejše od sleherne ustanove, zato je dobrodošla osebna asistenca, ki je pokazala nekatere slabosti, a na vidiku so določene izboljšave,« je dodal in poudaril: »Zaradi koronavirusne bolezni nestrpnost v družbi narašča, najšibkejši se srečujejo s psihološkimi stiskami, odtujenimi odnosi in osamljenostjo. Nasilje nad invalidi je nedopustno, videti ga in nanj opozarjati pa je naša skupna dolžnost.«

K

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Kdo bo imel glavno besedo – kmetje ali nekmetje

Vlada je prejšnji teden potrdila spremembe zakona o agrarnih skupnostih, s katerimi je odpravila nekatere težave, ki se pojavljajo pri upravljanju agrarnih skupnosti ter pri gospodarjenju z njihovim premoženjem. Teh težav ni malo. Agrarne skupnosti kljub popravku zakona, o katerem bo odločal še državni zbor, ostajajo razpete med preteklostjo in prihodnostjo. Njihovo tradicijo, ki se je večina začela po letu 1848, je po drugi svetovni vojni nasilno prekinila nacionalizacija. Samostojna Slovenija je krivico sicer popravila z zakonom o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnilvi njihovega premoženja in pravic, a agrarnih skupnosti v stare (tradicionalne) okvire ni več mogla uokviriti, tudi ne s kasnejše sprejetim zakonom o agrarnih skupnostih. Razmere v družbi in v kmetijstvu so se namreč v vseh teh desetletjih močno spremenile. Včasih je bilo dedovanje enostavno, deleži so se prenašali iz roda v rod, vsakokratni gospodar kmetije je postal tudi lastnik solastnine ali skupnega premoženja agrarne skupnosti. Pa danes?! Ker je država vrnila deleže nekdanjim lastnikom, je za vse vrstno premoženje treba speljati dedne postopke. To je tudi za sodstvo velik zalogaj. Poznam primer, ko je za delež, ki je po vrednotenju geodetske uprave

vreden nekaj več kot tisoč evrov, štirideset dedičev. Dediči morajo zdaj izbrati enega, ki bo kot član agrarne skupnosti lahko dedoval premoženje; a da to zanj ne bo finančno breme, se bodo preostali dediči morali še odpovedati nujnemu deležu. In še primer, ki je videti bolj zapleten: za delež, ki je vreden več kot petdeset tisoč evrov, se potegujejo štirje dediči, a ker se očitno glede dedovanja ne bodo uskladili, bo njihov delež prešel v roke občine ali preostalih članov skupnosti.

S končanjem dednih postopkov vstopajo v agrarne skupnosti novi člani, med katerimi je vse manj kmetov, zato prihaja do navzkrižja interesov in celo sporov. Od tega, kdo bo pri odločanju imel glavno besedo – kmetje ali nekmetje, je odvisna tudi prihodnost agrarnih skupnosti. Medtem ko se kmetje večinoma zavzemajo za to, da bi agrarne skupnosti ves denar, tudi subvencije, ki jih dobivajo od države, vlagale v zagotavljanje paš na planinah, to je v urejanje pašnikov, hlevov in pastirskih stanov, je interes tistih, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom ali prihajajo od drugod, tudi iz dvesto kilometrov oddaljenih krajev, najbrž drugačen: želijo izplačilo »dobička«, pojavljajo se tudi pobude o prodaji (dela) premoženja ali celo o ukinitvi agrarne skupnosti ter razdelitvi njenega premoženja med člane.

Suhadole: na potezi je država

Občina Komenda je dopolnila vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za zapiranje odlagališča v Suhadolah. Kot vse kaže, se bo še zadnje odlagališče inertnih odpadkov pri nas zaprlo s prekritjem.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Občina Komenda je dopolnila vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je potrebno za zapiranje odlagališča inertnih odpadkov v Suhadolah. To bi omogočilo zaprtje odlagališča s prekritjem, kar bi stalo dobrih 330 tisoč evrov, torej bistveno manj, kot če bi

105 tisoč ton odpadkov z odlagališča odpeljali. Po znanih ocenah bi namreč to stalo kar 10,5 milijona evrov.

Kot vse kaže, se bo še zadnje odlagališče inertnih odpadkov pri nas zaprlo s prekritjem. Kot nam je povedal komendski župan Stanislav Poglajen, je občina na agencijo za okolje (Arso) že naslovila oba manjkajoča

dokumenta, ki sta potrebna za dopolnitev vloge – novela cijo programa monitoringa podzemne vode in program ukrepov v primeru preseganja opozorilnih sprememb za odlagališče inertnih odpadkov. Pripravo obeh dokumentov je izvajalcu naročila že 22. junija, ker pa je v vmesnem času država delno blokirala občinska sredstva,

je občina Arso prosila za podaljšanje roka in dokumenta sredi minulega meseca tudi posredovala na agencijo. »V nadaljevanju so na potezi službe ministrstva za okolje in prostor, s strani katerih pričakujemo čimprejšnje nadaljevanje in zaključek postopka izdaje okoljevarstvenega dovoljenja,« pravi župan.

Praznična pot v Tržiču

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Letos mineva 150 let, odkar je tedanjki kaplan Jakob Aljaž v Tržiču prvič v slovenski zapel pesem Sveta noč. Posebno vodeno doživetje, posvečeno temu jubileju, so morali žal zaradi trenutnih

epidemioloških razmer odpovedati, so sporočili iz Turistično promocijskega in informacijskega centra (TPIC) Tržič, a dodali: »Bo pa v Tržiču in okolici v tem mesecu možno individualno odkrivati praznične poti, nahriniti dušo in srce in začutiti

praznični utrip.« Praznično pot v starem mestnem jedru Tržiča si lahko ogledate od nedelje, 5. decembra, ko bo ob 18.30 tudi prižig prazničnih luči, pa vse do 9. januarja. »Pogrejte se ob kuhanem vinu in sledite potem okrasitve, ki vodijo do največjih atrakcij, kot sta Tržiški muzej, skulptura zmaja z jajcem in Kurnikova hiša,« so

povabili. Tržiški muzej je odprt od torika do nedelje od 10. do 18. ure. Znamenite Tekčeve jaslice bodo na ogled od 25. decembra do 6. januarja, preostale dni pa po predhodnem dogovoru. V božičnem času tudi krajani Sebenj, Žiganje vasi in Brega ob Bistrici na svojih dvoriščih in vrtovih postavijo jaslice.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

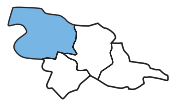
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Praznično tudi v Radovljici

Današnji prižig prazničnih luči bo mogoče spremljati le virtualno, bo pa v soboto v živo na trgu pred cerkvijo prvič organizirana Radolška tržnica in v nedeljo ARTish v Radovljiški graščini.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - Potem ko so prejšnji konec tedna na krožišču ob vhodu v staro mestno jedro že postavili adventni venec, bodo drevi v praznično okrašenem mestu prižgali še novoletno osvetlitev. Prižig prazničnih luči bo ob 16.50 moč spremljati na Facebook profilu VisitRadolca, na youtube kanalu VisitRadolca ter na spletni strani www.radolca.si. V živo posebne prireditve ne bo, dogodek na spletu pa bo popestren s posebno ognjeno predstavo.

Kot je povedala Kaja Beton z zavoda Turizem in kultura Radovljica, je okrasitev mesta, ki zadnja leta temelji na naravnih materialih, tudi letos nastala v sodelovanju s priznanim floristko, domačinko Sabino Šegula, in Tano Legat, mojstrico pletenja z vrbjem in šibovjem.

Za danes je bil sicer načrtovan tudi zaključni dogodek meseca lokalne kulinarike, ki pa je odpovedan. Petrestavracij iz Okusov Radol'ce

pa bo svoje dobrate ponujalo na lokalni tržnici, ki jo bodo v soboto, 4. decembra, prvič pripravili v starem mestnem jedru. Radolška tržnica je nadgradnja nekdanje mesečne Podvinske tržnice, ki se skupaj z ekipo Vile Podvin z decembrom seli v Radovljico. Kot pojasnjujejo na Turizmu Radovljica, bo organizirana kot sejem lokalnih dobrot, rokodelskih izdelkov in starin, saj se ji bo s ponudbo pridružil tudi Radolški boljšjak. Sejem, ki se bo odvijal enkrat mesečno, bodo občasno popestrili tudi z delavnicami za otroke ali drugimi programi.

Sobotni program bo ob 16. uri popestril koncert učencev glasbene šole, ki mu bo ob 17. uri sledila ulična predstava na prostem. V nedeljo, 5. decembra, pa bodo Radovljico obiskali umetniki in ustvarjalci, ki se predstavljajo pod skupnim imenom ARTish. Več kot 20 se jih bo predstavilo v pritličju v Radovljiški graščini, v sklopu dogodka pa bo tudi delavnica za otroke.

V Radovljiški graščini bo na ogled praznična dekoracija v obliki krinoline, ki jo je kot del diplomske naloge izdelala Janja Kosmačin, študentka floristke Sabine Šegula.

Danes se odpira tudi radovljiško drsališče

Radovljica – Pokrito drsališče v Športnem parku Radovljica bo od danes naprej odprto vsak dan – od ponedeljka do petka med 15. in 18. uro, ob sobotah, nedeljah, praznikih in med počitnicami pa med 10. in 18. uro. Obratovalo bo v skladu z ukrepi za preprečevanje širjenja covida-19, to je z omejitvijo do 25 oseb na uro in ob izpolnjevanju pogoja PCT ter predhodni telefonski rezervaciji na 031 218 737 v času obratovanja drsališča. Drsanje bo brezplačno. Obiskovalcem so na voljo tudi ogrevane garderobe in sanitarije v kletnih prostorih poslovnega objekta ob drsališču.

Karitas in Hofer skupaj v dobrodelni akciji

Ljubljana – Slovenska karitas bo v vseh 89 Hoferjevih trgovinah po Sloveniji izvedla dobrodelno akcijo, s katero bodo zbirali izdelke za otroke in družine v stiski. Kupci bodo z nakupom primernih izdelkov lahko pomagali tistim, ki so se zaradi različnih okoliščin znašli v stiski. Izdelke, namenjene pomoči potrebnim, bo v trgovinah Hofer možno odložiti v košare pri pakirnem pultu ta in naslednji petek in soboto.

Začetek smučarske sezone

◀ 1. stran

Če si izposojajo opremo, ki prihaja z uporabniki v neposredni stik, naj bo ta po vsakem uporabniku očiščena/razkužena na način, kot dopušča material.« Gostinski lokali na smučiščih so lahko odprti pod že znanimi pogoji (pogoj PCT, strežba samo za mizami ...).

Vogel

Vogel se za prve smučarje v letošnji sezoni odpira danes, v petek, ob 8.30. »Začnemo s prvim delom smučišča, do Orlovih glav, zato je tudi cena vozovnic nižja – enaka kot je bila v predprodaji.« je povedala direktorica skupnih služb družbe Vogel Aleksandra Fiorelli. Kot pravi, so se na sezono dobro pripravili, tega, kako upoštevati vse predpisane ukrepe, pa naučili že lani, tako da na tem področju ne vidi posebnih težav. Zadovoljna je, ker je ta hip na Voglu zapadlo že okoli meter snega, tako da so razmere za smučanje dobre. »Zdaj upamo le še, da bo vreme dobro in da se razmere, kar se epidemije tiče, ne poslabšajo,« je pred začetkom letošnje smučarske sezone zmerno optimistična Fiorellijeva.

Krvavec

Na Krvavcu smučarsko sezono začnejo danes ob 8. uri. Ob pol devetih bosta sezono uradno odprla direktor RTC Krvavec Jani Janša in ambasador smučišča Jure Košir. Kot so sporočili z RTC Krvavec, bosta obratovali štiri sedežnica Tiha dolina in šest sedežnica Vrh Krvavca ter seveda krožna kabinska žičnica. »Trenutno na smučišču močno sneži, tako da jutri pričakujemo kar nekaj novozapadlega snega. Uradna snežna podlaga je 83 centimetrov snega, nekje ga je tudi že en meter,« so nam

Nenormalni tranzitni promet skozi Lesce

Rekonstrukcija železniškega mostu in razširitev kakšnih tristo metrov državne regionalne ceste Lesce-Bled od »Avsenikovega krožišča« do odcepa regionalne ceste za Lesce nima samo nenavadno dolge gradbene brade in zdravemu razumu nepojmljivih gradbenih vragolij, ampak posledice takšne gradnje v zadnjem času hudo otežujejo normalno bivanje in ogrožajo varnost krajanov Lesce. Zaradi očitnih zamud v gradnji mostu in državne ceste proti Ble-

Smučišča na Voglu je v teh dneh že pokrila okoli meter debela snežna odeja.

sporočili včeraj dopoldne. Letošnja novost je, da bodo vsem, ki bodo smučarsko vozovnico kupili vnaprej, omogočili prednostni vhod na gondolo.

Velika planina

Smučarska sezona na Veliki planini se začne v petek, 10. decembra, ko bodo pogнали sedežnico Šimnovc, vlečnico Jurček in vlečnico Zeleni rob. Na voljo bo okoli pet kilometrov smučarskih prog z naravnim snegom. Ob koncu tedna in med počitnicami bo odprt otroški zimski park. Uredili bodo tudi osvetljene proge za nočno sankanje, ki bo mogoče vsak petek in soboto od 17.15 do 20.15 (obvezne predhodne prijave), prav tako bodo uredili okoli deset kilometrov (brezplačnih) prog za tek na smučeh od gostišča Zeleni rob, čez pastirsko naselje do Male in Gojske planine ter nazaj proti Zelenemu robu. Testiranja na spodnji postaji nihalkle letos ne bomo zagotavljali, je pa za uporabo žičniških naprav treba izpolnjevati pogoj PCT.

du zaradi čudnega planiranja gradnje, ko delavci že na novo položeni asfalt prerijejo in dokončano polovico ceste poglobijo, zaradi hudo neenakomernega tempa gradnje, ki teče že precej več kot leto dni, predvsem pa zaradi ne vem čigavega, če ne občinskega soglasja, ker gre za občinsko cesto, že dober mesec dni ves tranzitni promet, tudi avtobusni in kamionski z Bleda, iz Gorij, s Pokljuke in iz Bohinja teče skozi Lesce: po Alpski cesti, čez železnico (zapornice!), skozi center naselja in po Dežmanovi ulici (kar voznikov seveda ne zgreši poti in peljejo naravnost skozi vse Lesce do »Kroparskega« krožišča), mimo največjih leških stano-

Stari vrh

Odprtje smučarske sezone na Starem vrhu načrtujejo v soboto, 18. decembra. Že v tem tednu pa so po besedah direktorja Smučarsko turističnega centra Stari vrh Tomaža Trobišča začeli izdelovati tehnični sneg. Pri izvajanju predpisanih ukrepov v zvezi s preprečevanjem epidemije covida-19 ne pričakuje težav, bodo pa morali zaposliti nekaj dodatnega kadra za preverjanje pogoja PCT, je pojasnil.

Soriška planina

Na Soriški planini, kjer je debelina snežne odeje včeraj že presejala 80 centimetrov, bodo sezono začeli jutri, v soboto. »Velja pogoj PCT, prav tako za obisk gostinskih lokalov. Obvezne so maske v notranjih prostorih in na žičniških napravah, če ni mogoče vzdrževati 1,5 metra razdalje. Obiskovalci bodo pogoj izkazovali ob nakupu smučarske vozovnice in pred vstopi v notranje prostore,« je pojasnila

direktorica Turističnega centra Soriška planina Polona Golija. Jutri bosta že urejena tudi proga za tek na smučeh in sankališče.

Cerkno

Na smučišču Cerkno se bo sezona začela predvidoma sredi decembra. »Seveda je vse odvisno od ugodnih vremenskih razmer in ne nazadnje epidemiološke slike, ukrepov vlade in NIJZ. Ukrepom se bomo prilagodili skladno z navodili NIJZ. Težave pri pridobivanju ustreznega kadra so vedno prisotne, predvsem v naši dejavnosti, še posebej sedaj, v času korona krize,« je pojasnil Jože Oplotnik, direktor družbe Hotel Cerkno, pod okrilje katere sodi tudi smučišče.

Kranjska Gora

Na smučišču v Kranjski Gori so prejšnji teden že imeli test snežnih topov, pripravljajo kompaktni sneg (kombinacijo umetnega in naravnega snega), že za jutri pa so napovedali odprtje smučišča.

vanjskih blokov do Zmajskega krožišča in nazaj na avtocesto ali naprej proti Radovljici! Kakšna rešitev!? In za investitorja tudi najenostavnejša, da ne rečem najcenejša rešitev. Na račun ljudi, seveda! Ta obvoz je povsem divji. Nič ni prilagojeno kraju, nič dodatno označeno, nikjer na obvozu dodatno semaforizirano, nobene zaščite za pešce, tako da tisti, ki se radi sprehajajo po kolesarski stezi proti Šobcu, skačejo v sneg pred vlačilci in avtobusi. Pri Tušu in Majdneku ljudje ne morejo čez cesto. Pri cerkvi je ogrožena šolska pot. Kolesarji imajo še srečo, saj jih je zima večinoma pregnala s cest in ulic, torej mest prometne ogroženosti. Skrb

vzbujajoče je dejstvo, da o tem »obvoznem« in hudem prometnem posegu v naselje Svet Krajevne skupnosti Lesce, naši voljeni predstavniki, ničesar ne ve in, po zapisnikih sodeč, o tem svetniki niso ne razpravljali še manj s tem soglašali. Še bolj smo na stranskem tiru glede prometne uzurpacije krajanov Lesce, ki večinsko o tem prometnem kaosu nismo bili z ničimer javno obveščeni. Investitor cestne gradnje, izvajalec del in Občina Radovljica pa o problemu, poteku in času posega slejkoprej molčijo. Do kdaj bo tekla ves medkrajevni avtomobilski promet skozi Lesce!?

JANKO S. STUŠEK, LESCE

Najvišje priznanje Hvastiju

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku v Kranju so slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih priznanj predvajali na spletu in na lokalni televiziji.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjčanke in Kranjčani danes, na dan rojstva dr. Franceta Prešerna (3. december), praznujejo občinski paznik. Tradicionalna slavnostna akademija s povabljenimi gosti, ki navadno poteka na predvečer praznika, je tako kot lani zaradi epidemije odpadla oziroma so jo sinoči predvajali le po spletu in na GTV. Poleg nagovora kranjskega župana Matjaža Rakovca so si gledalci lahko ogledali tudi video predstavitev letošnjih občinskih nagrajencev, ki jim je na koncu župan Matjaž Rakovec na odru Prešernovega gledališča še podelil priznanja in jih obdaroval z risbami kranjskega ilustratorja Mitje Bokuna.

Najvišje priznanje, naziv častnega občana Mestne občine Kranj (MOK), je za izjemen doprinos v športu in k razvoju kranjskega

Letošnji prejemniki občinskih priznanj s kranjskim županom Matjažem Rakovcem

in slovenskega kolesarstva prejel 77-letni Franc Hvasti, ki je organiziral, vodil ali kako drugače sodeloval pri vseh vrhunskih kolesarskih prireditvah v Kranju, od domačih etap dirk Po Jugoslaviji preko Balkanskega prvenstva 1980 do etap Gira v letih 1994, 2001 in 2004. Operativno in strokovno je vodil tudi več kot štirideset

dirk za Veliko nagrado Kranja in večino slovenskih vrhunskih kolesarskih prireditev.

Nagrado MOK je za krepitev planinskih pohodniških dejavnosti in delo z mladimi prejelo Planinsko društvo Iskra Kranj, listine o priznanju pa Prostovoljno gasilsko društvo Kokrica ob stoletnici delovanja, Janez Štros za dobrodelnost in pomoč osebam s posebnimi potrebami in Javni gospodarski zavod Brdo za prispevek k razvoju in prepoznavnosti lokalne skupnosti. Nekdanji direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske Jože Veterinik je za dolgoletno delo in razvoj zdravstvene dejavnosti prejel veliko plaketo, Lutkovno gledališče Nebo pa za posluš in delo z najmlajšimi ter 20-letnico ustvarjanja veliko Prešernovo plaketo. Plaketo MOK sta skupaj

prejela Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik ter Krajevna skupnost Golnik za uspešno sodelovanje pri razvoju zdravstva in kraja Golnik ob stoletnici Klinike Golnik.

»Umetniški kritik, slikar in mislec John Ruskin je modro povedal, da največja nagrada za človekov trud ni tisto, kar bo zanj dobil, temveč tisto, kar bo postal. In našim letošnjim nagrajencem je s trdim delom, marljivostjo in vztrajnostjo uspelo prav to: postali so Neko. Z veliko začetnico. Počlašeni smo, da si lahko prostor in skupnost delimo z njimi. Hvala vam, spoštovane nagrajence, cenjeni nagrajenci, za vaš prispevek lokalni skupnosti. Hvala, ker ste naš vzor. Naredili ste veliko delo, pustili pečat, ki bo trajen,« se je nagrajencem v nagovoru zahvalil župan.

Franc Hvasti je prejel naziv častnega občana.

V Kranju enotna osvetlitev

V centru Kranja bodo danes prižgali praznične luči. Začenja se tudi božično-novoletni sejem.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V mestnem jedru Kranja bodo po tradiciji danes popoldne prižgali praznične luči, vendar pa so predviden javni dogodek s koncertom skupine Bassless zaradi epidemioloških razmer odpovedali. Po novem si lahko praznično osvetljeno mesto ogledate tudi s kranjskega zvonika. Prav tako danes se začne božično-novoletni sejem, ki bo vsak dan potekal do konca leta z izjemo 5., 12., 19. in 24. decembra. Glasbeni program je predviden od 23. decembra naprej. Vsi dogodki bodo prilagojeni aktualnim priporočilom, so opozorili na občini.

Barva novoletne osvetlitve bo letos poenotena, poseben

poudarek pa bo na poenoteni osvetlitvi pročelij in napuščev ter obnovi osvetlitve Slovenskega trga, so pojasnili na Mestni občini Kranj. Rdeča nit decembrske okrasitve, za katero je z lesenimi skulpturami v mestnem jedru in lesenimi jaslicami v kanjonu Kokre vnovič poskrbel Matjaž Beguš, ostajajo verzi dr. Franceta Prešerna Dobro v srcu mislimo, Vsi naj si v roke sežejo ter Kozarce zase vzdignimo. Mestno središče ponovno krasita tudi novoletni smreki. Petnajstmetrsko, ki stoji na Glavnem trgu, je darovala Marija Kralj iz Strazišča, tri metre nižjo, ki so jo postavili pred Prešernovim gledališčem, pa so pripeljali z Drulovke, podaril jo je Janez Kompare.

Plačilo nadomestila tudi za kranjsko vojašnico

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na zadnji seji potrdili spremljen odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ki prinaša višjo vrednost nadomestila za komunalno opremljena nezazidana stavbna zemljišča. Podražila se bodo za sto odstotkov. »Dejstvo je, da se trenutno zelo špekulira s temi zemljišči. Cene nenormalno rastejo, lastniki pa čakajo še na boljše čase oziroma višje cene, zato smo se, tako kot v nekaterih drugih občinah, odločili, da nadomestilo za nezazidana stavbna zemljišča, ki so že komunalno opremljena, povečamo za sto odstotkov,« je razložil župan Matjaž Rakovec. Skladno z rastjo življenjskih stroškov se bo za odstotek s 1. januarjem povišala tudi vrednost nadomestila za zazidano stavbno zemljišče. Novi odlok po novem nalaga tudi plačilo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, ki se uporabljajo za potrebe ljudske obrambe, ki po odločitvi ustavnega sodišča niso več izvzeta iz obveznosti plačila nadomestila. Ministrstvo za obrambo bo tako odslej moralo plačevati tudi nadomestilo za kranjsko vojašnico.

Rozman namesto Gunčarjeve

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na zadnji redni seji za nadomestnega predsednika Komisije za pobude in pritožbe imenovali svetnika Jožefa Rozmana. Nadomestil je svetnico Barbaro Gunčar, ki je na začetku meseca podala odstopno izjavo z mesta predsednice. Pobudnica ustanovitve nove občine Golnik je tedaj pojasnila, da odstopa, ker nima možnosti vpliva na delovanje Mestne občine Kranj in njenega župana, pritiski na komisijo, ki jo je vodila, pa da so bili veliki.

V spomin na tajno skladišče orožja

Na objektu nekdanjega IBI-ja v Kranju so odkrili spominsko ploščo tajnemu skladišču orožja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjsko območno združenje veteranov vojne za Slovenijo je minulo soboto odkrilo spominsko ploščo na objektu nekdanje tovarne IBI (pri Elektronabavi) na Jelenčevi ulici v Kranju, kjer je bilo od leta 1986 do 1991 tajno skladišče orožja 112. protidiverzantske čete Občinskega štaba Teritorialne obrambe Kranj. Zanj je po besedah sekretarja območnega združenja Draga Kopača vedela le peščica zaposlenih v tedanjem IBI-ju.

»Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Milanu Blašku, takratnemu kadrovniku, ki je bedel nad to hrambo, da je skladiščenje ostalo neodkrito vse do zadnje mobilizacije v maju leta 1991. Posebno smo bili na štabu in seveda na takratni občini veseli tudi donacije tovarne IBI pri kupovanju modernega orožja za protizračno obrambo, kar so prispevale tudi ostale tovarne v Kranju – Sava, Iskra in Planika, vsaka po en protiletalski top,« je v govoru poudaril sekretar območnega združenja Drago Kopač.

Spominsko znamenje sta odkrila kranjski podžupan Robert Nograšek in takratni poveljnik protidiverzantske čete TO Kranj Roman Nahtigal. / Foto: Simon Šubic

Moja optimalna zaposlitev v timu zdravnikov družbe OptimaMed

V naši PE OptimaMed Gesundheitsresort Weißbriach takoj zaposlimo

ZDRAVNICE/ZDRAVNIKE SPLOŠNE MEDICINE ZA AKTIVNO ZDRAVSTVENO PREVENTIVO
(ÄRZTINNEN/ÄRZTE FÜR ALLGEMEINMEDIZIN FÜR DIE GESUNDHEITSVORSORGE AKTIV - GVA)

OD KANDIDATOV PRIČAKUJEMO

- zaključen študij medicine (Jus practicandi)
- prednost je diploma ÖÄK za zdraviliščno in preventivno medicino ter velnes (ÖÄK-Diplom für Kur-, Präventiv- und Wellness) oz. diploma zdravnika urgentne medicine (Notarzteiplom); po želji vam nudimo tudi podporo pri nadaljnjem izobraževanju v času zaposlitve
- znanje nemškega jezika C1
- podpiramo vas pri registraciji kot člana Avstrijskega zdravniškega združenja

NUDIMO VAM

- zaposlitev BREZ nočnega dela/dela ob nedeljah
- fleksibilen, družini prijazen delovni čas
- dolgoročno delovno razmerje v sklopu mednarodno delujočega podjetja
- plačo, s katero boste zagotovo zadovoljni (osnovna letna plača za polni delovni čas znaša 91.000 evrov bruto, dobili pa boste tudi različne dodatke)
- V primeru boljše kvalifikacije in ustreznih delovnih izkušenj smo pripravljeni plačati tudi bistveno več.

Veselimo se vaše prijave na našem spletnem zaposlitvenem portalu. www.senecuragruppe.at – identifikacijska številka delovnega mesta: 2021-6700.
Kontaktna oseba: direktorica Brigitte Schmidt
E.b.schmidt@optimamed.at T +43 (0)4286 210 20 0

optimamed
Main Weg zu bester Gesundheit

Praznični december

Luči, ki bodo razsvetljevale dolge zimske večere, bodo letos imele še toliko bolj simbolični pomen, saj bodo odganjale tudi temo, ki nastaja med nami.

Jezerka promenada bo zasijala v vsej svoji lepoti. Hišice s praznično ponudbo, jaslice v Zdraviliškem parku, laboda ob jezeru in okrašeno srce. Pod smreko velikanko stoji znameniti blejski rdeči stol, vhod na sejem na praznični promenadi je skozi okrašeni portal. Lepe praznike želimo in veliko svetlobe!

Jezerka promenada bo zasijala v vsej svoji lepoti.
/ Foto: Miro Zalokar

Izglasovani projekt postavitev koloparka

V oktobru so imeli občani v okviru projekta Moj kraj, moj projekt možnost glasovati za projekte, za katere želijo, da jih Občina Bled realizira v prihodnjem letu. Do vključno 15. novembra 2021 so na Občino Bled prejeli skupno 140 glasov. Glasovalo je 54 odstotkov žensk in 46 odstotkov moških. Pri podajanju odgovorov so bile zastopane vse starostne skupine. Glasovi so bili razporejeni takole: ureditev dostopa od TCB do Hotela Rikli in Kompas tudi gibalno oviranim: 4 odstotki glasov; ureditev raztrosnega prostora na pokopališču Bled: 3 odstotki; zaključek Zagoriške ceste: 9 odstotkov; postavitev pumptracka oz. koloparka: 70 odstotkov; ureditev javne razsvetljave na mešani površini za pešce in kolesarje ob SRC-1. faza: 8 odstotkov; ureditev javne razsvetljave na mešani površini za pešce in kolesarje ob SRC-2. faza: 7 odstotkov. Glede na rezultate ankete bodo v naslednjem letu pristopili k postavitvi pumptracka oz. koloparka.

Novo stopnišče ob jezeru

Občina Bled je v sodelovanju z Infrastrukturo Bled v novembru zaključila več projektov in vzdrževalnih del. Eno izmed najpomembnejših del je bila zamenjava dotrajanega oziroma nagnitega stopnišča na mostovžu v Veliki Zaki. Stopnišče in ograja sta v celoti obnovljena. V prihodnjem letu sledi še menjava stopnic in ograje na vzhodni strani poti.

Stopnišče in ograja v Veliki Zaki sta v celoti obnovljena

Juliana Trail je najboljši turistični projekt

Na letošnji turistični borzi WTM v Londonu je združenje britanskih turističnih novinarjev poti Juliana Trail podelilo nagrado za najboljši turistični projekt.

Kot so zapisali v obrazložitvi, je Juliana odlična daljinska pohodniška pot po dih jemajočih Julijskih Alpah. Trajnostni razvoj, omejevanje motornega in promocija javnega prometa, sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, promocija »počasnega« turizma.

Pot je nagrado dobila zato, ker je namenjena zmanjševanju vplivov čezmernega turizma, spodbujanju raziskovanja in daljšega bivanja, spodbuja uporabo javnega prevoza in predstavlja svojevrstno podporo lokalnim skupnostim. Osrednji moto skupnosti Julijske Alpe je zavzemanje in dejansko delo in ukrepi na področju odgovornega turizma. Juliana Trail je letos dobila še mlajšo sestro – Juliana Bike.

Skupnosti Julijske Alpe se že od vedno zavzema za odgovoren turizem. Nova strategija za biosferno območje Julijske Alpe je prva te vrste in si prizadeva na novo opredeliti »uspeh« turizma v svetu po epidemiji. Verjamejo, da lahko turizem ustvari trajnostne rešitve

Direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj (drugi z desne) s kolegi direktorji lokalnih turističnih organizacij iz sosednjih občin na razglasitvi v Londonu

z dolgoročnimi pozitivnimi učinki na naravo, skupnost in identiteto. Glavni turistični produkti so pohodniška pot Juliana Trail, kolesarska pot Juliana Bike in letošnja novost – štiridnevna

turnosmučarska odprava Juliana Ski Tour. Vsi so zasnovani tako, da zmanjšujejo čezmerni turizem in obremenitev turističnih točk zaradi velikega števila obiskovalcev.

Urejanje poti na Homu

V sklopu urejanja poti v Vintgar je Občina Bled na relaciji slap Šum–Sveta Katarina dodatno utrdila pot.

V sklopu urejanja poti v Vintgar je Občina Bled na relaciji slap Šum–Sv. Katarina dodatno utrdila pot. Na tej poti je poleg vzdrževalnih del potrebno tudi mesečno vzdrževanje (nasipanje, čiščenje in odvodnjavanje), saj je treba preprečiti nastajanje večjih poškodb poti. Na novo je uredila in sanirala pot Sv. Katarina–Podhomski rob (čez travnik). Z roba prostora nasproti okrepčevalnice Jurček na Homu pri Sv. Katarini se namreč začne prečna pot po južnih pobočjih Homa, ki čez pašnike vodi do razgledne točke na tako imenovanem Podhomskem robu, kjer pot preide iz zasipskih na podhomske pašnike.

Z uveljavitvijo novega režima obiska v soteski Vintgar (vstop v Vintgar zgolj z zgornje strani soteske iz Podhoma) to pot namreč uporablja mnogo več obiskovalcev in turistov kot doslej. Zato sta bila potrebna poglobljen premislek in pristop k ureditvi poti. Izmed več možnosti ter po usklajevanju med Agrarno skupnostjo Zasip, investitorico Občino Bled ter izvajalko del Infrastrukturo Bled je bil potrjen predlog sanacije, ki pot izravnava

Delavci Infrastrukture Bled so v novembru uredili dobro tretjino sedemsto metrov dolgega odseka te poti. V naslednjem letu bo Občina Bled urejanje in sanacijo nadaljevala.

na enotno širino, dodatno utrjuje z jalo vino in po potrebi na določenih mestih predvideva bočne opore z lesenimi okroglicami. Delavci Infrastrukture Bled so v novembru uredili dobro tretjino se-

demsto metrov dolgega odseka te poti. V naslednjem letu bo Občina Bled urejanje in sanacijo nadaljevala do meje Agrarne skupnosti Zasip in Agrarne skupnosti Podhom.

Božičkova pošta letos malo drugače

Danes, 3. decembra, se bo blejska Jezerka promenada spet spremenila v zimsko pravljico. Tudi tokrat bo tam stal nabiralnik za pošto, ki pa bo letos namenjena starejšim, ki živijo v Domu dr. Janka Benedika v Radovljici. Takole nagovarjajo predvsem mlade obiskovalce Bleda: »Miklavž, Božiček in Dedek Mraz tudi letos sprejemajo vaša

pisma s prošnjami za darila; prepričani smo, da vas bodo slišali! Mi pa vas prosimo nekaj drugega – pobrsajte po svojem srčku in bodite tako prijazni, kot so trije dobri decembrski možje! Pripravite sporočilo za starejše ljudi, ki bodo praznike preživel v Domu dr. Janka Benedika v Radovljici. Pismo napišite ali narišite doma in ga oddajte v pravljичnem

nabiralniku na Promenadi. Če želite sodelovati v nagradnem žrebu, na kuverto napišite še svoje ime in priimek, naslov in elektronsko pošto, saj bomo po praznikih izžrebali deset nagrajencev.« Pošto v nabiralnik lahko oddate med 3. in 19. decembrom. Prav vsa pisma bodo v tednu pred božičem dostavljena v dom v Radovljico.

Nova cesta v industrijski coni

Župan Janez Žakelj in direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic sta podpisala pogodbo za gradnjo interne povezovalne ceste na območju industrijske cone v Žireh.

MATEJA RANT

Žiri – Po podpisu pogodbe se bo v industrijski coni začela gradnja nove interne povezovalne ceste, ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Dela bodo po pogodbi vredna 1,4 milijona evrov, rok za dokončanje del pa se izteče konec prihodnjega leta.

Novo povezovalno cesto v dolžini okrog šeststo metrov bodo gradili v treh etapah, in sicer najprej dobrih tristo

metrov dolg odsek od Poclaina do Etikete, nadaljevali bodo na dobrih dvesto metrov dolgem odseku od Etikete do Žaklja in na koncu zgradili še sedemdeset metrov dolg odsek do priključka na lokalno cesto, so razložili na Občini Žiri. V sklopu projekta bodo uredili še novo cestno razsvetlavo in odvodnjavanje ter nov telekomunikacijski vod, podaljšali bodo tudi obstoječe vodovodno omrežje s priključki na parcele ter prestavili obstoječo fekalno kanalizacijo in mešani kanal. Med

novima priključkoma na obstoječo Industrijsko ulico na severu pri Poclainu in zahodu pri Norici so predvideli ureditev hodnikov za pešce, uredili bodo še obstoječe komunalne vode na območju gradnje oziroma jih bodo zaščitili ali prestavili. »Ureditve omenjenega odseka so povezane z načrtovanjem ureditve celotnega območja industrijske cone, Industrijske ulice ter ustreznih navezav in priključkov do podjetij, ki ležijo ob tej cestni povezavi,« so razložili na občini in dodali,

da bo to podjetjem omogočilo kakovostnejšo navezavo na obstoječe in prihodnje cestno omrežje – obvoznico. Obenem bodo s tem omogočili vzpostavitev krožnega prometa znotraj industrijske cone. »Predvideno omrežje tvori zaključeno celoto, ki omogoča nadaljnje urejanje in razvoj industrijske cone.«

V sklopu gradnje ceste bodo dograjevali še električno omrežje, naročnik in plačnik teh del bo Elektro Ljubljana, ki je tudi lastnik električnega omrežja.

Praznik Občine Žirovnica

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Osrednja proslava ob današnjem prazniku Občine Žirovnica se bo začela ob 17. uri v Dvorani pod Stolom. Za kulturni program bo poskrbelo Gledališče Toneta Čufarja Jesenice z gosti – Ditko in Ferijem Lainščkom. Plaketo Občine Žirovnica za leto 2021 bosta prejela nekdanji uspešni smučarski skakalec Rok

Justin z Brega in Janko Vidic iz Vrbe, dejaven član Konjenskega kluba Stol, ki aktivno sooblikuje društveno in družabno življenje v občini nasploh. Občinsko priznanje nagrada Občine Žirovnica za leto 2021 pa bo prejel Žiga Blatnik, predsednik Kolesarskega kluba Završnica. Najvišjega občinskega priznanja, to je naziva častni občan, letos ne bodo podelili.

Večerni sprehod med lučkami v Arboretumu

Volčji Potok – Večerni sprehod med lučkami je prav posebno doživetje Arboretuma Volčji Potok v večernih urah; park so tudi letos namreč odeli v skoraj dva milijona lučk. Sprehod med lučkami je zasnovan kot enosmerna, nekaj kilometrov dolga pot. Pri osvetlitvi so izkoristili prečiščene krajinske elemente parka in dodali še nekaj estetskih prvov, ki naravno razgibanost in raznolikost še poudarijo. Posebno presenečenje so letos namenili otrokom, za katere so v šotoru pripravi uredili praznično deželo z Božičkom. Večerni sprehod med lučkami je mogoč vsak dan med 1. decembrom 2021 in 9. januarjem 2022 od 17. do 21. ure.

Park krasi približno dva milijona lučk.

Konec tedna načrtujejo odprtje tekaških prog

Zgornje Jezersko – Trenutno je na Zgornjem Jezerskem zapadlo dobrih dvajset centimetrov snega, tako da bodo ta konec tedna verjetno odprli do 15 kilometrov tekaških prog. »Urejene bodo v dolini Ravenske Kočne in deloma tudi po ravninskem delu v Ravnem – od jezera proti Parku Jezersko,« pojasni Rok Teul iz Parka Jezersko. Pove še, da bo cena letošnje vstopnice šest evrov, tekaške proge pa bodo odprte vsak dan med 9. in 17. uro. »Za točnost odprtja pa je najbolje, da ljudje spremljajo profil Tekaške proge na Jezerskem ali pa našo internetno stran,« še poudari Teul – če bi se morda zgodilo, da bi jim zagodlo toplejše vreme.

Na Jezerskem odpirajo letošnjo sezono teka na smučeh.

Barkin adventno-miklavžev sejem

Zbilje – V Skupnosti Barka so znova pripravili adventno-miklavžev sejem, ki poteka od 1. do 3. decembra na spletni strani www.skupnostbarka.si, jih naročite po telefonu ali e-pošti, plačilo opravite z bančnim nakazilom ali pa se oglašite v njihovih delavnicah (Zbilje 1k, 1215 Medvode), in sicer vsak dan med tednom med 9. uro in 15.30. Med 16. in 18. uro sejem poteka tudi pred delavnicami. Na stojnicah si lahko ogledate izdelke in slikarsko razstavo (ob upoštevanju pogoja PCT).

Sejem vsako leto bogatejši

Uporabniki in zaposleni Dnevnega centra za osebe s težavami v duševnem zdravju Štacion so tudi letos v predprazničnem času pripravili tradicionalni hišni sejem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Hišni sejem so uporabniki in zaposleni v Štacionu, ki deluje v okviru kamniškega centra za socialno delo, letos prilagodili strogim epidemiološkim ukrepom, tako da so svoje izdelke razstavili na stojnici pred samo stavbo. Obiskovalci so izdelke v zameeno za dobrodelne prispevke lahko odnesli domov, imeli

Stojnica na hišnem sejmu je bila tudi letos dobro obiskana.

pa so veliko izbiro. Ker je bil Štacion do maja letos zaprt, so številne izdelke ustvarjali tudi kar doma, sicer pa na raznolikih delavnicah. Tako so razstavili obeske za ključke, lovilce sanj, domače čaje, torbice iz umetnega usnja, nakit, dišeče sveče, voščilnice in marsikaj drugega. Z zbranim denarjem bodo lahko kupili material za nova ustvarjanja in si privoščili še kakšno drugo aktivnost.

Benjamin Bajd z zlato medaljo za programiranje

Kranj – V okviru 13. mednarodnega turnirja v programiranju, ki je med 24. in 29. novembrom potekal v bolgarskem Šumenu, so organizatorji sočasno na daljavo izvedli tudi 28. Balkansko računalniško olimpijado. Mladi so v dveh tekmovalnih dnevih vsak dan programirali po pet ur, pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) pa je slovenske barve zastopala ekipa štirih dijakov, so sporočili iz ZOTKS. Prvo mesto in s tem zlato medaljo na tako imenovani Balkanijadi si je v konkurenci še 37 sotekmovalcev prislužil Benjamin Bajd, dijak Gimnazije Kranj, ki se programiranja uči v Zavodu za računalniško izobraževanje. »Na samem turnirju je Benjamin Bajd med 212 sodelujočimi tekmovalci osvojil skupno deveto mesto in prav tako zlato medaljo,« so še dodali pri ZOTKS.

Ideja o samopostrežnem prodajnem avtomatu

Jezersko – Na dvajseti redni seji občinskega sveta Občine Jezersko je iz vrst članov prišlo kar nekaj pobud in vprašanj. Med drugim so na seji govorili tudi o vlaganju v turizem, kar je v nadaljevanju sprožilo vprašanje o samopostrežnem prodajnem avtomatu, v katerem bi lahko prodajali izdelke in pridelke domačih kmetij – ponudba namreč obstaja. To bi bila lahko tudi neke vrste dodana vrednost za domače kmetije. Župan Andrej Karničar je predlog vzel na znanje, vendar apeliral na svetnike, naj o tem podrobneje razmislijo.

Ljubezen kamnov – aluzije

Kranj – Do 4. januarja si lahko v Cafe galeriji Pungert v Kranju ogledate fotografsko razstavo Vasje Doberleta z naslovom Ljubezen kamnov – aluzije. Kamni ob pozornejšem ogledu razkrivajo presenetljive podobe, če jim le prepusimo dovolj domišljije. Vsekakor po ogledu avtorjevih fotografij, pravijo v Fotografskem društvu Janez Puhar, katerega član je Doberlet.

Donacija za Gorsko reševalno zvezo Slovenije

Kranj – Podjetje dm je minuli teden v poslovalnici dm drogerie markt v Kranju predalo donacijo v višini štiri tisoč evrov Gorski reševalni zvezi Slovenije (GRZS), poleg tega pa še dve škatli izdelkov Biobaza Jajoper, namenjenih moški intimni negi in ozaveščanju o pomenu rednega samopregledovanja, ki ga je najbolj praktično izvajati ob vsakodnevni osebni higieni. Glede na statistiko vsak 250. moški, povprečno star 33 let, zbolijo za rakom testisov, ki je ob pravočasnem odkritju ozdravljiv. »Gorski reševalci rešujejo življenja v gorah, vsak moški pa si, z rednim samopregledovanjem med vsakodnevno nego, lahko življenje reši sam,« so poudarili donatorji. »Neizmerno smo veseli vsake donacije, saj delujemo kot prostovoljna organizacija, ki je v času korone doživela nepričakovan obseg dela, zato nam vsak cent nekaj pomeni,« je poudaril podpredsednik GRZS Mitja Kovačič.

Bojan Tolić in Tea Matoš iz podjetja Magdis, podpredsednik GRZS Mitja Kovačič ter predstavnici dm drogerie markt Živa Jevševar in Anja Lesar / Foto: Nejc Pernek

Veterani ŠD Kranj 75 v Novi Sad

Kranj – Veteranska vaterpolska ekipa ŠD Kranj 75 odhaja v Novi Sad, kjer bodo sodelovali na veteranskem turnirju Kup Novi Sad 2021. Poleg veteranov ŠD Kranj 75 bodo nastopili še veterani VK Delfin iz Rovinja in domačini veterani VK Vojvodina. V Sloveniji pa se bodo nadaljevale pokalne tekme. Vaterpolisti AVK Triglav bodo jutri ob 18. uri v Kranju gostili VK Ljubljana Slovan, Kamničani odhajajo na gostovanje k VD Grafist Koper 1958.

Oblak znova najboljši vratar španske lige

Kranj – Škofjeločan Jan Oblak, vratar slovenske članske reprezentance in madridskega Atletica, je prejel še eno nagrado za najboljšega vratarja v španski ligi. Nagrada zamora, ki jo podeljuje športni časnik Marca, je za sezono 2020/21 zanj že peta v zadnjih šestih letih.

Hrovatova četrta

Kranj – Alpska smučarka Meta Hrovat se je po vrnitvi iz Združenih držav Amerike podala na tekmi evropskega pokala v slalomu. Prvi dan tekmovanja v avstrijskem Pass Thurnu je zaključila na četrtem mestu. Tretje mesto je zgrešila za štiri stotine sekunde. Zmagala je Nemka Emma Eicher.

Razglasili atlete olimpijskega leta

V najprestižnejši članski konkurenci je naziv atletinje leta pripadel tudi Maruši Mišmaš Zrimšek iz Kamnika.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – V Ljubljani je potekala tradicionalna razglasitev najboljših atletov in atletinj sezone 2021. Kipce so podelili trem najboljšim v petih starostnih kategorijah: pionirji in pionirke, mlajši mladinci in mladinke, starejši mladinci in mladinke, mlajši člani in članice ter člani in članice.

Prvič dve atletinji leta

V najprestižnejši članski konkurenci je bil na podlagi ankete Atletske zveze Slovenije za atleta leta izbran Kristjan Čeh. Na drugem in tretjem mestu sledita Vodičan Luka Janežič in Žan Rudolf iz Hraša. Slednji je z Anito Horvat prejel tudi zlato plaketo za tretje mesto na svetovnem prvenstvu v štafetnih tekah na Poljskem. Med atletinjami sta si prvo mesto razdelili Tina Šutej in Maruša Mišmaš Zrimšek iz Kamnika. Tretje mesto je pripadlo Žirovki Neji Filipič. »Kakšno presenečenje. Prvič v zgodovini Atletske zveze Slovenije sva bili

kar dve atletinji izbrani za najatletinjo leta. Zelo sem vesela, da sem si priznanje lahko razdelila z odlično Tino Šutej. Sezona 2021 je bila zame najtežja in hkrati najlepša. Veliko stvari ni šlo tako, kot sem si želela, ampak na najpomembnejši tekmi petletnega obdobja se je ves trud poplačal,« je povedala 27-letna Maruša Mišmaš Zrimšek. Na olimpijskih igrah je bila šesta na 3000 metrov z zaprekami. V Tokiu je še drugič v sezoni popravila slovenski rekord, ki zdaj znaša 9:14,84. Med nagrajenci v nižjih kategorijah je tudi nekaj atletov iz klubov s širšega Gorenjskega. Jan Emberšič (AK Domžale) je bil tretji med starejšimi mladinci, Neža Dolenc (Triglav) je bila druga med starejšimi mladinkami, Brina Likar (Triglav) tretja med mlajšimi mladinkami in Hana Sekne (Triglav) druga med pionirkami. Misli ob koncu leta je strnil tudi Roman Dobnikar, predsednik Atletske zveze Slovenije. »Končuje se olimpijsko leto in sam bi ga označil kot

izjemno uspešno. Sedem naših atletov je nastopilo na olimpijskih igrah v Tokiu in kar trije so se prebili v finale in tam krojili mesta povsem pri vrhu. Pred sezono smo si zadali, da se z velikih tekmovanj ponovno začnemo vračati z medaljami. To nam je tudi uspelo. Že z dvoranskega evropskega prvenstva je Tina Šutej prinesla srebro, na svetovnem prvenstvu štafet sta nas z bronom lepo presenetila Žan Rudolf in Anita Horvat, evropsko prvenstvo za mlajše članice pa je bilo sploh najuspešnejše do zdaj. Zlato, srebro in bron, ki so jih osvojili Kristjan Čeh, Klara Lukan in Lia Apostolovski, je bera, kot je še nismo imeli na tem tekmovanju. Ne smemo pozabiti tudi na vsa odličja z balkanskih tekmovanj. Čaka nas še evropsko prvenstvo v krosu, kjer bomo imeli prav tako kandidate za najvišja mesta,« je povedal.

Knjiga Sledi odličnosti

V sklopu tradicionalne prireditve je Atletska zveza Slovenije zaokrožila

Med atletinjami sta si prvo mesto razdelili Tina Šutej in Maruša Mišmaš Zrimšek (desno). / Foto: Peter Kastelic, AZS

aktivnosti ob stoletnici slovenske atletike z izdajo knjige Sledi odličnosti. Ta osvetljuje sto let kraljice športa pri nas. Osrednje praznovanje tega jubileja je bilo sicer lani. »Ta izjemna knjiga na moderen način prikazuje, kako so se vrednote atletike ohranile in krepile skozi 100-letno zgodovino na naših tleh,« je v uvodu zapisal Dobnikar. Knjiga je nastajala dobro leto

dni. Njen urednik je Stane Rozman. Kot je poudaril, so se v uredniškem odboru v prvi vrsti osredotočali na to, da bo knjiga gledljiva, tako kot je gledljiva atletika. Obogatena je z bogatim slikovnim materialom. V njej je zajeto celotno obdobje, pri portretih najboljših tekmovalk in tekmovalcev iz zgodovine pa so se osredotočili na prejemnike medalj na velikih tekmovanjih.

Domžale igrajo z Olimpijo

Gorica je na vrhu lestvice druge lige povečala prednost pred Triglavom.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach bodo konec tedna odigrali tekme 19. kroga.

V nedeljo ob 13. uri se bosta v Šiški v Ljubljani pomerila Bravo in Kalcer Radomlje. Slednji še kako potrebujejo točke za mirnejšo zimo. Prav tako v nedeljo bodo igrali tudi Domžalčani. Gostili bodo Olimpijo, tekma se bo začela ob 17. uri. Iz dosedanjih medsebojnih obračunov imajo boljše izhodišče Ljubljancani, ki so na petdesetih obračunih slavili kar 26-krat, deset se jih je končalo neodločeno.

HDD SIJ Acroni dobil mestni dvoboj

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice in HD Hidria Jesenice so v torek odigrali tekmo rednega dela v članskem državnem prvenstvu. Po pričakovanju se je končala z zmago ekipe HDD SIJ Acroni Jesenice (7 : 0). Včeraj so odigrali že novo tekmo v Alpski hokejski ligi. Gostili so HC Ghardeina valgardena.it., rezultat do zaključka redakcije še ni bil znan. Novo tekmo bodo odigrali jutri doma z začetkom ob 17. uri. Nasprotnik bo avstrijsko moštvo EC Die Adler Stadtwerke Kitzbühel. Jutri hokejisti v mednarodni hokejski ligi IHL začnejo drugi del rednega dela. Ob 19. uri bo na Bledu srečanje med hokejisti HKMK Bled in HD Hidria Jesenice, ob 19.15 se bosta v Kranju pomerila HK Triglav in KHL Sisak.

Deskarka, ki je bila oskrbnica koč

Blejska Urška Pribošič, deskarka prostega sloga, še ni začela nove tekmovalne sezone. V pripravljalnem obdobju se je posvetila predvsem sanaciji poškodovane rame.

MAJA BERTONCELJ

Bled – Po oktobrskem uvodu v švicarskem Churu se svetovni pokal v deskanju na snegu nadaljuje v Združenih državah Amerike. Drugo tekmo v skokih prostega sloga (big air) gosti Steamboat Springs. Včeraj so bile kvalifikacije, jutri bo finale najboljših osmih deskark in desetih deskarjev. Tako kot na prvi tekmi Slovenijo zastopa le Naj Mekinc, saj Urška Pribošič po poškodbi še ni pripravljena za tekmovanje.

Gorenjki se poškodba rame vleče že dlje časa. »Gre za poškodbo, do katere je prišlo že predlani v Laaxu. Mislim sem, da se je že sanirala, a se ni. Lani se mi je na treningu v Katschbergu zgodil lažji padec, poškodba se je ponovila. V pripravah na letošnjo sezono sem se tako osredotočala predvsem na njeno ponovno sanacijo. Čas sem posvetila fizični pripravi na suhih treningih. Za zdaj kaže v redu. Sedaj bo počasi prišel čas za na sneg. Upam, da bo šlo vse

Urška Pribošič ima rada nove izzive. Eno sezono je bila celo oskrbnica Doma Valentina Staniča pod Triglavom.

v redu,« je sredi novembra na predstavitvi pred sezono pojasnila 31-letna deskarka z Rečice pri Bledu. Konec novembra je nato že trenirala na snegu, in sicer skupaj z Mekincem na avstrijskem ledeniku Stubai. Po koncu lanske sezone je bila na mestu, ki ji prinaša vozovnico za olimpijske igre v Pekingu. Bila je 28. v skupnem seštevku svetovnega pokala discipline skoki prostega sloga. Najvišje je bila v letih 2015 in 2019, in sicer šesta. »Bomo videli, kako bo. Do takrat je še kar nekaj tekem.

Ne vem, ali se mi bo vseh uspelo udeležiti. Združene države Amerike bom verjetno izpustila in poskušala v Kanadi in Laaxu. Upam, da mi bo uspelo,« je dejala. Izpustila je že prvo in drugo postajo, vrnitev načrtuje konec decembra v Kanadi. Njen glavni cilj je, da bi bila zdrava, da ne bi znova prišlo do kakšne poškodbe. Pribošičeva je edina ženska v slovenski A-representanci v prostem slogu, katere trener je Bohinjec Matevž Pristavec. »Da sem edina ženska, sem že navajena. Ni mi težko. Se

kar dobro razumemo,« pove članica ŠD Chickita, ki je v dosednji karieri zabeležila že kar nekaj uspehov. Poleg že omenjenih dveh šestih mest v skupnem seštevku skokov prostega sloga, kar je njena prva disciplina, se je izkazala tudi v snežnem parku (slopestyle). Leta 2010 je v obeh disciplinah osvojila naslov svetovne mladinske podprvakinje in tako postala prva Slovenka z medaljo v nealpski disciplini deskanja na snegu.

Poleg deskanja ima rada tudi druge športe. Pleza, kolesari ... Kot poudarja, jo zanimajo nove stvari. Ena takšnih je bila tudi izkušnja iz leta 2017. »Eno sezono sem bila oskrbnica Doma Valentina Staniča pod Triglavom. To je bila odlična izkušnja, ki smo se je lotile s prijateljicami, a za eno sezono. Vedno najdem kaj novega,« je še povedala športnica, ki je po izobrazbi producentka multimedije, kar je trenutno predvsem njen hobi, občasno tudi kaj več. »Fotografija, video ... To me zanima,« je zaključila.

Rast prometa poštnih pošilk

Pošta Slovenije se na veliko rast spletne trgovine in povečanja količin paketnih pošilk odziva tudi z dodatnim zaposlovanjem. Pred prazniki, ko bo poštni promet še bolj obremenjen, pa pozivajo k čimprejšnji oddaji paketov in drugih pošilk.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V lanskem letu je bilo v notranjem poštnem prometu prenesenih nekaj manj kot 190 milijonov navadnih naslovljenih pisemskih pošilk, v mednarodnem prometu (pošiljke, ki prispejo iz tujine, in pošiljke, ki so v tujino poslani) pa dobrih osem milijonov pošilk, pravijo na Pošti Slovenije. Decembra lani so denimo prenesli okoli 19 odstotkov več pisemskih pošilk v notranjem prometu ter približno 45 odstotkov več v mednarodnem prometu kot v preostalih mesecih leta.

V Pošti Slovenije zato strankam priporočajo, da paketne pošiljke za naslovnike v Sloveniji oddajo do 10. decembra, pisemske pa do 15. decembra. Za naslovnike v mednarodnem prometu priporočajo oddajo pošilk že v teh dneh.

Načrtujejo zaposlovanje

Rast prometa na evropskem paketnem trgu se je med epidemijo izjemno pospešila. Količine, ki so bile pred epidemijo napovedovane za leto 2029, bodo po predvidevanjih dosežene že v letu 2023. Podobno pa pričakujejo tudi za Slovenijo.

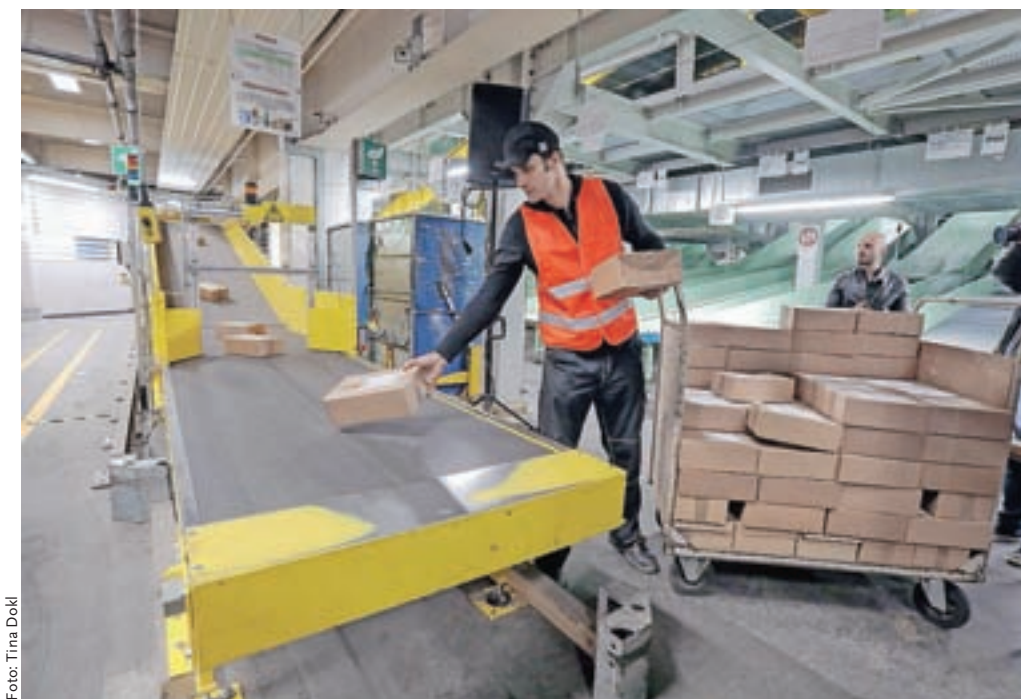

Foto: Tina Dokl

Epidemija je precej pospešila promet s poštnimi pošilkami, zaradi česar namerava Pošta Slovenije v prihodnjem letu zaposliti dvesto dodatnih delavcev. Fotografija je simbolična.

»Pošta Slovenije je v lanskem letu zaradi omejitev trgovinske dejavnosti in izrazite selitve na spletne platforme beležila več kot 40-odstotno rast v primerjavi s predhodnim letom, v obdobju med novembrom 2020 in januarjem 2021 pa je bil v najbolj obremenjenih dneh obseg paketnih pošilk tudi podvojen,« nam je povedal direktor divizije prodaje v Pošti Slovenije Boštjan Pernek. Promet je višji povsod po državi, predvsem pa v večjih mestih.

Na rast se odzivajo z zaposlovanjem. »V letu 2022 načrtujemo dvesto novih zaposlitev. Glede na izjemno rast spletne trgovine in s tem količin paketnih pošilk bomo tudi v prihodnjem letu zaposlovali predvsem pismonoše in dostavljavce oziroma delavce na področju dostave pošilk,« pravi Pernek, ki dodaja, da bodo glede na pričakovano rast spletne trgovine tudi v prihodnjih letih zaposlovali dodaten kader. Trenutno je na Pošti zaposlenih 5906 delavcev.

Reorganizacija, ne krčenje

Na vprašanje, ali v prihodnje morda načrtujejo krčenje poslovanja oz. zapiranje poštnih poslovalnic predvsem v manjših krajih na Gorenjskem, Pernek odgovarja, da dosledno sledijo zakonodaji, ki nalaga predpisano gostoto omrežja, pri tem pa poudarja, da Slovenija sodi med evropske države z višjo dostopnostjo omrežja, gledano glede na kriterij števila prebivalcev na pošto

ali površine v kilometrih, ki jih pokriva ena pošta. »S ciljem ohraniti dostopnost za uporabnike poštnih storitev tako poštnih poslovalnic ne zapiramo, ampak reorganiziramo pošto omrežje na način, da uporabnikom poštnih storitev ponudimo enake storitve z enako kakovostjo v okviru različnih oblik poštnih poslovalnic. Ena izmed takšnih oblik poštnih poslovalnic je pogodbeni pošta Pošte Slovenije, ki zagotavlja pestro ponudbo storitev za fizične osebe na enak način kot druge po-

partner, naši uporabniki pa bodo lahko nemoteno še naprej opravljali storitve na enak način kot v drugih poštnih poslovalnicah.«

Več dostopnih točk

V zadnjih letih so v Pošti Slovenije razširili mrežo dostopnih točk za uporabnike. Poleg poštnih stranke lahko uporabljajo storitve sprejema in dostavo pošilk na 482 poštnih, 24 paketomatih v 15 večjih slovenskih mestih, več kot štiristo paketnikih, ki so nameščeni ob poštnih poslovalnicah (že več

Decembra lani so poštarji prenesli skoraj petino več pisemskih pošilk v notranjem prometu in skoraj polovico več v mednarodnem prometu kot v preostalih mesecih leta.

šte in je torej enakovredna drugim oblikam poštnih poslovalnic. Nadalje širimo pošto omrežje z vzpostavljanjem pogodbenih prevzemnih mest, širimo mrežo paketomatov in paketnikov ter prevzemnih/oddajnih točk na bencinskih servisih,« še pojasnjuje in dodaja, da nameravajo na Gorenjskem v prihodnjem letu vzpostaviti pogodbene poštnice Pošte Slovenije v krajih: 4204 Golnik, 4225 Sovernj, 4244 Podnart, 4247 Zgornje Gorje, 4274 Žirovnica, 4275 Begunje na Gorenjskem in 4281 Mojstrana. »Z navedeno reorganizacijo tako na Gorenjskem ne zmanjšujemo obsega poslovanja za naše stranke ter ne krčimo poštnih mrež, torej ne zapiramo poslovalnic, saj so pogodbene poštnice del poštnih mrež Pošte Slovenije, ki jih upravlja naš pogodbeni

kot dvesto paketnikov pa je na voljo na dodatnih lokacijah po državi), 210 bencinskih servisih Petrol in 46 bencinskih servisih MOL ter na avtomatiziranih enotah za oddajo in sprejem pošilk (PS 24/7) v Ljubljani in Kopru. »Na Gorenjskem so uporabnikom na voljo PS Paketomati v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in na Jesenicah. Od bencinskih servisov na Gorenjskem sodelujemo s 26 bencinskimi servisi Petrola in enim bencinskim servisom MOL,« dodaja sogovornik.

Na Gorenjskem drugo leto večjih investicij ne načrtujejo, v prihodnje pa nameravajo povečati prostore na območju dostavnih in logističnih poštnih v Škofji Loki, Kranju, Žireh, Gorenji vasi, na Jesenicah in glede na rast paketnih pošilk in tovorov tudi druge, kjer bo treba.

Odprli novi trgovski center

V Lescah, na območju trgovsko-poslovnega območja pri priključku na avtocesto, so včeraj odprli nov nakupovalni center. V kompleksu je šest trgovin, lekarna in kavarna, urejeno je tudi parkirišče v kletni etaži.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – Na območju trgovsko-poslovnega centra na robu Lesca je včeraj zjutraj odprlo vrata šest trgovin, povezanih v novem trgovskem kompleksu: Spar, Müller,

Hervis, Mass, Kik in Tedi, ob njih pa še lekarna (Gorenjske lekarne) in kavarna. Pritlični objekt neposredno za restavracijo s hitro hrano so začeli urejati spomladi. Dolg je 174 in širok 37 metrov, povezuje ga zunanji

hodnik pod nadstreškom, od koder so tudi vhodi v posamezne trgovine. Kompleks je opremljen s skupno 213 parkirnimi mesti, 45 jih je na zunanjem parkirišču pred centrom, preostalih 168 v kletni etaži.

V novem trgovskem kompleksu, ki so ga včeraj odprli v Lescah, je šest trgovin, lekarna in kavarna. / Foto: Tina Dokl

Kot so napovedali investitorji tega osem milijonov evrov vrednega projekta, bo ravna streha objekta pokrita z ekstenzivno zazelenitvijo, Občina Radovljica je namreč ob sprejemanju podrobne prostorskega načrta pred dvema letoma investitorju postavila precej stroge zahteve v smislu vključevanja objekta v okolje.

Tudi v družbi Spar, kjer bo v novem leškem hipermarketu zaposlenih 28 delavcev, so velik poudarek namenili trajnostnemu vidiku in energetski gradnji trgovine. Ta ima tako vgrajeno varčno razsvetljavo LED in učinkovit sistem ogrevanja in hlajenja, ki uporablja ogljikov dioksid in odpadno toploto hladilne tehnike, pa tudi urejeno zbiranje povratne embalaže, s čimer podpirajo krožno gospodarstvo.

V Hervis pa poudarjajo preglednost trgovine, kar zagotavljajo z delitvijo na t. i. športne svetove, kot so tek, pohodništvo, fitness in smučanje s servisom ter možnost prevzema naročil iz njihove spletne trgovine.

V Merkurju nadgradili trgovski center

Kranj – Merkur je ta teden na Primskovem odprl delno prenovljen in nadgrajen trgovski center. Prenovili so sedem oddelkov, novo podoba pa imata tudi oddelek Naredi sam ter projektna pisarna, v kateri lahko kupci s pomočjo svetovalcev načrtujejo prenove doma ali okolice. Kot pravijo v podjetju, gre za pilotni projekt za novo dobo nakupovanja na mojstrskih oddelkih. Na streho stavbe so že leta 2016 namestili sončno elektrarno, letos pa so ji dodali še deset baterijskih hranilnikov za boljšo oskrbo. Stopnja samooskrbe centra na Primskovem tako znaša petdeset odstotkov, ob sončnih dneh pa se povzpne do 75 odstotkov. Pred centrom so električne polnilnice za avtomobile, v notranjosti pa nameravajo zmanjšati tudi porabo električne energije, predvsem na račun menjave luči.

Zaveza pivovarjev

Kranj – Pivovarji, člani Združenja slovenskih pivovarjev, so v sredo podpisali zavezo, na podlagi katere bodo do konca prihodnjega leta začeli na embalaži prostovoljno navajati tudi informacije o energijski vrednosti piva. Želijo, da njihovo pobudo sprejmejo tudi ostali pivovarji in proizvajalci alkoholnih pijač. V Sloveniji zdaj že vsi pivovarji navajajo na etiketi sestavine piva, energijsko vrednost pa le Pivovarna Laško Union ter nekateri manjši pivovarji.

Družba BSC, Poslovno podporni center, d. o. o., Kranj je objavila 2 razpisa za **2 PROSTI DELOVNI MESTI POMOČNIK VODJE PROJEKTOV** (m/ž). Celotno besedilo obeh razpisov je objavljeno na spletni strani družbe BSC, d. o. o., Kranj www.bsc-kranj.si. Rok za prijavo je 17. 12. 2021.

BSC Poslovni podporni center d.o.o., Kranj, Cesta Staneta Žagarja 37, 4000 Kranj

Na Jezerskem veter podri novoletno drevo na vozila

SIMON ŠUBIC

Jezersko – Verjetno močan sunek vetra je v noči na ponedeljek na Jezerskem prevrnil novoletno smreko, po naših podatkih je bila visoka okoli dvanajst metrov. Ker so jo postavili na javno parkirišče, je podrtja smreka padla na štiri avtomobile in jih poškodovala.

Direktorica občinske uprave Mojca Markič je pojasnila, da je smreko prevrnilo

skupaj z velikim betonskim podstavkom. Drevo so postavili enako kot prejšnja leta, do njegovega podrtja je prišlo po nesrečnem naključju, je dejala. Ob tem je napovedala, da bodo smreko skrajšali na varno višino in jo postavili nazaj, tako da bodo današnje prireditve ob priliki lučk na božičnem drevesu v Županovem kotu v organizaciji domačega društva upokojencev zagotovo izvedli.

Iz poštne pošiljke se je vsul sumljiv prah

SIMON ŠUBIC

Kranj – Glavno pošto v Kranju (4101 Kranj) na Dražgoški ulici 8 so včeraj odprli z večurno zamudo. Ponoči se je namreč med razvrščanjem pošte iz ene od pošilk vsul bel prah. Zaradi sumljive pošiljke so pošto takoj zaprli, območje pa zavarovali s trakom. Policija je okoli 10. ure sporočila, da je analiza

pokazala, da bel prah ni bil nevaren. »V dejanju tudi ni znakov kaznivega dejanja. Okoliščine kažejo, da je šlo za običajno pošiljko, ki se je predrila,« je razložil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi Policijske uprave Kranj. Zaradi dopoldanskega zaprtja pošte je včeraj v Kranju nastala tudi zamuda pri dostavi časopisov ter poštinih pošilk in paketov.

Zaradi sumljive pošiljke je bil včeraj dopoldne dostop do pošte na Dražgoški ulici v Kranju onemogočen. / Foto: Tina Dokl

V nesreči pri Domžalah umrla kolesarka

Dob pri Domžalah – V torek okoli 17. ure se je v prometni nesreči na Kidričevi ulici na Dobu pri Domžalah smrtno ponesrečila 62-letna kolesarka. Po ugotovitvah policistov je v kolesarko, ki je vozila iz smeri Doba proti Krtini, zaradi vožnje preblizu roba vozišča trčil 56-letni voznik kombiniranega vozila, ki je pripeljal za njo v isti smeri. Kolesarka se je v trčenju tako hudo poškodovala, da je za posledicami poškodb umrla na kraju nesreče. Kolesarske čelade ni uporabljala, so pojasnili na Policijski upravi Ljubljana. Policisti so pri povzročitelju opravili preizkus alkoholiziranosti, ki je pokazal rezultat 0,08 mg/l alkohola v litru izdihanega zraka, odredili so mu tudi strokovni pregled.

Obtoženi krivde za poskus uboja svaka ne priznava

Na kranjskem okrožnem sodišču sodijo štiridesetletnemu Jošku Šinkovcu, ki je obtožen poskusa uboja sestričnega moža. Krivde ne priznava.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so prejšnji teden izvedli predobravnavni narok zoper 40-letnega Joška Šinkovca iz Gorenje vasi, ki mu tožilstvo očita poskus uboja svojega svaka avgusta letos. Obtoženi, ki je v priporu, je krivdo zanimal. Za kaznivo dejanje je zagrožena kazen od petih do petnajstih let zapor.

Kranjsko okrožno tožilstvo Šinkovcu očita, da naj bi 17. avgusta opoldne na dvorišču stanovanjske hiše na Hotavljah počakal moža svoje sestre in ga napadel s pohodnimi palicami. Udarjal naj bi ga tako močno, da ga je hudo poškodoval po vsem telesu, naposled pa se je oškodovancu vseeno uspelo zateči k sosedom, ki so poklicali policijo.

Obtoženi, ki se je s sodiščem sporazumeval s pomočjo tolmačke za slovenski

Foto: Simon Šubic

Štiridesetletni Joško Šinkovec na predobravnavnem naroku ni priznal krivde za poskus uboja svojega svaka.

znakovni jezik, je želel sodnici Andrijani Ahačič s kretnjami razložiti, kaj se je zgodilo, a mu je sodnica razložila,

da se na predobravnavnem naroku obtoženi le opredelili o krivdi, zagovor pa je že del glavne obravnave. »Ne

morem reči, da sem kriv,« je tolmačka sodnici prenesla njegov odgovor.

Glavna obravnava se bo začela konec decembra, ko bo obtoženi lahko podal zagovor. Obramba, ki jo predstavlja odvetnica Mateja Likozar Rogelj, je sodišču predlagala, naj zasliši več sorodnikov obtoženega in tri sodne izvedence različnih strok. »Priče bodo potrdile, da obdolženi ni oseba, ki bi zagrešila kakršnokoli kaznivo dejanje. Potrdile bodo, da je miroljuben in da so bili druge osebe, konkretno predvsem njegov svak, tisti, ki so ga vseskozi izzivali in ga izpostavljali posmehu,« je pojasnila. Predlogu zagovornice vodja kranjskega tožilstva, višja državna tožilka Marija Marinka Jeraj, ni nasprotovala.

Obtoženi Šinkovec sicer doslej še ni bil kaznovan in zoper njega tudi ne poteka noben drug postopek.

Denarne mule tudi med Slovenci

Slovenska policija je v mednarodni akciji EMMA7 identificirala 156 denarnih mul iz Slovenije in tujine, ki so na svoje račune neupravičeno prejele več kot pet milijonov evrov.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Slovenska policija je od 15. septembra do 30. novembra sodelovala v mednarodni akciji EMMA7 za odkrivanje t. i. denarnih mul. V operaciji, ki sta jo koordinirala Europol in Eurojust, so sodelovali varnostni organi iz 27 držav, med njimi poleg držav iz Evropske unije tudi ZDA, Avstralija, Kolumbija, Hongkong in Švica. V celotni operaciji so identificirali več kot 18 tisoč denarnih mul, od tega so jih 1803 prijeli. Sodelovalo je okrog 400 bank, zaznanih pa je bilo 7000 goljufivih transakcij, s čimer se je uspešno preprečilo za okrog 70 milijonov evrov škode.

Slovenska policija je v zadnjem obdobju obravnavala večje število denarnih mul, so pojasnili na generalni policijski upravi. Gre za storilce, ki na svoje transakcijske račune prejmejo nakazila denarnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj, običajno s področja računalniške kriminalitete, kot so vdori

v informacijske sisteme in spletne goljufije. Za denarne mule je značilno, da po prejetju denarnih sredstev opravijo dvige gotovine ali izvršijo prenakazila na druge transakcijske račune, najpogosteje v tujini. Tovrstna dejanja policija običajno obravnava kot kaznivo dejanje pranja denarja ali kot pomoč ali sotorilstvo pri storitvi kaznivega dejanja goljufije.

Slovenska policija je preiskovala 126 zadev, v katerih so identificirali 156 denarnih mul na območju Slovenije in v tujini, ki so na svoje račune neupravičeno prejele več kot pet milijonov evrov, so sporočili iz generalne policijske uprave. Policiji je v sodelovanju z Uradom RS za preprečevanje pranja denarja, slovenskimi bankami in tujimi varnostnimi organi uspelo začasno zaustaviti in preprečiti oškodovanja slovenskih in tujih fizičnih in pravnih oseb za nekaj več kot 1,4 milijona evrov. Zaslišali so enajst osumljencev in opravili štiri hišne

preiskave. Prijeli so štiri storilce in podali 62 predlogov za mednarodno pravno pomoč oziroma evropskih preiskovalnih nalogov. V večini primerov gre za denarne mule v tujini, ki so na svoj račun prejele denar, ki izvira iz spletnih goljufij na škodo slovenskih državljanov in podjetij.

Policisti so naleteli tudi na primere, ko so bile denarne mule slovenski državljanji. »Že posredovanje številke transakcijskega računa neznanim osebam na internetu, ki v nadaljevanju na vaš račun posreduje denarna sredstva, ki izvirajo iz kaznivih dejanj, lahko pomeni storitev kaznivega dejanja pranja denarja. Pomembno je, da se občani zavedajo dejstva, da posameznik, ki na svoj bančni račun prejme denarna sredstva, za katera ve ali pa bi moral in mogel vedeti, da so bila pridobljena s kaznivimi dejanji, nato pa jih na zahtevo take osebe prenakazuje na drug transakcijski račun ali jih dvigne v gotovini, jih uporabi pri gospodarski

dejavnosti ter s temi dejanji zakrije izvor sredstev, stori kaznivo dejanje pranja denarja,« opozarja policija.

Policija občanom svetuje, naj bodo previdni pri ponudbah za delo, ki omogoča lahek in preprost zaslužek na način, kjer se vse interakcije izvajajo po spletu. Običajno se delo ponuja s pomanjkljivimi oglasi, s slovničnimi in pravopisnimi napakami. Če je ponudba za delo predobna, da bi bila resnična, je to verjetno res tako, opozarjajo. Storitvi ob tem zahtevajo posredovanje podatkov, odprtje bančnega računa ali posredovanje bančne kartice v tujino. »Ne sprejemajte denarja na svoj transakcijski račun od oseb ali poslovnih subjektov, s katerimi nimate nobenega poslovnega ali drugega sodelovanja,« opozarja policija.

Če ugotovite, da ste že denarna mula ali da je denarna mula znanec, ga takoj opozorite na posledice, skušajte nanj vplivati, da aktivnost preneha in zadevo prijavite policiji, še svetuje policija.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Moj Camino – moja pot

France Voga z Dovjega si je za sedemdeseti rojstni dan podaril Camino de Santiago – oziroma kot pove: pot v Santiago. »Vsak, ki gre na to pot, ima svoj razlog, cilj. Nekateri gredo iz verskih razlogov, večina iz športno-rekreativnih, jaz pa sem želel sam sebi dokazati, da pri teh letih to še zmorem.«

SUZANA P. KOVAČIČ

V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so na nedavnem muzejskem večeru gostili Franceta Vogo, častnega občana občine Kranjska Gora. Voga je dolgotrni turistični in kulturni delavec izpod Triglava, pisatelj in Dovžan s srcem in telesom. Neizbrisen pečat je pustil na številnih področjih, poleg poklicnega dela je poklonil nešteto prostovoljnih ur za doprinos in razvoj lokalnega okolja in tudi širše. Za sedemdeseti rojstni dan si je podaril darilo – Camino de Santiago – oziroma kot pove: pot v Santiago, ki je sprejeta v evropsko kulturno dediščino in pod okriljem Unesca. Sam sebi je želel dokazati, da pri teh letih to še zmore. V 28 dneh je leta 2018 prehodil sedemsto kilometrov. Le en zelo majhen del poti, ko je tako pihalo, da bi človeka kar odneslo, se je peljal z avtobusom. Dve uri in pol dolgo predavanje na muzejskem večeru je naslovil Moj Camino – moja pot in povedal nekaj o zgodovini, spreminjajoči pokrajini, še največ pa o novih življenjskih izkušnjah in stkanjih prijateljstvih. Preden je odšel na pot, se je naučil štiristo španskih besed.

V Santiago pride več poti (približno osem) iz vseh strani Evrope in bližnjega vzhoda. Francoska pot (Camino Francés), ki jo je prehodil Voga, je ena od njih. Začne se v kraju Saint-Jean-Pied-de-Port na meji med Francijo in Španijo. Ta je

France Voga v dvorani Slovenskega planinskega muzeja in na cilju poti v Santiago de Compostela / Foto: Tina Dokl

bila njegovo izhodišče do cilja, Santiaga de Compostela, svetišča svetega Jakoba.

Voga je na poti fotografiral samo stvari, ki so se mu zdele malo bolj neobičajne, raje se je več pogovarjal z ljudmi. »Ena fotografija je iz nekega vinograda, na tabli je pisalo: Spain is pain. Španija je bolečina. Ali če hočete – Španija je boleča. To je pa res,« je povedal Voga. Največja težava niso bili premagani metri (občasno tudi višinski) in kilometri in kakšen strm klanc, ampak, kot se spominja, pripeka – ne glede na to, da je hodil jeseni. Vsako jutro je krenil dalje pred sončnim vzhodom, kakih trikrat tudi zgrešil smer. A kar ga je najbolj presenetilo, je bilo to, da ko se je noč prevešala v dan, ni slišal petja ptic, kot ga običajno sliši pri nas.

Najljubši posnetek mu je jesenska pokrajina vasi Lorca. V Burgosu si je ogledal katedralo, »najlepšo cerkev mojega življenja«. Galicija je bila s peščenimi potkami in evkaliptusi nekaj najlepšega. Srečal je tudi mlajšo Korejko, ki ga je povprašala, zakaj hodi sam. »Imam prijatelje, pa so prestari,« ji je povedal. Korejka mu je dejala, da njeni so pa preveč zaposleni. Kot sta še ugotovila, se na Caminu srečata dva popolna tujca in si zupata stvari, ki jih doma niti najboljšemu prijatelju ne bi.

»Ni enostavna pot, vse sem opisal realistično, brez olepšav.« Tudi križi so na poti, ti označujejo smrt pohodnikov. En križ ga je posebno prizadel. Dekle iz Verone je končala Camino kot Pot in svojo življenjsko pot.

Francetovih zgodb je seveda za knjigo. Ko je hodil zadnje štiri kilometre skozi Santiago de Compostela, je vsa moč, vsa energija začela odtekati iz njega. »Mimoidoč ljudje so me spodbujali: »Daj, zdrži!« Točno popoldne je prišel pred katedralo. Energija se je povrnila. Šel je v urad za romarje po certifikat, tam preverijo papirje. Romarsko listino na poti pa moraš imeti, ta ti odpre vrata tudi v poceni prenočišča. Z Rusom Sergejem sta skupaj spila še zadnji viski, potem pa je bil čas za vrnitev domov.

Na poti je srečal novinariko Kanala A, ki je delala reportažo o Caminu. »Niso bogastvo Camina cerkve, palače, ampak so bogastvo ljudje.« To ji je povedal France Voga.

Najljubši posnetek Franceta Voge je jesenska pokrajina vasi Lorca. / Foto: osebni arhiv

Največje bogastvo poti pa so ljudje, je prepričan Voga.

Pogovor

Zgodovinar Ivan Smiljanić o Prešernovem kultu s poudarkom na socializmu ... **Stran 14**

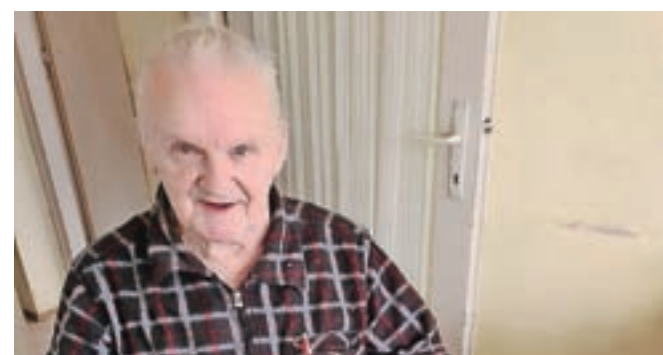
Pogovor

Pater jezuit Jože Roblek, po rodu iz Bašlja: »Pogovor je prava pot k človeku.« **Stran 15**

Zanimivosti

Moje sledi na prehojenih poteh je naslov zadnje knjige Francija Tušarja. **Stran 16**

Od petka do petka

Odbor državnega zbora za obrambo ni podprl predloga za razpis posvetovalnega referenduma o resoluciji razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035. / Foto: arhiv GG

Pred državnozbornsko komisijo, ki preiskuje sum političnega vmešavanja v delo policije, je pričal nekdanji direktor Policijske uprave Ljubljana Boštjan Glavič. / Foto: arhiv GG

Predsednik republike Borut Pahor je ob 40. obletnici letalske nesreče na Korziki položil venec k spomeniku 180 žrtvam nesreče na ljubljanskih Žalah. / Foto: Daniel Novaković (STA)

Odbor ni podprl referenduma o resoluciji

SIMON ŠUBIC

Na odboru brez podpore referendumu

Odbor državnega zbora za obrambo je podal negativno mnenje k predlogu za razpis posvetovalnega referenduma o resoluciji razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035, ki ga je podala opozicijska Leвица. Poslanec Miha Kordiš je v imenu vlagateljev dejal, da gre za ambiciozen načrt vlade, usmerjen predvsem v sodelovanje v okvirih zveze Nato in v nakupe novega orožja, »ki ga v resnici sploh ne potrebujemo«. Skupni strošek novih izdatkov za vojsko do leta 2035 naj bi znašal 5,4 milijarde evrov, ki so po njegovih besedah primarno namenjeni vzpostavljanju zmogljivosti za sodelovanje v operacijah zveze Nato, in sicer ne obrambi zaveznitva, pač pa »uresničevanju geopolitičnih interesov centralnih držav pakta« ter stopnjevanju udeležbe slovenskih vojakov na oddaljenih kriznih žariščih. V Levici ob tem kot sporno navajajo tudi, da resolucija predvideva ponovno uvajanje obveznega služenja vojaškega roka. Po besedah državnega sekretarja na obrambnem ministrstvu Uroša Lampreta pa je namen referenduma v nasprotju z nacionalnimi

obrambnimi interesi ter mednarodno sprejetimi obveznostmi Slovenije ter temeljnimi strateškimi dokumenti na področju obrambe in varnosti. Referendum bi lahko negativno vplival na izgradnjo potrebnih zmogljivosti Slovenske vojske za odpravljanje nezadostnega stanja, ugotovljenega ob ocenjevanju njene pripravljenosti.

Pred komisijo pričal tudi Glavič

Pred državnozbornsko komisijo, ki preiskuje sum političnega vmešavanja v delo policije, je minuli petek pričal nekdanji direktor Policijske uprave Kranj Boštjan Glavič, ki je od 29. marca do 30. septembra letos vodil Policijsko upravo Ljubljana. Glavič, ki je zdaj pomočnik direktorja Policijske akademije v Tacnu, je zanikal morebitne politične pritiske na njegovo vodenje ljubljanske policijske uprave. Kot je razložil, je opomin pred odpovedjo delovnega razmerja dobil, ker je bila 25. junija na protestu na Prešernovem trgu ukazana odstranitev t. i. rumenih jopičev. Po Glavičevih besedah so policisti ob posredovanju na protestu delali strokovno in zakonito. Kasneje so sicer morali sestaviti seznam 30 policistov, ki

so ukrepali proti rumenim jopičem, kar je bilo po Glavičevi oceni »malce nenavadno«, a seznam so morali poslati na Generalno policijsko upravo, in ne politiki, je povedal. Opomin pred odpovedjo delovnega razmerja je osebno doživel kot nezaupnico, zato je tudi zaprosil za premestitev.

Odbor 255 potrdil Kukovca za sodnika

Odbor 255, ki preverja primernost kandidatov za položaje v okviru Sodišča Evropske unije, je v ponedeljek Damjana Kukovca potrdil za sodnika na Splošnem sodišču EU, je sporočil predsednik republike Borut Pahor. Ko bo Kukovec nastopil mandat, bosta zapolnjeni obe sodniški mesti na Splošnem sodišču EU v Luksemburgu, ki pripadata Sloveniji. Kukovecovo kandidaturo za sodnika na Splošnem sodišču EU je državni zbor na Pahorjev predlog potrdil julija letos.

Štirideset let od letalske nesreče na Korziki

Predsednik republike Borut Pahor je v sredo v spomin na hudo letalsko nesrečo, ki se je pred 40 leti zgodila na Korziki, položil venec k spomeniku žrtvam nesreče na ljubljanskih Žalah. V

letalski nesreči, ko se je letalo tedanjega slovenskega prevoznika Inex-Adria zaletelo v goro San Pietro na Korziki, je umrlo vseh 173 potnikov in sedem članov posadke. Nesreči je botrovala predvsem gosta megla ob pristanku. Poleg tega letališče na Korziki ni imelo radarja, slaba pa je bila tudi komunikacija med posadko in kontrolo leta, ki je mislila, da je letalo že nad morjem, v resnici pa je bilo še nad goratim območjem otoka. Posmrtne ostanke 180 umrlih so kasneje prepeljali v Slovenijo in jih pokopali v skupnem grobu na ljubljanskih Žalah.

Več prebivalcev in gospodinjstev

V Sloveniji se je v zadnjih desetih letih število prebivalcev povečalo za 59.000, gospodinjstev za 46.000, družin pa za 20.000, je pred dnevi objavil republiški statistični urad. Spremenila se je tudi velikostna sestava gospodinjstev, ki zdaj štejejo povprečno 2,41 člana, družine z otroki pa imajo povprečno 1,56 otroka. V zadnjem desetletju se je sicer povečalo število dvočlanskih, enočlanskih ter velikih gospodinjstev (s šest ali več člani), zmanjšalo pa število gospodinjstev s tremi, štirimi ali petimi člani.

Slovinci v zamejstvu (827)

Koledar, slikanica in spomini

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Zaradi zaprtja javnega življenja so na Koroškem odpadle številne prireditve, med njimi tudi običajne javne predstavitve knjig Mohorjeve založbe iz Celovca in Slovenske prosvetne zveze iz Celovca. O knjižnih novostih Mohorjeve za leto 2022 smo že poročali, o knjigah oziroma knjižnem daru za leto 2022 Slovenske prosvetne zveze pa pišemo danes. Za štiri knjige vključno s tradicionalnim koledarjem v paketu je treba plačati 37 evrov, sicer pa je običajna tržna cena 74,70 evra.

Prva knjiga iz zbirke za prihodnje leto je dvojezična slikanica Medvedki v raj. Avtorica je Birgit Hohensasser-Schleiber. Slikanica pripoveduje o dveh temah, ki ogrožata življenje: o segreganju in rasni nestrpnosti.

Druga knjiga je literarna revija Rastje 15, v kateri so objavljeni prispevki najrazličnejših besedilnih zvrsti, od pesmi in proze do kritike. Urednik Miha Vrbinc je objavil v reviji tudi nagrajene prispevke z natečaja Pisana p(ri)omlad. Tretjo knjigo iz zbirke je napisal Gabrijel Wutti in so ji uredniki dali naslov Pasje kvatre/Hundsjahre, Dnevniški zapisi iz pregnanstva 1942 in 1943. Koroški Slovenec iz Zilje je spomine začel pisati takoj po prisilni izselitvi njegove družine 15. aprila leta 1942. Vendar to ni bil njegov prvi dnevnik. Prvega je začel pisati kot vojak v prvi svetovni vojni. Dnevnik je izgubil kar trikrat, zadnjega oktobra leta 1918. Nato skoraj 24 let ni pisal. Ponovno je začel z izselitvijo. Zapiski se

končajo 29. decembra leta 1943. Ni pa znano, ali je kasneje še kaj pisal. V knjigo je vključen tudi spominski zapis njegove hčerke Mire Zorec. Najbolj stalna knjiga vsakoletne zbirke je Koroški koledar. Tudi tokratnega je uredila Irena Destovnik. V njem so namenili posebno mesto nekrologu v spomin na Jožeta Blajsa iz Lepene pri Železni Kapli, neutrudnega učitelja, vzgojitelja in kulturnega delavca, ki je umrl sredi letošnjega leta. Sledita članka o obletnicah Janka Messnerja in Josipa Jurčiča ter intervju s pisateljem in časnikarjem tednika Nedelja iz Celovca Vincencem Gotthardtom, ki je bil med petimi letošnjimi nominiranci za nagrado Kresnik. Maca Jogan in Helena Verdel pišeta o

Irena Destovnik, sodelavka Slovenske prosvetne zveze, je dolgoletna urednica Koroških koledarjev.

družbenem položaju žensk, Daniel Wutti in Eva Hartman pa o spominski kulturi. V koledarju so objavljeni tudi govori na podelitvah letošnje Rizzijeve in Einspielerjeve nagrade.

Kot dodatek pa je za doplačilo mogoče dobiti še dvojno zgoščenko Gorjanska serepada s starimi in novimi posnetki pevcev Slovenskega prosvetnega društva Gorjanci iz Kotmare vasi.

Po svetu

Dostojevski, dvesto let

Letos po Evropi in po svetu s številnimi dejanji zaznamujejo 200. obletnico rojstva Dostojevskega, enega največjih pisateljev vseh časov. Njegovi veliki romani so še vedno aktualni in na svetovnem seznamu obveznega branja ...

MIHA NAGLIČ

Belorusko poreklo

Ker gre za obletnico rojstva, osvetlimo natančneje njegove okoliščine. Dostojevski se je rodil v Moskvi, sicer pa je bil beloruskega porekla. »Plemiško ime 'Dostojevki' kaže na vas Dostojevovo pri Pinsku, danes v Belorusiji, ki je bila izročena v fevd enemu izmed prednikov Fjodorja Dostojevskega. Njegov oče, Mihail Andrejevič Dostojevski, je bil zdravnik v moskovski Marijinski bolnici za revne. Njegov oče in ded sta bila grškokatoliška duhovnika, le-ti priznavajo papeževo avtoriteto, vendar obenem sledijo pravoslavnemu obredu. Predniki so pripadali neki litvanski plemiški veji šlahte. Mati Marija Fjodorovna, rojena Nečajeva, je izvirala iz premožne moskovske trgovske družine. Par je imel osem otrok, od katerih jih je sedem doseglo odraslo dobo. Po Mihailu (1820–1864) je bil Fjodor, ki se je rodil 11. novembra 1821 (po julijanskem kalendarju 30. oktobra 1821), drugi otrok. Sledili so še Varvara (1822–1892), Andrej (1825–1897), Vera (1829–1896), Nikolaj (1831–1883) in Aleksandra (1835–1889). Po napredovanju in povzdignjenju v plemiški stan si je Mihail

Dostojevski lahko priskrbel posestvo v kraju Darovoje, 150 km oddaljenem od Moskve, kjer je družina nekaj let preživljala poletne počitnice ...« (Vir: Wikipedija)

Potrdilo št. 626

Ob letošnji obletnici smo med drugim dobili slovenski prevod zdaj najbolj cenjene biografije pisatelja, knjigo Dostojevski ruske avtorice Ljudmile Saraskine. Iz nje navajamo zgodbo, o tem, kako je v nevarnem družbenem vrenju po revoluciji pisateljeva snaha poskušala zaščititi svoje sorodstvo, sklicujoč se na veličino svojega tasta. Dne 5. maja leta 1919, med divjanjem državljanske vojne, je v pristaniškem mestu Skadovsk na jugu Rusije nastal edinstven dokument. Glasi se, kot sledi. »POTRDILO ŠT. 626. Imetnica tega pisma Jekaterina Petrovna Dostojevskaja je v skladu z dokumenti, ki jih je pokazala, žena Fjodorja Fjodorjeviča Dostojevskega, sina znamenitega ruskega pisatelja Fjodorja Mihajloviča, starega revolucionarja, ki je bil leta 1849 v času carja Nikolaja Pavloviča z drugimi revolucionarji vred aretiran zaradi 'zlomamerne' nastopa proti državni ureditvi in obsojen na smrtno kazen z ustrelitvijo. Že na morišču, tik preden

so ukazali streljati, je bila obsodba razveljavljena. Fjodor Mihajlovič Dostojevski je dobil štiri leta katorge. 28. januarja leta 1881 je ta zaščitnik brezpravnih umrl, toda zapustil nam je svoja dela, ki so neprecenljiva za nadaljnjo prevzgojo človeštva. Iz velikega spoštovanja do spomina na tovariša F. M. Dostojevskega prosimo, da ne utesnjujete bližnjih sorodnikov, vnukov in potomcev tega borca za svobodo človeštva.« / Navedena »zaščitna listina« ki jo je predsednik Skadovskega revolucionarnega komiteja izdal sorodnikom F. M. Dostojevskega, je postala zgled za kar se da kratko in romantično biografijo velikega ruskega pisatelja. Nova oblast je Dostojevskemu kmalu odvzela naziv zaščitnika brezpravnih in učitelja človeštva, kot ga je imenoval revkomovec, ki je pretanjeno začutil, kateri pomenški odtenki bodo uradnemu dokumentu pridihnilo odredilno funkcijo.« (Vir: L. Saraskina, Dostojevski, Ljubljana, 2021, str. 17.)

Rusija in Evropa

V zmeraj aktualnem vprašanju razmerja med Rusijo in Evropo pogledajmo še, kako ga v luči Dostojevskega razloži Borut Kraševac, prevajalec navedene biografije. »To je

bila tema, ki je bila takrat in je še danes stalno v zraku v Rusiji. Kulturni vpliv Evrope na Rusijo je bil ogromen. Dolgo obdobje je bil čisto enosmeren, se pravi iz Evrope v Rusijo. Liberalni krogi so bili povsem prozahodno usmerjeni in so menili, da je treba popolnoma sprejeti evropsko kulturo. Nekateri slavofilski krogi, katerim je bil idejno blizu Dostojevski, so pa sicer sprejemali evropsko kulturo z odprtimi rokami, ampak so želeli ustvariti sintezo med evropsko kulturo in rusko tradicijo. Rusija je imela svojo dolgo kulturno tradicijo od Bizanca, mnogim se je zdelo škoda, da bi jo zavrgli in ponavljali za Evropo kot papagaji. To sta bili struji, ki sta bili stalno v konfliktu, v času Dostojevskega in je še danes tako. Je pa res, da je v času Dostojevskega kulturna izmenjava postala dvosmerna, po njegovi zaslugi, zaslugi Tolstoja, po zaslugi glasbe, ki se je začela burno odvijati, pozneje v času srebrnega veka tudi po zaslugi filozofije. Najbolj zanimivo, kar je Rusija dala Evropi, je ravno sinteza Dostojevskega, ki je evropsko miselnost podvrgel kritiki naravnosti na napredek brez metafizične osnove. To je kritiziral v svojih romanih in zelo vplival na Evropo in ji dal misliti.« (Vir: MMC RTV SLO)

Fjodor Mihajlovič Dostojevski (1821–1881), ruski pisatelj beloruskega porekla, velikan svetovne literature. Naslikal Vasilij Perov leta 1872. / Foto: Wikipedija

Grob in nagrobni spomenik Dostojevskemu na pokopališču v Sankt Peterburgu. V tem mestu je umrl, rodil se je v Moskvi. / Foto: Wikipedija

Odnosi med Rusijo in Evropo so vedno aktualna tema. Predsednik Putin in kanclerka Merklova sta bila vrsto let kar uspešna sogovornika. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (616)

Travniška kronika

MIHA NAGLIČ

»Kako doseči, da bi se ta dežela umirila in uredila in sprejela vsaj toliko civilizacije, kolikor je imajo njeni najbližji sosede, če so ljudje v njej razdvojeni kakor nikjer drugje v Evropi? Štiri vere živijo na tem ozkem, goratem in ubornem koščku zemlje. Vsaka od njih je samosvoja in strogo ločena od drugih. Vsi živite pod enim nebom in od iste zemlje, vsaka teh štirih skupin pa ima središče svojega duhovnega življenja daleč, v tujem svetu, v Rimu, v Moskvi, v Carigradu, Meki, Jeruzalemu ali bogve kje, samo tam ne, kjer se rojeva in umira. In vsaka od njih je prepričana, da sta pogoj za njeno blaginjo in korist škoda in nazadovanje vseh drugih treh

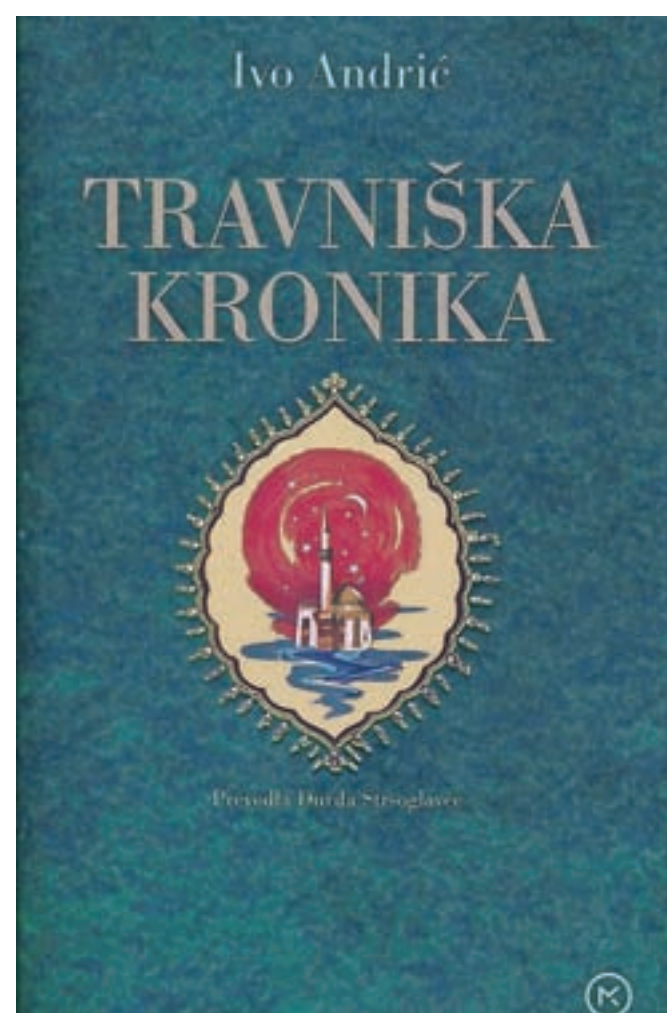
ver in da je njihov napredek mogoč samo v njeno škodo. In vsaka od njih je iz nestrpnosti naredila največjo vrlino in vsaka si obeta odrešitve od nekod zunaj in vsaka iz nasprotni smeri.« / »Da, to so muke, ki pestijo krščanske ljudi z Levanta in ki jih vi, pripadniki krščanskega Zahoda, ne morete nikoli povsem razumeti, še manj pa jih lahko razumejo Turki. To je usoda levantinskega človeka, ker je poussiere humaine, človeški prah, ki se mukoma vrtniči med Vzhodom in Zahodom, ne sodi pa k nobenemu in oba ga teptata. To so ljudje, ki znajo veliko jezikov, nobeden pa ni njihov, ki poznajo dve veri, v nobeni pa niso trdni. To so žrtve usodne človeške razdeljenosti na kristjane in nekrstjane; večni tolmači in

posredniki, ki pa v sebi nosijo tako veliko nejasnosti in nedorečenosti; dobri poznavalci Vzhoda in Zahoda in njunih običajev in verovanj, ki pa ju obe strani v enaki meri prezirata in sumničita. /.../ To so oni. To je neko majhno, ločeno človeštvo, ki trpi zaradi dvojnega izvirnega greha in ki bi moralo biti vnovič odrešeno in odkupljeno, nihče pa ne ve, kako in s kom. To so ljudje z meje, duhovne in fizične, s črne in krvave črte, ki zaradi težkega in absurdnega nesporazuma poteka med ljudmi, božjimi bitji, med katerimi naj ne bilo in ne sme biti meje. To je tista meja med morjem

in kopnim, obsojena na vedno premikanje in nemir. To je tretji svet, v katerega se je steklo vse prekletstvo zaradi razdeljenosti zemlje na dva sveta. To je ...« (str. 242–243, 269)

Navajam razmišljanje o Bosni in njenih ljudeh, ki ga je avtor položil v usta dveh junakov romana, ta pa se dogaja v letih 1806–1814. Dvesto let pozneje ima človek občutek, da je bila ta iz različnih svetov sestavljena dežela človeško bogatejša in bolj mirna, kadar je bila pod upravo od zunaj – turško, avstro-ogrsko, jugoslovansko – kot zdaj, ko je etnično »očiščena« in razdeljena.

Ivo Andrić, Travniška kronika, prevedla Đurđa Strsglavec, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2021, 448 strani

Pogovor

Prevelik, da bi ga dali na stran

Ivan
Smiljanić

V Galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava z naslovom Prešernov kult v socializmu v Kranju, ki jo je zasnoval kustos Gorenjskega muzeja Gašper Peternel. Povod zanjo je bila knjiga zgodovinarja Ivana Smiljanića z naslovom Lovorovi gozdovi in krompir, Prešernov kult v socializmu, ki je izšla pri založbi Inštituta za novejšo zgodovino, kjer je avtor tudi zaposlen.

IGOR KAVČIČ

V doktorskem študiju se ukvarjate s precej nenavadno temo, namreč zgodovino stečajev na področju Slovenije med letoma 1868 in 1941, knjiga Lovorovi gozdovi in krompir, Prešernov kult v socializmu pa je rezultat vaše magistrske naloge. Glede na pesnikovo priljubljenost med Slovenci njegovo ime zagotovo nikoli ne bo šlo v »stečaj«. Kaj vas je spodbudilo k raziskovanju Prešernovega kulta s poudarkom na socializmu?

Prešernu se je v Kranju nemogoče izogniti. Do pred nekaj let je bil alfa in omega mestne kulturne zgodovine, tako da smo na druge pomembne Kranjčane, kot so Simon Jenko, Janez Bleiweis in Janez Puhar, kar nekoliko pozabljali. V času mojega otroštva je bilo vse povezano s Prešernom. Ko sem še hodil na OŠ Matije Čopa, v šolski avli ni visel le Čopov portret, ampak tudi Prešernov. Tudi pri nadaljnjem šolanju sem se stalno srečeval z njim in sčasoma me je začelo zanimati, zakaj smo v Kranju tako obsedeni s Prešernom, sploh glede na to, da je tu preživel zadnja leta svojega življenja, ko ni več ustvaril pomembnih del, ampak je bil tu – če smo iskreni – marsikdaj nesrečen.

Med raziskovanjem sem ugotovil, da je današnje slavljenje predvsem nadaljevanje tradicije iz prejšnjih držav, do neke mere Avstro-Ogrske in Kraljevine Jugoslavije, prava eksplozija spomenikov, poimenovanj in drugih počastitev pa sodi v čas socialistične Jugoslavije. S pomočjo starih časopisov, knjig in drugega gradiva, ki sem ga deloma zbral že prej, sem v dobrem letu sestavil to magistrsko nalogo, ki je letos izšla še v knjižni obliki.

Pređen preideva k temi, pojasniva še naslov knjige. Kaj imajo lovorovi gozdovi in krompir s pesnikovo slavo?

Naslov je namenoma malce nenavaden. V njem se sklicujem na misel nemškega pesnika Heinricha Heineja. Čeprav je bil prijatelj Karla Marxa in po nazoru humanistični socialist, je bil obenem precej v skrbeh, kaj se bo zgodilo, če komunisti nekega dne res pridejo na oblast. Kot je zapisal, se je bal, da bodo v tem primeru posekali njegove lovorove gozdove, da bi tam posadili krompir. Misel

Ivan Smiljanić je raziskal odnos Slovencev do lika in dela Franceta Prešerna. / Foto: Igor Kavčič

se mi je zdela primerljiva z mojo temo, ob tem pa naj dodam, da je bil Heine tudi v daljnem sorodstvu s kranjsko družino Hayne, s katero je bil občasno v osebnih stikih.

Prešernov kult se je začel že mnogo pred socializmom. Prvič je pesnika povzdignil že Josip Stritar v eseju k drugi izdaji Poezij leta 1866. Kot idol je bil pesnik za različne skupine uporaben tudi v obdobjih, ki so sledila ...

V omenjeni izdaji Prešernovih Poezij sta urednika Jurčič in Stritar – slednji je napisal tudi predgovor – pesnika povzdignila v največjega slovenskega pesnika in odtlej njegova slava ni bila nikoli več prekinjena. Ta izdaja je bila tudi svojevrsten upor liberalnejših mladostencev proti konservativnejši skupini starostencev in Bleiweisu, katerega favorit je bil Jovan Vesel - Koseski.

V kasnejših obdobjih so politične skupine različnih prepričanj v pesnikovem opusu iskale fragmente, verze, pesmi, ki so jim odgovarjali in ki so jih seveda spretno uporabljali. S tem so skušali dokazovati, da bi pesnik, če bi bil še živ, glasoval zanje. Ko so leta 1905 v Ljubljani postavljali Prešernov spomenik, so se vsi delali, da so enotni, a ni bilo tako. Spomenik so postavili liberalci z županom Ivanom Hribarjem, klerikalci in socialni demokrati pa so projekt bolj kot ne bojkotirali.

Komunisti so Prešerna v času med obema vojnama obravnavali kot svobodoljubnega upornika ter zagovornika slovenskih nacionalnih vrednot. Ta različica

se je naprej razvijala in se krepila drugo svetovno vojno, velik razmah pa je doživela takoj po vojni.

Ne le v partizanskem gibanju, pesnik je menda užival ugled tudi pri okupatorju. Mar ni to nenavadno?

Med drugo svetovno vojno lahko sledimo različnim linijam prisvajanja Prešerna, pozitivne omembe njegovega imena lahko najdemo tako v partizanskem tisku kot tudi v domobranskem in tisku meščanskih strank. Tako Nemci kot Italijani so o njem govorili naklonjeno, seveda ne po naključju, saj so poudarjali, da je v pesništvu črpal iz nemških in italijanskih vzorov, s tem pa je postal zgled Slovana, ki je hvaležno sprejel te vplive in je lahko za vzor preostalim Slovincem. Za Italijane je bil Francesco, za Nemce pa Franz Prescheren.

Partizani so datum pesnikove smrti izbrali celo za slovenski kulturni praznik ...

V partizanskem gibanju je Prešeren imel še posebno močno vlogo, predstavljati so ga začeli kot zgodnjega revolucionarja, ki je že stoletje vnaprej napovedal osvobodilno vojno in svobodo Slovencev. V tem kontekstu je bil leta 1945 sprejet sklep, da bo 8. februar kulturni praznik.

Menda so se kmalu po vojni pojavile zahteve, da se Prešernovi posmrtni ostanki iz Kranja prenesejo v Vrbo. V knjigi navajate tudi nekatere razloge, zakaj je vendarle ostal v Kranju.

V knjigi sem obdobje časčenja Prešerna v socialistični

Jugoslaviji razdelil na štiri poglavja glede na to, kako se je skozi čas spreminjal odnos do pesnikovega lika. Vsakemu poglavju sem dodal podpoglavje, v katerem obravnavam, kaj se je s pesnikom v določenem obdobju dogajalo v Kranju. Med njimi je tudi zgodba o predlogu, da bi pesnika izkopal in ga prenesli v Vrbo. Pobuda je že imela močan zagon, podprli so jo pomembnejši iz kulture in politike. Menili so, da je po ureditvi rojstne hiše v muzej smiselno urediti tudi okolico hiše in cerkvice sv. Marka ter v ta prostor postaviti še nekakšen mavzolej, v katerega bi prenesli Prešernove posmrtnne ostanke. V Kranju seveda niso bili navdušeni nad idejo in eden od argumentov, zakaj je grob bolje pustiti pri miru, je bilo tudi neslavno dejstvo, da leta 1852 ni nihče nadzoroval prekopa ostankov iz prvega groba ob zidu na kraj, kjer danes stoji nagrobnik. Trajalo je kar nekaj mesecev, preden so se po ostrih razpravah le odločili, da Prešeren ostane v Kranju.

Kdaj se je kult Prešerna kot zgodovinske osebnosti v socializmu vendarle nekoliko spremenil, ko se je nanj spet začelo gledati kot na izjemnega pesnika?

V prvih povojnih letih je bila zelo močna interpretacija Prešerna kot revolucionarnega heroja in preroka partizanstva. Pri tem so se osredotočali na njegovo nesrečno življenje in zgodovinske okoliščine, v katerih je živel, pozabili pa so na njegov opus. Eden največjih prešernoslovcev tega časa

France Kidrič je zelo podrobno pisal o vsaki hiši, v kateri je Prešeren živel, le malo pa o pesmih. Pesniški opus, ki dela Prešerna izjemnega, se je zreduciral na peščico verzov, ki so jih vedno znova pisali na transparente in klesali na spomenike.

Do spremembe, kolikor sem lahko razbral iz gradiva, je prišlo v petdesetih letih, ko je Josip Vidmar začel oporekati tej interpretaciji. Če poenostavim: prva interpretacija govori o svobodi kot osrednji Prešernovi temi, Vidmar pa je začel glasno trditi, da je ključna tema Prešernove poezije ljubezen. O tem je pisal v esejih ter govoril na državnih proslavah. Pojavila se je prva razpoka v monolitni podobi revolucionarnega zgodnjega partizana, začela se je vrnitev k pesmim. Vidmar je to temo previdno odprl, nato pa so se pojavili še drugi interpreti: Anton Slodnjak, Janko Kos, Boris Paternu ...

Kako je s kultom Prešerna v samostojni državi Sloveniji? Je s tem, da je njegova Zdravljica postala slovenska himna, prispel na sam vrh?

To je še en dokaz tega, da se vzorec, ki sem ga omenjal skozi knjigo, brez prekinitve nadaljuje. Slovenija je bila v zadnjem poldrugem stoletju del marsikatero državne formacije, vendar se nobena med njimi ni mogla izogniti vključitvi Prešerna v svoj sistem kulturnih osebnosti. Prešeren je vraščen v slovensko kulturo, zato se politične opcije in kulturne skupine tako ali drugače opredelijo do njega in običajno pri njem poiščejo verze, misli, ideje, kar koli že, kar odgovarja njihovu svetovnemu nazoru. Kar se je dogajalo v Avstro-Ogrski, Kraljevini Jugoslaviji in socialistični Jugoslaviji, se je potem preneslo tudi v samostojno Slovenijo. Skratka: Prešeren je prevelik, da bi ga kdorkoli lahko ignoriral. V novih in novih kontekstih se vklaplja v družbeni, kulturni in politični sistem, tudi v tega, ki ga imamo trenutno. Verjetno je eden od vrhov tega kulta res dosežen s tem, da je njegova pesem postala himna in da ga še vedno slavimo, se učimo njegovih pesmi v šolah, rišemo njegove portrete, podeljujemo nagrade z njegovim imenom ... Prešeren je tako trdno zasidran v naši zavesti, da enostavno ni nikogar, ki bi ga lahko nadomestil.

»V partizanskem gibanju je Prešeren imel še posebno močno vlogo, predstavljati so ga začeli kot zgodnjega revolucionarja, ki je že stoletje vnaprej napovedal osvobodilno vojno in svobodo Slovencev.«

Pogovor

Pogovor je prava pot k človeku

Jože Roblek

Pater jezuit Jože Roblek, rojen v Bašlju v občini Preddvor, je večino svojega duhovniškega poklica opravljal kot vzgojitelj mladih, kot svetovalec ljudem v stiski in voditelj duhovnih vaj. Zaupanje in pogovor sta zanj pot do človeka. Zaljubljen je v Storžič. Moli, da bi še kdaj stopil na njegov vrh ...

JOŽE KOŠNJEK

Gospod pater, na kar nekaj naslovov sem se moral obrniti, da sem zvedel za vašo pravo telefonsko številko.

Po mojem obisku svetega očeta papeža Frančiška v Rimu in po javni podpori žrtvam spolnega in kakršnega koli drugega nasilja v Cerkvi ter odstavljenemu in že pokojnemu ljubljanskemu nadškofu Alojziju Uranu sem bil po elektronski pošti in po telefonu deležen tolikšnih groženj in napadov, da sem bil prisiljen oboje spremeniti. Marsikomu ni bilo prav, da sem prikazal še drugi vidik delovanja Cerkve.

Pri vas v Zavodu svete Terezije v Vidmu v občini Dobropolje sem zaradi vaše najnovije knjige z naslovom *Nepričakovano notranje potovanje patra Jožeta Robleka, za katero pravijo, da prinaša svetlo v slovensko duhovno literaturo.*

V knjigi sem se dejansko izpovedal. V 54 dneh, med letošnjo pepelnico sredo, 17. februarja, do 11. aprila, do konca velikonočne osmine, ki je v krščanstvu duhovno najmočnejše obdobje, sem vsak dan pisal dnevnik. Napisal sem, kako sem živel, kaj sem doživljal v sebi v odnosu do ljudi, do živali in do hrane, in tako realno življenje povezal z Božjo besedo tistega dne. Po lanski težki operaciji na črevesju sem namreč prebival pri sestrah Corpus Christi na Čatežu ob Savi. Dvakrat dnevno sem šel v naravo in se pogovarjal z različnimi ljudmi, vernimi, nevernimi ali po svoje vernimi. Po značaju sem človek, ki hitro najde stik z ljudmi. Spoznaval sem, da je v ljudeh ogromno dobrote, vere v dobro in žrtvovanja za družino. Vsak človek je dober, čeprav običajno ob prvem srečanju podvomimo

vanj in ga ocenjujemo negativno. Pogosto nas je po tem, ko ga bolje spoznamo, zaradi tega sram. V duhovnem dnevniku sem vsakemu dnevu dodal QR-kodo, ki jo bralec skenira in knjigo lahko gleda in poslušaja, prebere duhovni premislek in tudi napotek za telesno vajo.

Vzgoja mladih in duhovno spremljanje ljudi vseh generacij sta rdeča nit vašega duhovniškega življenja. Kaj je za vas bistvo vzgoje?

Vse življenje sem bil vzgojitelj. Najprej dvajset let vzgojitelj v malem semenišču jezuitske družbe v Mariboru, nato pa na povabilo tedanjega ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja magister novincev in spiritual ozioroma duhovni voditelj v ljubljanskem bogoslovju. Vsa leta do danes delujem kot duhovni spremljevalec starejših. Osnovno pravilo vzgoje je, da moraš živeti z ljudmi, jih razumeti, se z njimi pogovarjati in jih poslušati. Vsak človek je enkrat, neponovljiv in tudi dober. Mladi še posebej želijo polno življenjske odprtosti in iskanja svobode, zato je bistveno, kako jih usmerjamo. Vsak ima v sebi svoje želje, svoje darove in svoje težnje. Napačno je misliti, da se bodo vsi ravnali po enem kopitu. Ne! Tako kot smreke ne moreš spremeniti v bukev, človeka ne moreš oblikovati po enem kopitu. Vsakega človeka, vsako žival, vsako rožo je treba spoštovati.

Torej niste zagovornik stroge vzgoje.

Nisem bil strog vzgojitelj. Zagovarjal sem normalno vzgojo z veliko gibanja, s telovadbo in športom ter seveda učenjem. Vsak teden sem se pogovarjal z mladimi. Tako sem jih spoznaval in jim lahko svetoval. Dialog je temeljni princip vzgoje.

Pater dr. Jože Roblek, član Družbe Jezusove, rojen 15. avgusta leta 1938 v Bašlju. Lani je praznoval petdeset let duhovništva, letos pa šestdeseto obletnico vstopa v jezuitski red.

Ko ti z nekom govoriš, slišiš tudi sebe. To je kot ogledalo, ki nič ne govori, vendar se vidiš v njem.

Rekli ste, da je vsak človek dober, samo razumeti ga je treba.

Ja, čeprav kdo dobrote ne zna izreči, pokazati, ker je zadušen. Morda je doživljal samo zlo okrog sebe in se je bal biti dober. Ljudje smo v jedru dobri, vendar želimo običajno dobro najprej sebi. Bog pa nas osvobaja in nam daje priložnost, da smo dobri. Ničesar nam ne očita, ljudje pa smo pogosto nagnjeni k temu. Glejte zgodbo o izgubljenem sinu. Sin, ki je zapravlil vse imetje in se je v težavah vrnil k očetu, je pričakoval, da ga bo oče zavrnil. Strah ga je bilo. Pa ga ni. Komaj je čakal na njegovo vrnitev. Oče je s svojo dobroto prebudil dobro tudi pri sinu. Strah, tesnoba in panika so najbolj rušilna sredstva pri človeku, neki normalen strah pa pomaga človeku. Ko sem šel skozi gozd peš iz šole v Preddvoru domov v Bašelj, me je bilo pogosto strah, da za vsakim grmom nekdo preži name. Sveda sem tekel, vendar zaradi tega strahu nisem nehal hoditi domov po tej poti.

Od maja naprej ste v Zavodu svete Terezije v Vidmu v občini Dobropolje. Kako vam minevajo dnevi? Pred vrati imate prislone pohodne palice, na mizi kolesarsko čelado. Domnevam, da ste veliko zunaj, v gibanju.

Meni največ pomaga hoja. Vse misli, vse velike stvari se rojevajo med hojo. Vsak dan

začenjam ob petnajst čez pet, ko vstanem in preberem božjo besedo dneva. Ker imam rad zelenjavo, jo narežem in shranim. Pojem jo kot dodatek k zajtrku. Zadnje čase mi posebej tekne kisla repa. Sledi enourni sprehod po travnikih in gozdu, po vrnitvi pa kopal in zajtrk. Hrana mi tekne in se moram paziti, da se ne bom zredil. Raje kilogram manj kot več. Ob devetih darujem mašo za domsko skupnost, saj sem duhovni upravitelj hiše, nato pa se po sobah pogovarjam s stanovalci, jih obhajam, mazilim. Potem telovadimo, pojemo ljudske pesmi in se pogovarjamo. Tudi sam rad pojem. Ko sem bil star enajst let, nas je v Preddvoru povabil v zbor Mirko Cuderman. Sledi kosilo, nato pa kolesarim. Vendar ne z običajnim kolesom, ki so mi ga predstojniki in zdravniki prepovedali, ampak z varnejšim triciklom. Uro ali dve se vozim: tudi do Velikih Lašč in do Rašice k mojemu prijatelju Primožu Trubarju ... Uživam v gibanju in v klepetu z ljudmi. Čeprav so preprosti, so notranje zelo bogati. Po kolesarjenju je na vrsti počitek, nato me ljudje že iščejo zaradi pogovorov in spovedi. Po večerji pišem, po novem tudi na Facebook, saj me je nečak Dominik naučil ravnjanja z računalnikom. Sodelujem z lokalno televizijo in spremljam, kaj se dogaja okrog mene. Da me dogodka ne bi preveč priklenili pred televizijo, veliko oddaj izpustim in jih zavrtim kasneje. Hudo mi je, kako negativni znamo biti ljudje, kako težko drug drugemu priznamo kaj dobrega in kako hitro želja

preraste v poželenje. Rešitve iščemo zunaj sebe, in ne pri sebi. Ker delamo narobe, smo kaznovani. Tudi v našem odnosu do okolja in do zdravja.

Ne morem mimo vprašanja o vašem zasebnem obisku pri papežu Frančišku decembra leta 2013, ki je dvignil v slovenski katoliški Cerkvi precej prahu.

S papežem se pozna in sva prijatelja. Ob moji zlati maši mi je napisal posebno posvetilo. Obisk svetega očeta, ki je bil za marsikoga v slovenski Katoliški cerkvi moteč, je imel edini namen prikazati še drugo plat delovanja Cerkve. V življenju sem srečal mnoge ljudi in slišal za primere njihovih stisk in zlorab. Vprašal sem jih, zakaj o njih ne pišejo v Rim, pa so rekli, da ne upajo. Svetoval sem jim, naj pišejo meni. Sam sem pričevanja prevedel v italijanščino in vrhovni predstojnik mojega reda mi je omogočil, da sem jih po elektronski pošti posredoval papežu. Decembra leta 2013, torej v letu imenovanja Frančiška za papeža, sem bil povabljen v Vatikan, najprej na pogovor s kardinalom Marcom Ouelletom, odgovornim za imenovanje škofov, in 10. decembra na pogovor s papežem. To je bil tudi čas odstavitve nekaterih slovenskih škofov, še posebej nadškofa Urana, s katerim sva bila skupaj na duhovniškem posvečenju in sva ostala prijatelja. Marsikaj mi je povedal. O njegovem križevem potu in krivici, ki mu je bila storjena, sem tudi pisal.«

Za patra Jožeta Robleka je Storžič najlepša gora. Srečen je bil, ko so na njegovem vrhu postavili križ. Leta 2010 je bil kljub poškodbi rame zadnjič na vrhu. Njegova edina želja je, da bi pred smrtjo še enkrat stal na njegovem vrhu.

Pater Jože v kolesarski opravi na svojem triciklu

Zanimivosti

Moje sledi na prehojenih poteh

Tak je naslov zadnje knjige Francija Tušarja, ki skoraj pet desetletij soustvarja kulturno življenje na Slovenskem Javorniku kot pisec, igralec, režiser, mentor ...

URŠA PETERNEL

»Včasih ves mačkast in zašpan / buljim v prazno dlan / včasih pa sem kot vulkan / tisoč verzov mi privre na plan.« To je eden od epigramov, ki jih je napisal Francija Tušar in so objavljeni v knjigi *Moje sledi na prehojenih poteh*, ki je nedavno izšla pri LIKUS-u – Literarnem klubu upokojujencev Slovenije. V njej je urednik Dejan Čegovnik zbral najbolj prepoznavna dela Francija Tušarja, ljubiteljskega gledališnika, pisca, igralca, režiserja, organizatorja in mentorja, ki že skoraj pol stoletja soustvarja kulturno življenje v DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela. Vsa ta desetletja je bil duša in srce društva, njegov drugi dom pa je bil Turist, majhen prostor za vaje in sestanke v

kleti, zraven je tudi malo bi-feja, saj »žejen rataš, če veliko govoriš«, kot pravi sam. In seveda oder, na katerem je v petih desetletjih odigral 45 vlog, režiral 53 gledaliških iger in napisal štirinajst odrskih del, ki so bila uprizorjena. Zadnja, preden se je zaradi koronavirusa ustavilo tudi kulturno življenje, je bila otroška Vesela igra o žalostni princesinji. Zadnja igra za odrasle, ki je zaživela na odru in jo je napisal in režiral, pa je bila komedija Večerja za dva ali Skok čez plot; uprizorili so jo spomladi 2019.

Potem se je vse ustavilo, tudi kulturni dogodki v DPD Svoboda, ki se mu je Tušar pridružil leta 1963. Nikoli ni štel, kolikokrat je s Koroške Bele, kjer je bil leta 1943 tudi rojen, odšel do Turista na Javorniku na vaje, predstave,

odprtje razstav ali kar tako, na klepet, druženje. Ko je še delal v železarni, kjer je kot strojni tehnik dočkal pokojnino, je v društvenih prostorih preživel vse popoldneve in večere, po upokojitvi pa pravzaprav vsak prosti trenutek. »Sem zaslužil še en 'penzjon' pri društvu,« pravi še vedno duhoviti sogovornik, ki se je tudi zaradi zdravstvenih težav pred nekaj leti malce umaknil od aktivnega dogajanja.

Zdaj ustvarja doma (»Imam zaklenjeno, tako da korona ne more do mene«), še vedno piše, tako poezijo (»Mimogrede kaj prileti, pa napišem ...») kot gledališke igre. Tako je po predstavi Večerja za dva ali Skok čez plot zdaj nastal že drugi del in Tušar upa, da bo po koronskem premoru tekst lahko zaživel tudi na odru.

Francija Tušar je večji del življenja posvetil kulturi, skoraj pol stoletja je dejaven v domačem kulturnem društvu.

Ponosen in vesel je, da je izšla knjiga, tako kot je ponosen na prejšnje, zbirko črtic *Na stezi sledi*, zbirko komedij *Novih pet za nori svet*, pesniški zbirki *Ujeti utrinki in Rdeči prah*. Njegove igre, pesmi in proza so izhajale tudi v zbornikih piscev upokojujencev

Slovenije, dve sveži pesmi bosta, kot pove, v zborniku objavljeni v kratkem. Ena je prav na temo epidemije, korona in covid se pogovarjata kot princ in princesa, ki sta pod zemljo spravila veliko ljudi ...

Za dosežke na področju ljubiteljskega gledališča je

leta 2013 prejel tudi najvišje priznanje, Linhartovo plaketo, na kar je še posebej ponosen. Tako kot tudi na hčerki in štiri vnuke in zlasti dejstvo, da se tradicija nadaljuje, nedavno je bila namreč objavljena prva pesem najstarejšega vnuka.

Z Auro postal svetovni prvak

Jože Gradišar iz Zaloga pri Cerkljah je s svojo psico Auro Marenbersko in kolegom iz reprezentance na svetovnem prvenstvu psov v sledenju poskrbel za enega največjih slovenskih uspehov tega športa.

ALEŠ SENOŽETNIK

Pasji voh je menda kar desetisočkrat boljši od človeškega. To izjemno lastnost človek vso dolgo zgodovino njegovega sobivanja izkorišča predvsem pri lovu, v današnjem času pa pasji voh preizkuša tudi na tekmovanjih. Eno takšnih je tekmovanje dresiranih psov v sledenju, kjer sta poleg pasjega voha na preizkušnji tudi zbranost in znanje tako psa kot lastnika.

Na tekmovališču (po navadi gre za travnik ali njivo) t. i. polagalec ustvari sled, dolgo 1800 korakov, in na njej pušča različne predmete, ki se navzemajo vonja. Da je naloga še težja, po dveh urah in pol prvotno sled križa druga oseba, ki mu v žargonu pravijo »križač«. Šele tri ure po tem, ko je bila sled ustvarjena, pa se ob spremstvu lastnika po njej napoti tekmovalni pes, ki ji poskuša čim natančneje slediti in pri tem izslediti čim več predmetov.

Tovrstnih tekmovanj s psi se že vrsto let udeležuje

Jože Gradišar (desno) z Auro ter sotekmovalcem Tomažem Režonjo in njegovo Erjo

Jože Gradišar iz Zaloga pri Cerkljah, ki je z belgijsko ovčarko (malinois) Auro Marenbersko pred nedavnim na svetovnem prvenstvu v sledenju psov požel velik uspeh. Na svetovnem

prvenstvu, ki je konec oktobra potekalo na Madžarskem, je zasedel peto mesto, njegov reprezentančni kolega Tomaž Režonja pa tretje. Skupaj sta ekipno pometa s konkurenco in med

28 ekipami, ki jih sestavljajo le prvaki in podprvaki posamezni držav, osvojila naslov svetovnih prvakov.

»Takšnega uspeha nismo pričakovali in je bil čisto presenečenje. Oba s Tomažem

sva bila namreč prvič na svetovnem prvenstvu v sledenju, zato bi bili zadovoljni že s pozitivnimi rezultati,« pojasnjuje Gradišar. Pozitivni rezultat v tem športu pomeni, da tekmovalce skupno zbere vsaj 70 točk. Vsaj toliko jih morata namreč zbrati oba tekmovalca, da se njun seštevek sploh šteje za ekipni rezultat. Gradišar pa je denimo v prvem dnevu zbral 97, v drugem pa 90 točk od stotih možnih, Tomaž Režonja pa je bil še nekoliko uspešnejši – prvi dan jih je zbral 98, drugi pa 93. Vesele v slovenski ekipi, ki sta jo poleg tekmovalcev, sestavljala še vodja reprezentance Sašo Cvek in njegov pomočnik Marjan Zupanič, je bilo seveda precejšnje.

A uspeh ne pride čez noč. Dresura psa za tako zahtevne naloge namreč traja več let, pri tem pa so v veliko pomoč tudi izkušnje, ki jih ima Jože Gradišar precej. »Zagotovo je za takšen rezultat treba imeti dobrega psa. Aura je talent za sledenje kazala že ves čas,

pripravljala pa sem jo skoraj vse njeno življenje, osem let. Potrebna je veliko dela in tudi nekaj sreče, da ti uspe kaj takšnega,« je prepričan Gradišar, ki z Auro trenira dvakrat do trikrat tedensko. »En trening zahteva kakšne štiri ure, z Auro pa opraviha od sto do 150 takšnih treningov letno, kar pomeni dva do trikrat tedensko. Ob tem moraš imeti na razpolago še polagalca sledi,« pojasnjuje Gradišar, ki se ob tem zahvaljuje svojemu pomočniku (polagalcu) Tonetu Smoletu pa tudi lastnikom zemljišč, ki mu dovolijo trenirati, in seveda kolegom v reprezentanci, brez katerih takšnega uspeha ne bi bilo.

Kako pa je za naslov svetovne prvakinje nagradil Auro? Kot pravi, je najbolj vesela kakšnega priboljška ali nove igrače. »Psi ne komplicirajo, so hitro zadovoljni,« zaključuje sogovornik, ki sicer že načrtuje nove nastope na mednarodnih tekmovanjih. Z Auro namreč še nista rekla zadnje besede.

30 let R Slovenije

Spomini na leto 1991, 3. del

Zanimalo nas je, kako so prebivalci Gorenjske doživljali zgodovinske dogodke leta 1991. Da bi dobili nekaj odgovorov, smo za pomoč prosili prof. Ireno Rahotina z Gimnazije Franceta Prešerna iz Kranja. Dijaki so v šolskem letu 2020/2021 s svojimi starši in starimi starši opravili pogovore. Danes je pred vami tretji del.

JELENA JUSTIN

Dijakinji Tjaši je spomine na leto 1991 zaupala mama, ki je delček dogajanja videla tudi od blizu:

»Takrat študentka sem čas prvih demokratičnih volitev doživljala doma z dojenčkom, in kot poznavalka politike sem seveda zelo natančno spremljala tako volilno kampanjo kot same volitve. Spomnim se, da je bila volilna nedelja sončna, topla. Čakanje na rezultate je bilo razburljivo. Tedaj sem živela na vasi in vsi v okolici so podpirali novonastale stranke, združene v Demos. Veliko so govorili o Pučniku. Sama sem (mladinka) glas dala Liberalno-demokratski stranki (nekoč ZSMS). Novo vlado, takrat je bil to še izvršni svet, je vodil Lojze Peterle, Janez Janša je bil sekretar za obrambo, Igor Bavčar za notranje zadeve, Katja Boh sekretarka za zdravje, Rajko Pirnat sekretar za pravosodje, Dimitrij Rupel za zunanje zadeve, Krajnc za promet, Jazbinšek za okolje. V parlament so prišli tudi Zeleni in z njimi moj profesor fakultete Leo Šešerko. Predsednik parlamenta (takrat je bila to še skupščina) je bil France Bučar. Spomnim se Ivana Omana, njegovega zeta Marjana Podobnika,

Pavla Gantarja, Pluta, Jeliničiča, Mencingerja, Pahorja, Potrča, Ribičiča, Kučana ... Omenjene in številne druge politike poznam skozi svoje delo in z mnogimi se še danes srečujemo in sodelujemo. Pričakanja ljudi takrat so bila velika. Napovedana odcepitev od Jugoslavije se je zdela veličastna, hkrati pa je porajala strah. Vendar udeležba na plebiscitu ni bilo vprašanje. Samega dne glasovanja se ne spomnim, ta dan imam tudi rojstni dan. Oddali smo glasove, nato pa doma po televiziji pozorno spremljali štetje in dogajanje.

Razglasitev samostojne države in desetdnevno vojno za Slovenijo čez pol leta sem spremljala tako rekoč od blizu. Na povabilo Jelka Kacina sem sodelovala v skupini prostovoljcev, ki so pomagali v Sekretariatu za informiranje pri organizaciji dogodka. V Cankarjevem domu smo sprejemali novinarje, ki so prihajali v Ljubljano, in jim pomagali. Tako sem že dva, tri dni pred razglasitvijo vedela, da se JLA pripravlja na zasedbo meja, da so tanki že na cestah ... Proslavo sem sicer spremljala doma po televiziji, potem pa smo šli s prijatelji na pijačo. Vesele, vzneseni. Naslednji dan,

Na platoju Karavanke sta zgoreli vozili za prevoz tankov. V bojih je bila poškodovana tudi nova stavba; 30. junij 1991. / Foto: Slavko Hočevnar

navsezgodaj, pa proti Ljubljani, a avtobusa ni bilo ... Spomnim se preletov migov. Z domačega dvorišča sem gledala napad na oddajnik na Krvavcu, na poti domov je pred menoj iz kranjske vojašnice zapeljal tovornjak, v katerem so sedeli vojaki (naborniki) na poti na Jezersko, na mejni prehod. Dvajset minut smo si gledali v oči ... Nepozaben je bil tudi zelo nizek prelet dveh letal Adrie Airways, ki so 'bežala' z Brnika v Avstrijo; ko so se tresla okna in se je

na mizi prevrnila vaza z rožami. V novinarskem središču v Cankarjevem domu v Ljubljani je bilo živahno, redne novinarske konference, stotine vprašanj, telefoni so pregorevali, ljudje so sporočali, kaj se dogaja v njihovem kraju, kje so videli jugoslovanske vojake, nekateri so v strahu jokali ... Prepričana, da smo kot država na pravi poti, strahu pri meni ni bilo, čeprav je bila pot v Ljubljano in nazaj večkrat precej neprijetna. Na ulicah, ob cesti vojaki s puškami ...«

Dijakinja Iza je za spomine vprašala svojega očeta, ki se spomni podobnih stvari, kot se jih vsi tisti, ki smo bili takrat ravno polnoletni:

»Dobro se spomnim situacije doma, ko je prišel k meni sovaščan, prijatelj s psom. Midva sva klepetala na vhodnih stopnicah, moja mami je delala na vrtu in na enkrat se oglasijo sirene. Naša mami je vse pustila in naju začela rotiti: 'Gremo, gremo v klet!' S prijateljem sva še nekaj minut opazovala, ali bi mogoče videla

kakšno letalo, saj je bila sirena za letalski napad. Čez nekaj minut smo zaslišali zvok reaktivnih lovcev, ki so leteli blizu grebena Karavank proti platoju na Hrušici. In potem sva tudi midva šla v klet, kjer so bile pripravljene zaloge hrane. To se nama je zdelo zabavno. Na nek način smo bili prestrašeni, stalno smo spremljali, kaj se dogaja, a hkrati tega nismo jemali resno, starejši pa so bili očitno – glede na to, da je mami pripravila zaloge riža, moke, vode – zelo prestrašeni. Kar nekaj časa smo bili v kleti, nato smo šli pogledat situacijo zunaj. Prijatelj je šel domov, midva pa pred televizijo, da sva videla, kaj natančno se je dogajalo. Naslednje dni je bilo kar napeto. Ko je bilo razglašeno premirje, se spomnim številnih prijateljev, ki so dezertirali iz jugoslovanske vojske in se zato še mesece skrivali. To je bilo namreč kaznivo, in če bi te dobili, bi moral v zapor. V takšnih situacijah pa še posebej. Mesece kasneje, ko je bilo jasno, da se bo jugoslovanska vojska umaknila iz Slovenije, so razkrili svoja skrivališča. Nekaj jih je bilo na Voglu, nekaj v Ratečah, Planici, veliko jih je šlo na Koroško, v Avstrijo. In takrat smo mi šele zares svobodno zadihali.«

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Fran Vidic, talec vojnega nasilja

PETER COLNAR

V Preboldu se je 30. novembra 1872 rodil doktor znanosti, kritik, literarni zgodovinar, mecen, pravnik, prevajalec in publicist Fran Vidic. Po upokojitvi je živel v Kamniku. Leta 1933 je postal načelnik kamniške Meščanske korporacije, leta 1936 član banovinskega sveta za kamniški okraj. V Kamniku je bil dejaven tudi na socialnem in kulturnem področju. Med drugo svetovno vojno si je prizadeval za ohranitev dragocene knjižnice kamniškega frančiškanskega samostana. Proti koncu leta 1943 je bil izdan kot aktivist Osvobodilne fronte in bil 7. decembra 1943 aretiran. Zaprt je bil v taborišču v Begunjah in bil skupaj s 25 talci (večinoma Kamničani) 31. januarja 1944 ustreljen v Ljubljani kot povračilo za likvidacijo sodelavca gestapa ...

Rodil se je v družini učitelja Jožefa in Marije, rojene Medved. Osnovno šolo je obiskoval v Preboldu, gimnazijo pa v Celju. Na Dunaju je študiral slavistiko, klasično filologijo in zgodovino. V času študija je bil skupaj z Ivanom Cankarjem in Otonom Župančičem član literarnega kluba na Dunaju. Promoviran je bil leta 1898 z disertacijo o Valentinu Vodniku.

Ob koncu študija je krajši čas poučeval na gimnaziji v Mariboru, nato se je zaposlil na notranjem ministrstvu na Dunaju kot urednik slovenske izdaje državnega zakonika. V obdobju 1898–1918 je pripravil dvajset letnikov. Med letoma 1900 in 1903 je ob delu študiral pravo in honorarno poučeval na Terezijanski akademiji.

Po razpadu Avstro-Ogrske ga je Država SHS imenovala

za svojega predstavnika pri mednarodni komisiji za ureditev uradniških vprašanj ter likvidacijske komisije na področju sociale in zdravstva. Leta 1921 je bil imenovan za tiskovnega referenta pri predsedstvu Narodne vlade za Slovenijo, leta 1922 je postal referent za znanost, umetnost in občo kulturo pri inšpektoratu za prosveto in vere pokrajinske uprave v Ljubljani. Upokojil se je leta 1927. Tega leta se je potegoval za mesto upravnika Slovenskega narodnega gledališča, vendar ni uspel.

V literarnih polemikah je prvič nastopil leta 1894, in sicer kot zagovornik tako imenovane nove struje v krožku Frana Govekarja. Kasneje se je približal modernim in bil član Slovenskega literarnega kluba na Dunaju, kjer so bili člani tudi

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- V Kamniku se je 29. 11. 1795 rodil verski in družbeni reformator Andrej Bernard Smolnikar, ki je živel v ZDA. Bil je prvi slovenski utopični socialist.
- V Kamniku se je 29. 11. 1921 rodil pesnik France Balantič, ki sodi med tako imenovane zamolčane slovenske literate, saj ga oblast kljub nesporni kvaliteti do začetka demokratizacije Slovenije ni »priznavala«. Zaprt je bil v italijanskem taborišču Gonars. Po vrnitvi se je priključil domobrancem in padel v domobranski postojanki.
- Papež je 1. 12. 1919 razrešil Andreja Karlina odgovornosti za vodstvo Tržaško-koprske škofije. To so zahtevali tržaški fašisti. Bil je zadnji slovenski škof v Trstu.
- V Kranju se je 2. 12. 1870 rodil v Janko Majdič, prvi načelnik kranjskih planincev. Bil je vpliven član kranjskega občinskega odbora in tudi član upravnega sveta Mestne hranilnice.

Ivan Cankar, Oton Župančič in Fran Eller. Pisal je članke o protestantizmu, razsvetljenstvu, Jerneju Kopitarju, Vuku Stefanoviču Karadžiću, Francetu Prešernu itd. Pisal je tudi kritike o leposlovnih in strokovnih delih. Na podlagi svoje

disertacije je napisal monografijo o Valentinu Vodniku. Ukvarjal se je tudi s prevajanjem, večinoma del slovenskih pripovednikov v nemščino. Leta 1901 je v samozaložbi izdal knjigo nemških prevodov Prešernovih pesmi.

Dogajanja ob gradnji železnice

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Skladiščnika na železnici Paternollija oziroma Paternolška so osumili, da je v prostituiranje zapeljeval dvanajstletno deklico, in sledilo je zasliševanje pred »ljudstvom« v gostilni.

Paternalšek ni nič odgovarjal, vse je požrl in se tresel pred njimi. Nazadnje mu je Rutarjeva vrgla dva »zeksarja« rekoč: »In za ta denar si ti zapeljal nedolžnega otroka!« In mu zagrozila, da ga bo prijela gosposki. Takrat je le odprl kljun: »Kar, če imaš priče.« Ob tem gostilniškem linču se je neki zidar še spomnil, da je dva dni prej

videl, da ko je deklica »iskala solato na prostem« (najbrž gre za regrat), kako jo je Paternalšek »šlatal« za prsi.

Rutarjeva, ki je bila čisto iz sebe, je pozabila takoj pregledati pastorkino perilo in osramje, mala pa je takoj po mačehinem zaslišanju pobegnila k zakoncu Černic (bila je njuna nečakinja), ki sta rekla, da nista preiskala niti dekleta niti njenega perila, ki ga je, ker je bilo povsem umazano, njuna pestrina takoj oprala. Friderik Černic je bil zasebni zdravnik in ga niso mogli zaslišati, ker je bil medtem vpoklican za poljskega zdravnika v vojsko nekje na vzhodu.

Zdravniški pregled Marije je tako sledil šele dva meseca po dogodku (kakršenkoli je že bil). Zdravnika, ki sta pregledala Marijo, sta ugotovila, da je bila šibke postave, da še ni imela menstruacije, da je bila nožnica nekoliko razširjena in himen poškodovan. Sicer da do popolne združitve ni moglo priti, ker je bil himen še deloma prisoten in je prišlo kvečjemu do poskusa skrunitve, a tudi ta poškodba bi se lahko zgodila potom samooskrumbe ali po naključnem dogodku.

Nazadnje so dali besedo še dekletu, ki je izpovedalo, da jo je, medtem ko se je zunaj sprehajala s svojo sestro v naročju, Paternolli zvalil

v skladišče, v svojo sobo. V sobi je položil dojenčico na tla, deklo na posteljo, ji dvignil obleko, se nagnil nanjo in ji med nogi na sredini vtaknil kos trdega mesa. Tako je ležal na nji in jo objemal z rokama, bolelo jo je in upirala se je. Čez nekaj časa se je odstranil z nje, ona pa je na sredini med nogama, v notranjosti čutila mokroto in je bila tudi zunaj, po koži mokra, obrisala se je z obleko. Bolečino, ki ji je bila s tem prizadejana, je čutila še dva dni. Paternolli ji je dal dve šestici, jo poljubil in odslovil iz svoje sobe.

Paternolli je priznal, da je bilo deklo sicer res pri njem za tri, štiri minute in da ga je prosilo za denar, dal ji je dve šestici. Otroci naj bi ga namreč večkrat prosili za denar in on jim je včasih tudi kaj malega dal. Pričakovano so kazensko preiskavo zaradi nedokazljivosti prekinili.

Naslednji tujec na železnici, ki mu niso mogli dokazati nezakonitega pečanja z mladostnicami, je bil Carl Dreyschock. Star je bil 56 let, rojen na Češkem, poročen, oče štirih otrok, zaposlen na železnici v Postojni. Obdobje so ga, da je nekaj dni pred veliko nočjo leta 1855 spolno zlorabil še ne 14-letno Katarino Duplihar (roj. 13. aprila 1841) in da jo je 7. maja 1855, ko je že imela 14 let, posilil.

Vaš razgled

Sneg, ki je v teh dneh pobelil tudi Gorenjsko, je pričaral pravo zimsko pravljico ter poskrbel za val radosti najmlajših. Zasnežene, ponekod pa tudi poledenele poti vabijo sprehajalce v objem zimske idile, kjer vsakdanje skrbi ostanejo daleč stran ... S. L. / Foto: Tina Dokl

Vstopili smo v zadnji letošnji mesec, ko tako večja mesta kot tudi manjši kraji okrašeni zažarijo v prazničnem vzdušju, predvsem najmlajše pa vse bolj vznemirja pričakovanje prihoda treh dobrih moč, ki obdarujejo najbolj pridne – le kaj bodo letos pustili pod smrečico? S. L. / Foto: Tina Dokl

Gorenjski priimki

Pavlič, »tamali«, 2. del

TINO MAMIČ

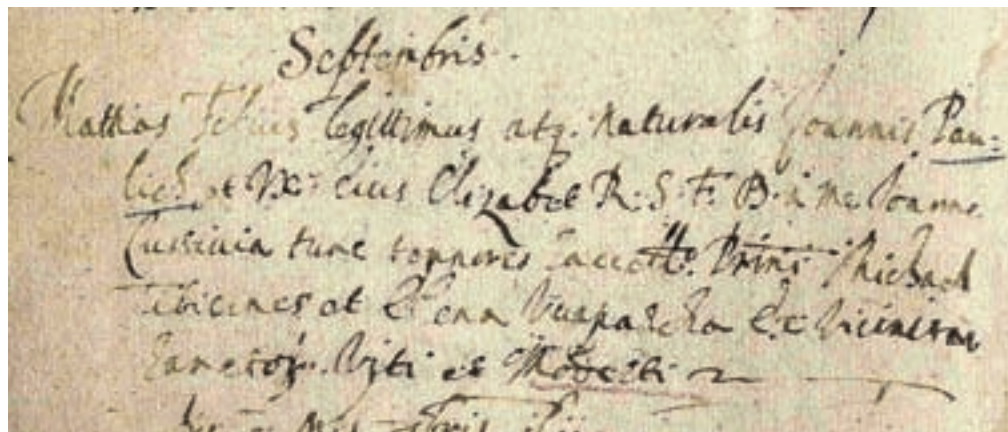
Paulus je latinsko moško ime, ki pomeni majhen ali skromen. V starem Rimu so ga začeli uporabljati kot pridevnik, priimek, ki je ločeval dva človeka istega

imena. Če je bilo ime dve-ma sosedoma Ioannes in je bil eden manjše postave, so mu rekli Ioannes Paulus. »Tamali.«

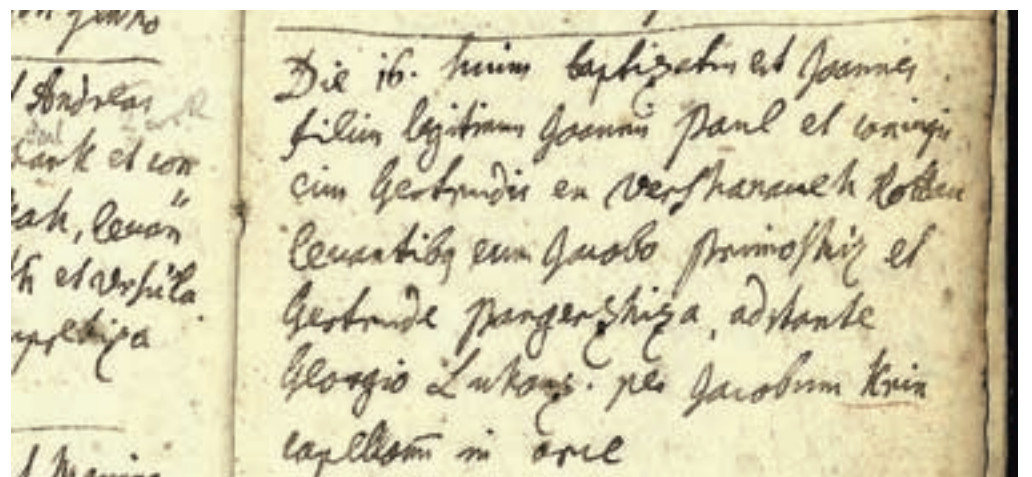
V drugih jezikih najdemo ime Pavel tudi kot Pal, Bulus, Bogos, Pablo, Pol,

Pavao, Pavo, Pouw, Podhl, Pauro... Zaradi priljubljenosti imena je to koren mnogih priimkov: Pavčič, Pavlin, Pavletič, Pavlovčič, Pavliha, Pavček, Pavšek ...

Prvi zapisi imena in priimka v Sloveniji segajo že v

Lepo ohranjen 410 let star krstni vpis Matije Pavliča iz Doba pri Domžalah. Janez Pavlič in Elizabeta sta dobila sina 1. septembra 1611. Knjiga je v Nadškofijskem arhivu Ljubljana (K, 1606–1623, Dob, str. 19).

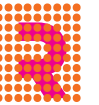
Na Bledu je bil 16. decembra 1672 krščen Janez Pavel, sin Janeza Pavla. Gre za prvotno obliko priimka Pavlič, ki je danes na Gorenjskem ne najdemo več. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K, 1670–1682, Bled, zv. 4, str. 31)

srednji vek. V tolminskem urbarju najdemo leta 1377 dva Pavla, enkrat je to Paulus, drugič pa Pavlinus. To je bilo še v času, ko priimkov ni bilo.

Prvič najdemo priimek Pavel v devinskem urbarju leta 1494: v Mirnu pri Gorici je živel kmet Vrban Pawse. Priimek v istem kraju se je v naslednjih stoletjih preoblikoval v Pavlin.

Eden od najstarejših zapisov priimka je tudi v nekoliko mlajšem devinskem urbarju, ki ga hrani Državni arhiv Trst. Leta 1586 je v Selih na Krasu živel kmet, davčni obveznik Luches Palig. Zanimivo, da so tako včasih zapisovali še en, danes povsem drug priimek, Paljk. V katero obliko se je preoblikoval ta kraševski Palig, še ni točno raziskano, gotovo

pa je njegov koren ime Pavel. Na Krasu je še danes priimek Palčič zelo pogost. Priimek Pavčič najdemo v 18. in 19. stoletju zapisan na najrazličnejše načine. Odvisno od pisarja in njegovega uradnega jezika – latinščine, italijanščine ali nemščine. V slednji, ki je bila najpogostejša v uporabi na Kranjskem, je priimek v 19. stoletju pravilno zapisan kot Pautschitsch.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Hiteli boste in se ne boste ozirali nazaj, ker enostavno ne boste imeli dovolj časa. Poslovne pa tudi osebne zadeve vam bodo vzele več časa, kot boste predvidevali. Pomembno je samo to, da boste na koncu vse uredili. Sprejeli boste pomembno odločitev.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Zimski čas vam odgovarja in imeli boste veliko več energije kot po navadi. Izpolnjevali boste vse pogoje, da si omislite izlet, na katerega ne boste šli sami. V dobri družbi se boste imeli dobro in veselega razpoloženja ne bo manjkalo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Čaka vas veliko dela in na trenutke boste mislili, da vam ne bo uspelo v pravem času. A brez skrbi. Tudi tokrat bo šlo vse po načrtu. Presenetili, seveda prijetno, vas bodo tisti, od katerih to najmanj pričakujete. In ravno to potrebujete.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Še pravi čas boste spoznali, da edini smisel obstoja ni delo, se ustavili in si vzeli čas za sprostitev. Okoli sebe imate veliko ljudi, ki jim veliko pomenite in so radi v vaši družbi. Delo vas bo počakalo in ničesar ne boste zamudili.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Tokrat boste ljubezen postavili v ospredje, saj se boste zavedeli napak, zaradi katerih ste prišli do spoznanja. Spoznanja, kaj je edino pomembno. In to je osebna sreča, brez katere ni nič drugega res vredno. Samo tako naprej.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Stopili boste iz svojih okvirjev in naredili nekaj, česar od vas nihče ne pričakuje. Celotno sami sebe boste presenetili. Vsi prvi koraki so težki, a vsak naslednji je lažji. V novi vlogi vas čakajo taka in drugačna presenečenja in spremembe.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
V tem tednu si boste vzeli več prostega časa in ne boste se obremenjevali z mislijo o tem, kaj vse morate še narediti. Bilanca preteklega obdobja je, da ste bili zelo delavni, zato je vsaka morebitna slaba vest odveč. Pričakujte dobre novice.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Čeprav se počasi približujemo koncu leta in bo kmalu treba obrniti nov list, je pred vami še kar nekaj obveznosti, ki jih je treba urediti. Če sami ne boste zmogli, sprejmite ponujeno pomoč. Konec tedna vam prinese nekaj lepega.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Sprejeli boste povabilo, in čeprav boste na začetku iskali izgovore, vam odločitve ne bo žal. Dogodek ne prinese v vaše življenje samo novih ljudi, ampak tudi priložnosti in na splošno svež veter. Veliko se bo dogajalo.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Včasih se zgodi, da se drugi radi odločajo namesto vas in vi to dovolite. Situacija, ki vas kmalu čaka, pa tega ne bo dopuščala. Samo vi boste tisti, od katerega bo odvisen končni izid. Poslušajte svoj notranji glas.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
V vsem hitenju ne smete spregledati malenkosti, ki imajo veliko vrednost. Ne obstaja samo tisto, kar lahko vidimo z očmi in česar se lahko dotaknemo, ampak tudi tisto, kar lahko občutimo. Odprli boste svoje srce in prišli do novih spoznanj.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Zaradi novih izkušenj boste začeli drugače gledati na svet okoli sebe. Vsaka šola nekaj stane in za vse ni diplome. Nazaj se ne boste ozirali in lotili se boste novih projektov. Ne boste zadovoljni samo zaradi financ, ampak tudi osebno.

TA JE DOBRA

Novi sklon

»Koliko sklonov pozna slovenščina?« učiteljica vpraša učence.

Janezek se oglasi: »Sedem!«

Učiteljica: »Janezek, si prepričan?«

Janezek: »Seveda, sedmi je nov. Imenuje se podkupovalnik, vprašamo pa se komu in koliko.«

Sprl se je z ženo

Nekega dne na taščina vrata potrka zet s kovčkom v roki.

Tašča ga vpraša: »Kaj pa počneš tukaj?«

»Skregal sem se z vašo hčerjo.«

»In?« je radovedna tašča.

»Poslala me je k hudiču!«

Poet med pivci

Marjan: »Joža, povej, kdaj tebi najbolj pivo 'zapaše'?«

»Kdaj? Ko smreke zelenijo,« izstrelji Joža.

»Pa dobro, smreke so ja vseskozi zelene,« poznavalsko odvrne Marjan.

»Vem ...« je prepričljiv Joža.

Gorenjec na matičnem uradu

Gorenjec pride na matični urad, da bi prijavil novorojenca: »Rad bi prijavil, da je moja žena rodila otroka. Koliko pa stane prijava?«

»Nič.«

»Če je zastoj, vam pa povem, da so trojčki.«

Kuharski mojstri in Biblija

Kateri del Biblije se zdi kuharskim mojstrom najbolj žalosten?

Zadnja večerja.

LAŽJI SUDOKU

3	1			6			4
6			7	4	9		
		2	9			5	
8	4			2	9	5	6
		3				1	
	6	1	5	7			2 8
	9			1	8		
		5	9		2		7
7			6				9 1

Rešitev:

1	8	2	9	9	9	7	6	2
2	6	9	7	6	9	9	1	
5	9	2	1	6	9	6	2	
8	2	6	4	5	9	9	6	
6	1	8	9	7	6	2	9	
4	9	6	2	1	2	7	8	
9	5	1	6	9	2	7	9	
2	9	9	5	7	9	9	9	
7	8	2	9	5	2	6	1	6

TEŽJI SUDOKU

5	9				2	3		
	7		6	9			4	
		1	5				2	
7	5				3	9		
		2	9				5	7
	2				8	1		
	1			5	9		7	
		5	2				6	

Rešitev:

6	9	2	1	2	5	7	6	
7	2	6	5	8	1	9		
5	8	1	9	7	2	6		
2	9	9	6	2	6	1		
1	6	9	2	1	6	9		
7	5	9	7	1	9	9		
6	2	7	6	5	1	9		
8	9	1	6	9	2	2		
9	1	2	2	9	7	6	5	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjski-glas.si

Nekateri recepti v knjigi so preprosti, za druge je potrebno malo več spretnosti, vendar so vsi preskušeni, tudi večkrat. S krašenjem ni pretiravala, da se sladice ne bi zdele že na prvi pogled prezahtevne: Uporablja bolj naravne sestavine, kot so koščki sadja, posušeni cvetovi, drobljeni oreščki, nasekljana čokolada in drugo.

26
EUR

* poština

Število strani: 152 strani, 20 x 24 cm, trdo vezana

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	NEKDANJI AVSTRIJSKI VOZNIK F-1 (N. L.)	ZAVARO-VALEC	NOTA	LANENO PREDIVO	AMERICIJ	GRŠKI OTOK	JAPONSKA UTEŽNA ENOTA	ŠOLSKO BRANJE	VULKANSKI IZMEČEK	NEPROFESIONALLEC	THOMAS NELSON	3								
GRAFIČNI ZNAK ZA POUKAREK							SL. PESNIK (FRANCE) PLESNA ZABAVA		TIP VOZILA HYUNDAI OTOK V PACIFIKU	19										
GLAVNO MESTO PAKISTANA	1							MAMINA SETRA ORATAJ, ORAJ			ZIMSKA PADAVINA BRANE OBLAK									
NOGO-METAŠ SHAY BRYAN					TESARSKA SEKIRA				IZTOK BOŽIČ BEOTIJEJ, AONEC											
MATEMATIČNA NEZNANKA				ANTIČNA ZGRADBA V PULI	VZKLIK NA BIKOBORBI STARA CUNJA		MESTO V ITALIJI KONJENIŠKA ENOTA													
MADŽARSKI TEORETIČNI MARKSIST (GEORG)					6		MESTO V MAKEDONIJI ZVLJAČA, UKANA			13		DRUŠČINA	GLAVNO MESTO ALŽIRIJE							
PAPIGA ARA (OBL. ZAPISA)	11				SERVIRNI PLADENJ RIM. BOGINJA JEZE			ENICA, ENOJKA PEDAL ZA GAS												
5. IN 1. VOKAL			POKRAJINA V GRČIJI IVO KARLOVIČ					PRVI SVETI ZAKRAMENT KALCIJ			LADO LESKOVAR DRŽAVA V AFRIKI									
DELAVKA, KI OPRAVLJA DNINO							GLASBENIK DOMICELJ													
OTOK V ALEUTIH					GLAVNO MESTO STARE BABILONIJE			4	AFRIŠKA ANTILOPA BARICA PO MEŠČANSKO											

NASILNA TATVINA							RIMSKI HIŠNI BOG ČAROVNICA IZ ODISEJE													
PRELIV ZA JEDI											NAŠA PEVKA (E. V.)	2520 M VIŠOK VRH V ALPAH								
OPAREK (KNJIZNO)						16							7							
EATON ENIVETOK ESKADRON LUKACS TAORMINA					SLOVENSKI REZISER (VALO) RADIKALEC		ŽENSKA OBLEKA													
PASMA LOVSKIH PSOVI											DRAGO CAMPA IGRALEC GIBSON									
RADIJ							GL. MESTO JORDANIJE PISATELJ CANKAR													
GLASBENIK SMOLAR						9			PEVKA ČERNE ROPARSKA PTICA											
PARK V LJUBLJANI										2										KRAJ PRI OPATJI
DEDALOV SIN											LITIJ STOJAN AUER									
NANESEN DEL ČESA																				
ALUMINIJ							SMUČARKA GUT			14										

Nagrade: 1. nagrada: darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga Zdravje in jaz – Prijatelj.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk o zštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede 15. decembra 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19		

Izbira prazničnih daril

V prazničnem decembru nas bodo obiskali trije dobri možje – Miklavž, Božiček in Dedek Mraz. Prvi izmed njih bo predvsem otroke obdaril že ta konec tedna. Kaj si želimo in s čim se obdarujemo ...

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Simona Vrečar iz spletne trgovine Babadu s sedežem v Kamniku opaža, da so decembrska obdarovanja razporejena čez ves mesec. »Največ nakupov 'opravi' Božiček, a tudi Miklavž in Dedek Mraz v številnih družinah obdarujeta. Nekateri darila kupijo tudi po vstopu v novo leto,« je dejala Vrečarjeva in dodala, da se kupci odločajo za kakovostne, trajnejše, otroku prijazne in tudi koristne igrače. »Za najmlajše je zelo priljubljena žirafa Sophie, za malo starejše izbirajo različne razvojne sete, kocke in ustvarjalne sete. Izjemno zaželene so otroške kuhinje, za deklice lesene hiške, za fante pa različne delavnice. Cene nihajo, kupci izdelke cenovno prilagodijo svojim željam in zmožnostim. Lepo darilo lahko najdejo že za 15 evrov, veliko je nakupov med 30 in 40 evri.«

Praznični december je čas obdarovanj. / Foto: Primož Pičulin

Prodaja v knjigarnah Mladinske knjige se pred novoletnimi prazniki močno poveča. Kot je pojasnila Katarina Modic, vodja knjigarne Konzorcij, mladi zelo radi posegajo po fantazijski literaturi. »Najbolj priljubljene so Vranja šesterica, Pokvarjeno kraljestvo, Kirka in Peščeni planet. Malo mlajši še vedno obožujejo Harryja

Potterja v vseh izvedbah, je pa J. K. Rowling letos v slovenščini izdala tudi knjigo Božični pujs. Najmlajšim starši še vedno najraje podarjajo klasične slovenske slikarice Mladinske knjige,« je dejala.

Letos si je 14-letna Hana Podgoršek iz Voklega zaželela obleke. »V družini imamo tradicijo t. i. skrivnega

Božička, kar pomeni, da vsak izžreba člana, ki mu kupi darilo v vrednosti dvajset evrov. Za božič je tako vsako leto darilo popolno presenečenje. Sama kupim nekaj uporabnega, za starša morda knjigo ali obeske, za sestro pa obleke. Rada obdarujem, četudi z malenkostjo, ker s tem pokažeš, da ti oseba nekaj pomeni,« je povedala Hana. Enako staro Saro Mavri iz Srednje vasi pri Šenčurju pa bi letos najbolj razveselilo darilo, v katerem bi se skrivala športna torba, pulover in ličila. Obdarujeta jo Miklavž in Božiček. Manca Hudobivnik iz Voklega kupi uporabna darila, za posamezno pa namenim približno deset evrov. »Obdarujem z nečim, kar si ta oseba morda že dlje časa želi. Sledimo tradiciji obdarovanja za miklavža, ob novem letu si ne izmenjujemo daril. Nimam določenih želja, želim si le zdravja,« nam je zaupala Hudobivnikova.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

BANJA VRUČICA: 10.–17. 12., **PRIJAVE TUDI ZA TURISTIČNE BONE:** STRUNJAN, BERNARDIN, RADENCI. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Vse prireditve potekajo v skladu z navodili NIJZ.

PRIREDITVE

Praznična Stražiška tržnica

Stražišče – Praznična lokalna eko in konvencionalna Stražiška tržnica bo potekala v petek, 10. decembra, od 17. do 19. ure na Baragovem trgu. Izdelke bo možno kupiti tudi brez naročil, vendar pa jih organizator priporoča, da pridelovalci lahko pripeljejo zadosti robe za vse. Ponudniki bodo svoje izdelke ponudili tudi v obliki prazničnih daril.

Smukanje rib

Zgornja Besnica – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z Ribiško družino Tržič vabi na turistično-naravoslovni dogodek Skrivno življenje rib – Spoznajte, kako se smuka ribe. V ribogojnici v Zg. Besnici boste v živo spoznali smukanje rib. Tako v RD Tržič dobijo ikre, ki v ribogojnici zrastejo v ribje mladice ter z njimi poribljavajo vodotoke te in nekaterih drugih ribiških družin. Dogodek bo v četrtek, 9. decembra, z zborom ob 15.30 pri Podružnični šoli Besnica, v primeru dežja pa bo prestavljen na 16. december ob isti uri. Udeležba je brezplačna, zaradi organizacije je obvezna najava udeležbe. Dogodek je organiziran v okviru programa Podeželsko razvojno jedro. Več informacij in najava udeležbe na: 040 303 752, info@ctrp-kranj.si ali FB-strani omenjenega Centra.

Miklavževanje na Mestnem trgu in po Zoomu

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka organizira Miklavževanje v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri na

Mestnem trgu pri Marijinem znamenju. Tam bo ograjen prostor, kamor bo prišel Miklavž v spremstvu angelov. Nagovoril bo otroke in starše in nato s pomočjo angelov razdelil darila. Tudi letos bodo nastopili pevci in animatorji, prišli bodo tudi parkeljni. Darila in predstavo bo pripravilo Prosvetno društvo Sotočje. K vsem tistim otrokom, ki ne bodo mogli priti v živo do Miklavža, vsem povabljenim ve-roukarjem in drugim bo Miklavž prišel domov po Zoomu prav tako v nedeljo, na Miklavžev večer, ob 18.30. Daril sicer na spletu ne bo mogel deliti, bo pa otrokom kaj lepega in spodbudnega povedal. Za dostop do povezave se lahko prijavijo na naslov: <https://forms.gle/ozM28T1MirLX4xRJ6>. Prireditve sofinancira Občina Škofja Loka.

RAZSTAVE

Razstava krpank

Radovljica – V Galeriji Šivčeva hiša je na ogled razstava krpank, ki so jih ustvarjalke po idejni zasnovi mentorice Margarete Vovk Čalič ustvarile iz barvitih koščkov bombažnih tkanin propadlih slovenskih tekstilnih tovarn.

Fotografska razstava Foto kluba Kamnik

Kamnik – V Galeriji Doma kulture Kamnik je na ogled vsakoletna razstava Foto kluba Kamnik FKK OFF!, na kateri se sodelujoči člani predstavljajo s posameznimi fotografijami ali serijami fotografij, ki so nastale v minulem letu.

KONCERTI

Ta veseli čas prihaja ...

Slovenski Javornik – Godci Suhe hruške pri KUD Triglav Slovenski Javornik - Jesenice skupaj z gosti, Farno-kulturnim društvom Koroška Bela, vabijo v nedeljo, 5. decembra, na koncert koledniških pesmi Ta veseli čas prihaja ..., ki se bo ob 17. uri začel v dvorani Kulturnega doma Julke in Albina Pibernika na Slovenskem Javorniku.

IZLETI

Romanje po Rožnovenski poti

Brezje – Društvo Sveta Neža za ohranjanje kulture in razvoj kraja z Brezij pri Tržiču in KD Kranjčani materam iz Kranja vabita na romanje po Rožnovenski poti. Romanje bo v so-

Miklavževanje preselili na splet

V Sori so odločeni nadaljevati tradicijo miklavževanja. Zaradi covid-19 so ga že lani preselili na splet. Tako bo tudi letos.

MAJA BERTONCELJ

Sora – Miklavževanje je stara zimska šega, ki poteka na predvečer godu sv. Nikolaja, torej 5. decembra. V številnih krajih ima dolgoletno tradicijo. Zaradi epidemije covid-19 je bila lani prekinjena, marsikje bo tako tudi letos. V Sori so se odločili tradicijo peljati naprej in miklavževanje preselili na splet. Tako je bilo lani in tako bo tudi letos.

V projektu so se povezali Hudobe sorške in člani KUD Oton Župančič Sora. »Lani smo bili nad odzivom prijetno presenečeni. Imeli smo več kot šest tisoč ogledov. Namen je ohranjanje tradicije in miklavževanje približati po domovih – ne

Plešec. Ogledate si lahko že, kako so otroci pisali pisma, lepe misli in izdelali risbice sv. Miklavžu, v parku v središču Sore so postavili celo Miklavževo košarko, kamor jih lahko oddajo, v sredo so se predstavili parkeljni Hudobe sorške in pokazali svoje smučarske spretnosti, danes bodo presenetili angeli s pevskim nastopom ... Za konec se bo virtualno oglašil tudi Miklavž, in sicer v nedeljo ob 17.17, spremljali pa ga bodo angeli in hudobe. »Glej me tudi ti, ki misliš, da me ni,« vabijo k ogledu na družbenih omrežjih (FB in instagram Miklavž Sora) in na TV Medvode.

Hudobe sorške si sicer želijo, da bi otroke v prihodnje znova lahko obiskali v živo.

V sredo so se predstavile Hudobe sorške, ki so si jih otroci z zanimanjem ogledali. V nedeljo bodo z angeli spremljale Miklavža. Njegov obisk se bo na spletu začel ob 17.17. / Foto: Peter Košenina

samo v Sori, ampak tudi širše. V ta namen smo pripravili več objav na to temo, ki jih objavljamo v tem tednu, osrednja pa bo seveda v nedeljo zvečer, točno ob 17.17. Objave imajo rdečo nit, sporočilo, da vselej prevladajo dobroti, dobra dela, prijaznost ...« pojasnjuje Primož Šušteršič, vodja projekta Miklavževanje v Sori. Za režijo je poskrbela Ana Veber, montaža in video sta delo Petra Šušteršiča, vodja Hudob sorških pa je Anže

Pod tem imenom jih poznamo od leta 1997 in takrat so sprejeli tudi odločitev za spremembo načina miklavževanja. Nič več niso hodili od vrat do vrat, ampak so miklavževanje pripravili sredi vasi, obogateno je bilo s kulturnim programom. In vsako leto je bil to tudi običaj s klasično uro začetka: 17.17, ki se ohranja tudi na virtualnem miklavževanju. Njihovo dejavnost podpira tudi medvoška občina.

boto, 18. decembra. Ob 8.30 bo sveta maša v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah, zatem pa se boste romarji zbrali ob spomeniku papeža Janeza Pavla II. Na približno dvanajst kilometrov dolgo pot se boste odpravili ob vsakem vremenu. Hoje bo za štiri ure, na pol poti, na infotočki, pa je poskrbljeno tudi za okrepčilo. Poskrbite za primerno obutev in obleko.

OBVESTILA

Občni zbor AMD Kranj

Kranj – AMD Kranj vabi vse člane na občni zbor, ki se bo v torek, 7. decembra, ob 17. uri začel v prostorih Medgeneracijskega centra Kranj, Cesta talcev 7, soba 11/1, prvo nadstropje.

Novoletno obarvano kreativno šivanje

Kropa, Radovljica – Muzeji radovljiške občine vabijo na delavnico novoletno obarvanega kreativnega šivanja, ki bo za odrasle v soboto, 4. decembra, ob 9. uri v Kulturnem domu v Kropi, za otroke pa v soboto, 11. decembra, ob 10. uri v Šivčevi hiši v Radovljici. Informacije in prijave na www.mro.si in mro@mro.si.

PREDAVANJA**Alpinistični večer Sanjači**

Preserje pri Radomljah – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi v petek, 3. decembra, ob 19. uri v večnamensko dvorano Osnovne šole Preserje pri Radomljah na alpinistični večer, na katerem bosta izredno uspešna alpinista Luka Stražar in Nejc Marčič predstavila svoj zadnji projekt v Nepal – Slovensko direktno v zahodni steni 6680 metrov visoke gore Tsohoje in še kaj več iz svojega opusa.

PREDSTAVE**Medrug Polanci**

Poljane – V Kulturnem domu v Poljanah bo danes, v petek, 3. decembra, ob 19. uri še ena ponovitev predstave Medrug Polanci. Po ogledu predstave je možen še ogled likovne razstave Medrug Polanci, ki predstavlja reprodukcije del izbranih ustvarjalcev iz Poljanske doline, in nakup kataloga razstave.

PETKOVA PRIREDITEV
Izjava: Lutkovno gledališče Nebo
OSTRŽEK
Petek, 3. december 2021, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izjava: Gledališče Unikat
GREMO NA VLAK
Sobota, 4. december 2021, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

KINO SPORED**CINEPLEX, KRANJ**

Sobota, 4. 12.
17.20, 20.40 KRALJ RICHARD
15.20, 16.20, 18.20, 20.20 DESET V POL
18.00, 20.00 HIŠA GUCCI
15.50, 17.40 ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO, sinhro.
18.10, 21.00 IZGANJALCI DUHOV: ZAPUŠČINA
15.30, 19.30 JUŽNI VETER – POSPEŠEK
16.10 PRI ADDAMSOVIH 2, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 3. 12.
20.00 HIŠA GUCCI
Sobota, 4. 12.
18.00 ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO, sinhro.
20.00 HIŠA GUCCI
Nedelja, 5. 12.
17.00 ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO, sinhro.
19.00 KRALJ RICHARD

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDAŠKI SPORED**PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ**

Petek, 3. decembra
19.30 Asher Kravitz: JUDOVSKI PES (v dvorani PGK)
Sobota, 4. decembra
10.00 Tomaž Lapajne/Gledališče Unikat: GREMO NA VLAK (v dvorani PGK)
Ponedeljek, 6. decembra
10.30 Ela Peroci, Desa Muck: MUCA COPATARICA (v dvorani PGK)

GLEDAŠKI TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 5. decembra
10.00 Družinsko gledališče Kolenc: MIKLAVŽ PRIHAJA (praznična matineja)

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE**GARAŽE****NUDIM**

GARAŽO za avtomobil ali čoln, tel.: 041/637-100 21002971

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNÁ VOZILA**AVTOMOBILI****KUPIM**

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Druholka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 21002946

VW Golf diesel, serija 4 ali 5, tel.: 068/150-640 21002964

AVTODELI IN OPREMA**PRODAM**

ZIMSKE gume Sava eskimo na platiščih, dimenzije 175/65 R14, tel.: 031/417-221 21002962

STROJI IN ORODJA**KUPIM**

MOTOR za frezar 3–3.5 kw, 2.800 m, ali frezar za mletje surovine, tel.: 031/846-674 21002963

GRABENI MATERIAL**PRODAM**

HRASTOVE plohe, tel.: 041/361-100 21002872

REZAN les jablane in hrške ter mešana drva, tel.: 041/284-782 21002947

STAVBNO POHIŠTVO**PRODAM**

ODLIČNA dvokrilna balkonska vrata, š. 220, v. 240 cm, cena 300 EUR, tel.: 031/341-379 21002967

KURIVO**PRODAM**

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 21002939

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 031/826-621 21002809

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 041/841-632 21002928

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/558-748 21002935

SUHA bukova drva v okolici Kranja, tel.: 041/971-508 21002952

SUHA bukova, gabrova in kostanjeva drva, možna dostava, tel.: 040/668-920 21002961

STANOVANJSKA OPREMA**POHIŠTVO****PODARIM**

FOTELJ, blago bukle, barva staro zlato, Železniki, tel.: 031/753-125 21002954

HOBİ**PRODAM**

VEČJO zbirko znamk, tel.: 031/531-909 21002955

KNJIGE, PUBLIKACIJE**IŠČEM**

PODARITE odvečne knjige. Pokličite, pridem s veseljem, jih odpeljem in ohranim, tel.: 030/996-225 21002956

UMETNINE, NAKIT**PRODAM**

TAPISERIJE različne velikosti in motivi, prodam s 50-odstotnim Miklavževim popustom. Lepo darilo., tel.: 040/567-544 21002820

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **KAKO PRIDELATI SUHE DOMAČE MESNINE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 19. novembra 2021, so: **Damjana Gajski** iz Križ, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR), **Maks Lah** iz Komende in **Ana Golmajer** iz Preddvora, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi). Nagrajencem čestitamo!

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 96. kroga – 1. december 2021
4, 6, 15, 19, 26, 31, 34 in 22

Loto PLUS: **11, 16, 25, 30, 34, 37, 38 in 22**
Lotko: **6 8 9 2 3 4**

Sklad 97. kroga za Sedmico: **1.650.000 EUR**
Sklad 97. kroga za PLUS: **620.000 EUR**
Sklad 97. kroga za Lotko: **100.000 EUR**

Gorenjski glas nagrajuje zvestobo.

Drage naročnice in naročniki, bliža se konec leta, ko bomo že četrto leto zapored iz naročniške baze izžrebali šest prejemnikov lepih nagrad. Glavna nagrada je pralni stroj Electrolux, podelili bomo še pet paličnih mešalnikov Bosch. V žrebanju za palične mešalnike bodo sodelovali vsi naročniki, ki so na Gorenjski glas naročeni najmanj eno leto, v žrebanju za pralni stroj pa vsi naročniki, ki so na Gorenjski glas naročeni najmanj deset let.

Splača se biti del naše velike družine naročnikov!

Za sodelovanje v žrebanju vam ni treba storiti ničesar. Žrebanje bo potekalo v sredo, 15. 12. 2021, nagrajenci pa bodo v Gorenjskem glasu objavljeni v petek, 17. 12. 2021.

Naročite se na Gorenjski glas, pokličite 04/201 42 41 ali pišite na narocnine@g-glas.si.

5 x palični mešalnik Bosch

1 x pralni stroj Electrolux

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

OSTALO

KUPIM

LIPOVO hlodovino in prodam AŽ okvir-
je in domače žganje, približno 10 litrov,
tel.: 031/696-944 21002949

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSILIMO prodajalko/-ca v živilski
trgovini za polovični delovni čas. Mar-
co's, d.o.o., Zg. Bitnje 245, Žabnica,
tel.: 041/633-195 21002938

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komar-
niki, markize, www.asteriks.net 21002940

www.gorenjskioglas.si

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od
temeljev do strehe, fasade, škarpe,
urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, og-
raje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni
ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo,
tel.: 041/583-163 21002945

PEČARSTVO, lončene peči, zidani ka-
mini, kmečke peči, obnova, popravilo,
izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš
Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Ra-
dovljica, tel.: 040/364-636 21002913

SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava,
montažni dimniki, dimniške kape. Ga-
rancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246 21002914

IŠČEM

IŠČEMO prevoz iz Hotemaž do Vokle-
ga, od ponedelja do petka, zjutraj med
6.45 in 7. uro, tel.: 031/607-005 21002958

RAZNO

ZBIRAM in odvažam odpadno železo,
aluminij, inox, baker, odvoz brezpla-
čen, tel.: 070/385-956 21002847

PRODAM

NOVE vidia kline fi 400 in 600 in orod-
je za spodrezavanje kopit in parkljev,
tel.: 041/364-504 21002972

POCENI prodam podložen ženski se-
miš plašč, št. 46-48, in šivalni stroj
Overlock TV SP 80 cm, tel.: 041/457-
407 21002985

PODARIM

JASLICE - komplet, tel.: 040/649-
671 21002950

**Zahvale,
osmrtnice**

Žalost in hvaležnost lahko
izrazite z objavo osmrtnice
ali zahvale v različnih
velikostih.

Naročila sprejemamo
po telefonu: 04/201 42 47 ali
e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

V 81. letu starosti nas je zapustil naš dragi

JURIJ PUŠAR

Od njega smo se poslovili v družinskem krogu.
Hvala vsem za vso izkazano podporo v težkih trenutkih žalosti.

Žalujemo vsi njegovi
Škofja loka, 26. novembra 2021

Svojo življenjsko pot je mnogo prezgodaj sklenil naš sodelavec

SILVO PILAR

Na zadnjo pot ga bomo pospremili v nedeljo, 5. decembra 2021, ob 14. uri
na pokopališču Trata pri Velesovem. Na dan pogreba bo žara od 8. ure dalje
v poslovilni vežici na pokopališču.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

*Ko odide velik človek, pride čas,
da v tihi žalosti slavimo njegovo polno življenje.*

Umrli je

akademik prof. dr. **BORIS PATERNU**

(1926-2021), častni občan Mestne občine Kranj

Za vedno se je poslovil profesor, akademik, ambasador znanosti Republike Slovenije,
eden od vodilnih osebnosti slovenske literarne vede. Svoj neizbrisen pečat je z delom
ter globoko pripadnostjo pustil tudi v Kranju z monografijo France Prešern in njegovo
pesniško delo, za katero so mu podelili najvišjo državno nagrado. Prav tako je bil član
uredniškega odbora in avtor člankov za Kranjski zbornik. V letu 2006 je prejel naziv
častnega občana mestne občine Kranj.

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Mestna občina Kranj

*Si kot sonce življenja sijal,
za svoje najdražje vso ljubezen razdal.
HVALA TI!
Odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.*

ZAHVALA

Dne 24. novembra se je v 93. letu starosti od nas poslovil mož,
oče, dedek, pradedek in stric

MATEVŽ KREMŽAR

z Luž

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in svete maše. Hvala
g. proštu Jožetu Lapu za ganljivo opravljen cerkveni obred. Hvala
Kodrovemu Bojanu za poslednji govor ob grobu. Hvala ge. Tanji Zajc
za igranje na citre, solopevki Teji Saksida ter gasilcem z Luž, iz Sred-
nje vasi in Šenčurja. Zahvala pogrebni službi Navček za organizacijo
pogreba. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Kadar bom vandral,
vandral poslednjič,
ko bom zatisnil
trudne oči,
takrat prijatelji
zadnjič zapoje,
pesem domača naj zadoni.*

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče in brat

JOŽE PETERNEL

po domače Cvernov ata z Bukovice

Ob njegovem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi
zadnji poti. Hvala gospodu župniku Damjanu Proštu za lep
pogrebni obred in sveto mašo, zahvala tudi gospodu Janezu
Trilerju za lepo zapete pesmi.
Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi
Bukovica, november 2021

*Srce je omagalo
od bolečin,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustil dragi mož, ati, ata, brat, svak in stric

JOŽEF PERNUŠ

Ahčev Joža s Srednje Bele

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem
in sodelavcem kolektiva DSO Preddvor in ContiTech Kranj za
izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, maše in denarno pomoč.
Hvala dr. Gašperlin Kuralt in enoti paliativne oskrbe SB Jesenice za
nuđeno pomoč. Hvala gospodu župniku, cvetličarni Urška, pevcem,
trobentaču in pogrebni službi Navček za organizacijo pogreba.
Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti se je od nas poslovil dragi mož, oče, dedek in
pradedek

IVAN CIMERMAN

iz Spodnje Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Še
posebej se zahvaljujemo njegovi osebni zdravnici dr. Pogačnikovi
za ves njen trud, dr. Lopuhovi za pomoč v zadnjih urah, ekipam
Nujne medicinske pomoči iz Kranja ter osebju Klinike Golnik za
strokovno oskrbo v času bolezn. Zahvala tudi gospodu župniku
Igorju Jerebu iz Besnice za lepo opravljen pogrebni obred in
pevcem za zapete žalostinke.
Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi

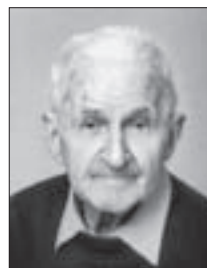
*Kakor mirno in
skromno si živel,
tako si tudi odšel,
a v naših srcih večno
boš živel.*

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata,
brat in stric

PAVLE LOGONDER

iz Moškina pri Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem,
znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, besede tolažbe,
darovane sv. maše, sveče ter dar sosedov za podružnično cerkev
v Pevnem. Hvala g. župniku Janezu Šketu za lepo opravljen
pogrebni obred, pogrebni službi Akris, pevcem in trobentaču.
Posebna zahvala gre Juretu Bogataju in Francki Božnar za
molitve in sočutno pomoč ob urah slovesa ter Tinetu Oblakoviču
za nošenje večne luči. Vsem imenovanim in neimenovanim
ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat
iskrena hvala.

Žalujemo: žena Anica, hčerka Zdenka in vnuk Matjaž
z ženo Viktorijo

Zapuščeni hotel Belcijan dobil nove lastnike

Kupilo ga je podjetje Apart hotel Golica, objekt bodo prenovili, prve goste naj bi sprejel v dveh letih.

URŠA PETERNEL

Planina pod Golico – Dolga leta zapuščen hotel Belcijan na Planini pod Golico je dobil nove lastnike. Kupilo ga je podjetje Apart hotel Golica, ki ima sedež v Ljubljani, ustanovljeno pa je bilo septembra letos. Njegovi lastniki so podjetje Lumi7 iz Ljubljane, podjetje Stare iz Lahovč, Janez Kuhar in Karla Raspet.

Pogovarjali smo se z enim od solastnikov in prokuristom podjetja Borisom Požegom, ki je povedal, da so pred dnevi že nakazali kupnino (o višini ni želel govoriti), prav tako so že naredili zapisnik o prevzemu. Takoj se bodo lotili čiščenja notranjosti, saj je objekt v dokaj slabem stanju. Ko bodo to dopuščale vremenske razmere, pa se bodo lotili temeljite obnove. Urediti nameravajo gostilno oziroma re-

Hotel Belcijan na Planini pod Golico že vrsto let čaka na obnovo in novo življenje.

odvisno, kdaj naj bi prenovljeni hotel odprli za goste. Požeg računa, da bi se to lahko zgodilo v dveh letih. Investicija naj bi bila vredna okrog dva milijona evrov.

Ker je Boris Požeg, eden od solastnikov hotela, partner Mirjam Poterbin, matere Luke Dončiča, so se v vasi sprožile govorice, da je hotel kupil mladi košarkar. To ne drži, morda pa pride vsaj na njegovo odprtje, je dejal Požeg.

stavracijo, okrog dvajset sob, konferenčno dvorano in velnes, objekta pa ne bodo povečevali. Pri obnovi bodo morali upoštevati kulturno-varstvene zahteve, prav od pridobivanja soglasij pa bo

Požeg je ob tem zagotovil, da hotela niso kupili zato, da bi ga prodali naprej, temveč imajo dolgoročne načrte z razvojem turizma, upajo tudi na dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo. Sestanek na

Občini Jesenice z županom Blažem Račičem so že imeli, Račič je izrazil zadovoljstvo, da so se našli investitorji, ki bodo obnovili zapuščen hotel. V Planini pod Golico primanjkuje gostinske ponudbe, je dejal, zato upajo, da jo bo s prenovo tudi dobil. Ker je prav razvoj turizma ena od razvojnih prioritiet občine, bodo vsakomur z idejami po najboljših močeh pomagali, da jih bo lahko uresničil, je dodal.

Predsednik KS Planina pod Golico Mitja Branc z načrta investitorjev podrobno še ni seznanjen, je pa dejal, da hotel v takem stanju, kot je zdaj, ni v ponos kraju. Če so namere investitorjev resne,

bodo tudi v kraju veseli, da bo Belcijan ponovno zaživel.

Hotel stoji sredi vasi, domačini so ga poznali kot Boštjanov hotel. Leta 1937 ga je zgradil gradbeni mojster Boštjan Belcijan. Vanj so kmalu začeli zahajati številni turisti, pljučni bolniki in celo ugledni slovenski politiki. Boštjanov hotel je deloval vse do 6. januarja 1946, ko so se vnele saje v dimniku in je pogorel. Morali so ga obnoviti in šele leta 1950 so ga kot Dom pod Golico ponovno odprli. Zdaj je že vrsto let zaprt, nazadnje pa je imel dvanaest lastnikov, dedičev družine Belcijan. Pred leti ga je nepremičninska agencija (neuspešno) prodajala za 200 tisoč evrov.

Sankanje na Veliki planini že ta konec tedna

Velika planina – Velika planina je že odeta v zimsko idilo, in medtem ko bodo smučarske proge in ostale zimske aktivnosti za obiskovalce pripravili za prihodnji konec tedna, so danes že uredili proge za dnevno sankanje, ki bo mogoče vse do nedelje. Sankanje na 2,5 kilometra dolgi progi bo mogoče od 8.30 do 16.15, sani si je mogoče tudi izposoditi. Planina pa je te dni idealna tudi za krpljanje, turno smučanje in pohode po snegu.

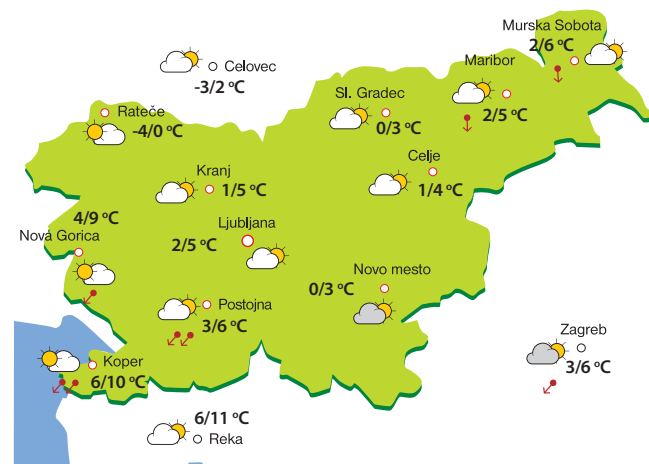
Na seji tudi o sušenju jesenov

Jezersko – Ker se jesenu v prihodnosti ne piše nič dobrega, so na zadnji novembrski seji na Jezerskem svetniki podali pobudo, da je treba o tem čim prej obvestiti kmete, jih seznaniti s situacijo, jim razložiti rešitve, ki jih išče stroka, oziroma jim povedati, zakaj tej drevesni vrsti ni pomoči. »Napoved je res slaba za njegov obstoj,« je še povedal župan Andrej Karničar, prisotni pa so predlog podprli.

vremenska napoved

Danes bo sprva oblačno, popoldne se bo zjasnilo. Pod Karavankami bo prehodno pihal severnik. Jutri bo mrzlo, po kotlinah in dolinah bo megla. Čez dan bo predvsem v višjih legah pihal jugozahodnik. Zvečer se bo pooblačilo. V nedeljo bo oblačno s padavinami, večinoma snegom.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Gradnja protipoplavne zaščite se je začela

ANA ŠUBIC

Železniki – Delno gradbeno dovoljenje za prvo fazo protipoplavnih ukrepov v Železnikih, ki ga je okoljsko ministrstvo izdalo konec septembra, je pred dnevi postalo pravnomočno. Kot je dejal župan Anton Luznar, jih je ta informacija zelo razveselila. Na odseku Selške Sore med Alplesom in Domelom so se tako dela že začela. Gradbeno dovoljenje se nanaša še na ureditve na odseku od Domela do Dermotovega jezua, na območju Dolenčevega jezua ter na območju pritokov Prednja Smoleva, Dašnjica in Češnjica, predvidena pa je tudi nadomestna gradnja mostu čez Češnjico na regionalni cesti. Na

Direkciji RS za vode (DRSV) so napovedali, da je za edini manjkajoči odsek od Dermotovega do Dolenčevega jezua gradbeno dovoljenje tik pred izdajo; pričakujejo ga v naslednjih dneh. DRSV je sicer za izvedbo prve faze projekta, ki je vredna 11,5 milijona evrov, izbral konzorcij podjetja Nivo Eko iz Žalca s partnerji: VGP Drava Ptuj ter podjetjema Riko in Hidrotehnik. Dela naj bi končali v drugi polovici leta 2023.

Hkrati poteka tudi projektiranje ukrepov druge faze poplavne zaščite, ki predvideva zadrževalnik pod Sušo. Za projektiranje in gradnjo, ki naj bi se začela prihodnje leto, je DRSV izbral konzorcij idrijskega Kolektor Koldinga.

Dan, odprt za kulturo

IGOR KAVČIČ

Kranj – Danes bo po vsej Sloveniji že tradicionalni Ta veseli dan kulture - manifestacija, ki na pobudo ministrstva za kulturo poteka vsako leto 3. decembra. Ne gre le za počastitev rojstnega dne pesnika Franceta Prešerna, ampak je to dan, ko znova in veliko bolj javno kot druge dni v letu kulturne ustanove obiskovalce vabijo na brezplačne kulturno-umetniške dogodke. Brezplačno si boste lahko ogledali muzejske ter druge razstave, prisostvovali na delavnicah in predavanjih, gledališča bodo obiskovalcem podarila brezplačne ogledke predstav ... Če se je lani

Ta veseli dan kulture v celoti preselil na splet, bo letos mnoge dogodke vendarle moč spremljati v živo. Tako k obisku vabijo v vseh muzejih na Gorenjskem, različne dogodke pa so pripravili tudi po knjižnicah. Dogodki s podrobnimi opisi so zbrani na posebni spletni strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (www.zvkds.si) in omogočajo razvrstitev glede na regijo, starostno skupino, vrst in druge karakteristike. Širok nabor kulturno-umetniških dogodkov je primeren za vse starostne skupine, med drugim tudi za organizirane skupine iz vzgojno-izobraževalnih zavodov.

Telekom Slovenije ukinja dobavo elektrike

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Telekom Slovenije bo prenehal dobavljati električno energijo končnim uporabnikom in bo vsem s 1. januarjem prihodnje leto odpovedal pogodbeno razmerje. Odjemalcem priporoča, da čim prej poiščejo novega dobavitelja, saj postopek zamenjave lahko traja dlje časa, tudi do enega meseca. Če z novim dobaviteljem ne bodo sklenili pogodbe do 31. decembra, bodo skladno z energetsko zakonodajo prešli na sistem zasilne oskrbe, pri kateri pa so cene električne energije

višje od ponudb dobaviteljev električne energije.

Na odločitev Telekoma Slovenije so se že odzvali v družbi Gen-i, kjer so pripravljene prevzeti Telekomove odjemalce in jim zagotoviti enake cene kot svojim odjemalcem. Za zamenjavo dobavitelja morajo izpolniti obrazec pred 8. decembrom.

V Petrolu nudijo decembra novim odjemalcem električne energije za obdobje enega leta pet odstotkov popusta na nove cene, ki so sicer začele veljati 1. decembra, poleg tega pa še 40 evrov na lojalnostni kartici Petrola.